

JORIS VOORHOEVE ...samen sterk...

111E JAARGANG — NO.: 291 DONDERDAG 15 DECEMBER 1994

AMIGOE

Preke
Eman: Statuut aparte

Karadzic: Welkom, maar niet als VS-gezant

Carter gaat zich met Bosnië bemoeien

PLAINS - "Ik hoop dat president Carter hier gauw een bezoek brengt aan Serviërs en moslims", heeft de Bosnisch-Servische leider Karadzic verklaard. Als Carter naar Bosnië gaat, zal hij dat op persoonlijke titel doen en niet als gezant van de Amerikaanse regering.

Oud-president Jimmy Carter zei tegenover de Amerikaanse tv-nieuwszender CNN dat hij woensdag bij hem thuis in Plains enkele uren met Karadzic en Bosnisch-Servische onderhandelaars over het zes-puntenplan heeft gesproken. "Het is een goede gelegenheid om over de situatie te praten en te bevestigen dat we kort voor een doorbraak staan." Hij heeft president Clinton over de gesprekken geïnformeerd. Deze heeft volgens Carter 'voorzichtig optimistisch' gereageerd. "Alles zal de komende 24 uren bewezen moeten worden", zei Carter.

Het Witte Huis liet in een communiqué weten dat het "sceptisch is over de intenties van de Bosnische Serviërs". Wel wees het erop dat als de woorden in daden worden omgezet, dit "zal helpen de spanningen te beperken en de humanitaire toestand in Bosnië te verbeteren".

VN-functionarissen in New York verklaarden dat de zes punten die Karadzic noemde, precies overeenkomen met de eisen van de speciale VN-gezant Yasushi Akashi tijdens een gesprek met Karadzic woensdag. Deze onderhandelingen hebben niets opgeleverd. Volgens de zegslieden is het niet duidelijk of Karadzic' zes-punten-plan onvoorwaardelijk is.

In een eerste reactie zei een woordvoerder van de Bosnische regering vanuit Sarajevo tegen CNN dat de voorstellen van Karadzic "weinig nieuws" bevatten. Tevens hekelde hij het ontbreken van voorstellen om de crisis rond Bihac op te lossen. Deze moslim-enclave wordt belegerd door Bosnische Serviërs, Kroatische Serviërs en afvallige moslims.

Carter, die van 1977 tot 1981 president van de Verenigde Staten is geweest, bemiddelde eerder dit jaar in de conflicten rond Haïti en Noord-Korea. Hij wist op het laatste moment een Amerikaanse militaire interventie in Haïti te voorkomen en maakte de terugkeer van de democratisch gekozen president Jean-Bertrand Aristide mogelijk. In onderhandelingen met de regering in Pyongyang slaagde hij erin de internationale spanningen rond het nucleaire programma van Noord-Korea te verminderen.

In Fresno, Californië:

Vliegtuig tegen flat: twee doden en twintig gewonden

FRESNO - Een vliegtuigje is woensdag in de Californische stad Fresno neergestort tegen een flatgebouw. Daarbij kwamen ten minste twee personen om het leven en liepen twintig mensen verwondingen op, meldden ambulancediensten.

Het toestel, een tweemotorige Lear-Jet, stortte neer in een straat nabij het vliegveld van Fresno. Het twee verdiepingen hoge flatgebouw vloog daarop in brand. "Mensen renden verdwaasd het gebouw uit", zei een getuige. "Het zag er uit als een oorlogsgebied", meldde een reporter van een plaatselijk radiostation. Het vliegtuig had toestemming te landen op de luchthaven van Fresno, maar raakte in moeilijkheden en stortte neer, zei een woordvoerder van de Federale Luchtvaartdienst. De oorzaak van het ongeluk was niet duidelijk. Of de piloot, die kort tevoren een SOS-signaal had uitgezonden, het ongeluk heeft overleefd is onbekend.

■*Koningin Beatrix: saamhorigheid en verbondenheid*

Kans op ontploffing van 'Kaukasisch kruitvat':

President Tsjetsjenië: nu oorlog met Rusland

MOSKOU - Het etnische kruitvat van de Kaukasus dreigt in Jeltsins gezicht te ontploffen nu de Tsjetsjeense crisis dreigt over te slaan naar de buurrepubliekjes. De Confederatie van Kaukasische volkeren, een nationalistische beweging van zestien etnische groepen, kondigde woensdag aan dat zij vrijwilligers voor de strijd in Tsjetsjenie gaat werven. Deze aankondiging kwam nog voordat de president van Tsjetsjenie Doedajev de oorlog verklaarde aan Rusland nadat men het overleg met de Russische delegatie had verlaten. Vandaag loopt het Russische ultimatum af. Moskou liet weten dat het alle middelen zal aanwenden om Tsjetsjenie in het gareel te krijgen. President Jeltsin zei er op te vertrouwen dat Tsjetsjenie geen tweede Afghanistan wordt.

De Tsjetsjeense president Doedajev riep woensdag "de bevolking op oorlog te voeren tegen de Russische troepen totdat zij het grondgebied van Tsjetsjenie verlaten. We hebben geen andere keus. Mannen, vrouwen, kinderen, de hele Tsjetsjeense bevolking, wij zijn bereid te sterven. We zullen ons verzetten tot het einde." Doedajev noemde de onderhandelingen in de Noord-ossetische hoofdstad Vladikavkaz een schijnvertoning.

Doedajev, getooid in gevechtskleding, zei voor de plaatselijke televisie dat "de aarde moet branden onder de Russische bezetters". Tsjetsjeense en Russische functionarissen braken hun onderhandelingen om een eind te maken aan de crisis woensdagmorgen af. Tsjetsjeense functionarissen vinden de Russische eisen onaanvaardbaar, zo meldde het persbureau Itar-Tass. De onderhandelingen waren maandag begonnen.

Grozny bereidt zich voor op een grote aanval. De Russische troepen waren woensdagavond tot op enkele kilometers van de Tsjetsjeense hoofdstad genaderd. Bombardementen deden Grozny op zijn grondvesten schudden. Vooral in westelijke buitenwijken van de stad hadden gevechten plaats. De Russen namen ook herhaaldelijk het in Tsjetsjeense handen zijnde dorp Pjervomajskaja, op zo'n twintig kilometer van het centrum, onder vuur.

Een groot deel van de 350.000 mensen tellende bevolking is weggetrokken uit de Tsjetsjeense hoofdstad, dat woensdag alle kenmerken van een belegerde stad had. In de lege straten liepen gewapende mannen terwijl vrachtauto's vol strijders zich naar het "front" spoedden. In het presidentieel paleis verzamelden vrouwen warme kleding, voedsel en medicijnen voor de strijders.

GROTE KLAP

De achterblijvers maakten zich op voor de grote klap, waarschijnlijk donderdag. Op die dag loopt het Russische ultimatum af. De regering in Moskou waarschuwde woensdag opnieuw dat het alle middelen zal gebruiken om de orde in de weerbarstige

vervolg op pag. 14

Koningin Beatrix:

'Echte verwantschap reden voor verbondenheid, niet Statuut'

WILLEMSTAD — De herdenking van 40 jaar Koninkrijksstatuut ging vanmorgen om half negen van start met een boodschap van Koningin Beatrix. In het Nederlands, Papiaments en Engels, sprak de koningin de hoop uit, dat de onderlinge band tussen de drie landen van het Koninkrijk "uitdrukking zal blijven van ware verbondenheid en vriendschap".

"Verbondenheid tussen de volkeren van het Koninkrijk is er niet omdat er een Statuut is, maar omdat er een echte verwantschap en onderlinge betrokkenheid is. Bij vele bezoeken aan de Antillen en Aruba heb ik dit ook sterk gevoeld", aldus de vorstin. "Wel moeten wij ervoor waken de bestaande band als vanzelfsprekend of vrijblijvend te beschouwen. Aan beide kanten van de oceaan zijn wij verplicht voortdurend te werken aan een versterking van het Koninkrijk."

De koningin was begonnen met een terugblik naar 15 december 1954, de dag waarop veertig jaar geleden in de Ridderzaal in Den Haag vertegenwoordigers van Nederland, de Nederlandse Antillen en Suriname bijeenkwamen om het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden plechtig te aanvaarden.

"Het Statuut markeerde het einde van de koloniale geschiedenis en in vrijheid zochten de landen met elkaar naar een nieuw evenwicht. In 1975 ging Suriname zijn eigen weg en enkele jaren later koos Aruba voor een Status Aparte", vervolgde de koningin. "Nu, veertig jaar na de totstandkoming van het Statuut, hebben de bewoners van de Antillen en Aruba in grote meerderheid gekozen voor voortzetting van de Koninkrijksband. Het is verheugend dat hiermee ook zo duidelijk het vertrouwen in een gezamenlijke toekomst is uitgesproken."

Het Statuut was veertig jaar lang de basis voor onze staatkundige verhoudingen. "Het heeft zijn nut en kracht bewezen. Ondanks spanningen, die nu eenmaal onvermijdelijk zijn tussen de verschillende landen", zei de koningin in een (niet-uitgesproken) verwijzing naar onder meer de kwestie rond het Hoger Toezicht voor Sint Maarten, "gaf het Statuut richting aan onze samenwerking en gevoelens van saamhorigheid. Centraal stond daarbij het respect voor de waarden die wij gezamenlijk hebben onderschreven."

De koningin verwees ook naar de woorden van haar moeder, die in 1954 het Statuut ondertekende: "Zinvol is deze verbondenheid der drie landen door de wederzijdse aanvulling die zij elkaar geven en die elk hunner ten goede komt." Woorden waaruit men, volgens koningin Beatrix, niet alleen in het verleden kracht heeft kunnen putten inzake het zoeken naar nieuwe vormen van samenwerking, maar die ook in de toekomst kunnen inspireren. De wederzijdse aanvulling, waarvan koningin Juliana indertijd sprak is er ook nog steeds, aldus de koningin. "Misschien nu zelfs wel meer dan toen. Die aanvulling komt ieder der landen ten goede. Zo zijn welvaart, cultuur en wetenschap in Nederland in de loop der eeuwen verrijkt door Antillianen en Arubanen."

"Dit geldt ook andersom", vervolgde de vorstin. "Wanneer de culturele verschillen tussen onze landen worden gerespecteerd en als aanvulling op elkaar worden gezien, kunnen zij het Koninkrijk eveneens als geheel versterken."

In het Papiaments voegde zij daar aan toe, dat vandaag de vlaggen op Saba, Sint Eustatius, Sint Maarten, Bonaire, Curaçao, Aruba en in Nederland worden gehesen en dat al die verschillende vlaggen ieders identiteit symboliseren. "Maar in ieder geval, in goede en slechte tijden, is het rood-wit-blauw het symbool van het Koninkrijk der Nederlanden dat overal wappert." In het Engels ging zij verder: "Die vele vlaggen laten duidelijk zien dat we samen deze dag vieren. Eenheid in verscheidenheid versterkt onze kracht en is ook een bron van inspiratie." Met de (Nederlandse) woorden: "Op deze bijzondere Koninkrijksdag spreek ik de hoop uit dat onze onderlinge band uitdrukking zal blijven van ware verbondenheid en vriendschap", beëindigde koningin Beatrix haar toespraak.

Amerikaans-Japanse top

TOKYO - De Japanse premier Tomiichi Murayama en de Amerikaanse president Bill Clinton ontmoeten elkaar op 11 januari in Washington.

Dit is in regeringskringen in Japan bekend gemaakt. De agenda en de onderwerpen van de bespreking tussen Murayama en Clinton moeten nog worden vastgesteld.

Binnenkort uit te schrijven:

Wedstrijd voor nieuw Antilliaans volkslied

WILLEMSTAD — De Antillen moeten nu eindelijk eens een volkslied met woorden krijgen. "Een volkslied voor iedereen - Boven- én Benedenwinders - is een van de instrumenten om het gevoel dat we een natie vormen te bevorderen", aldus staatssecretaris Nora Sneek. Daarom zal, in samenwerking met het departement van Onderwijs, begin volgend jaar een wedstrijd worden uitgeschreven.

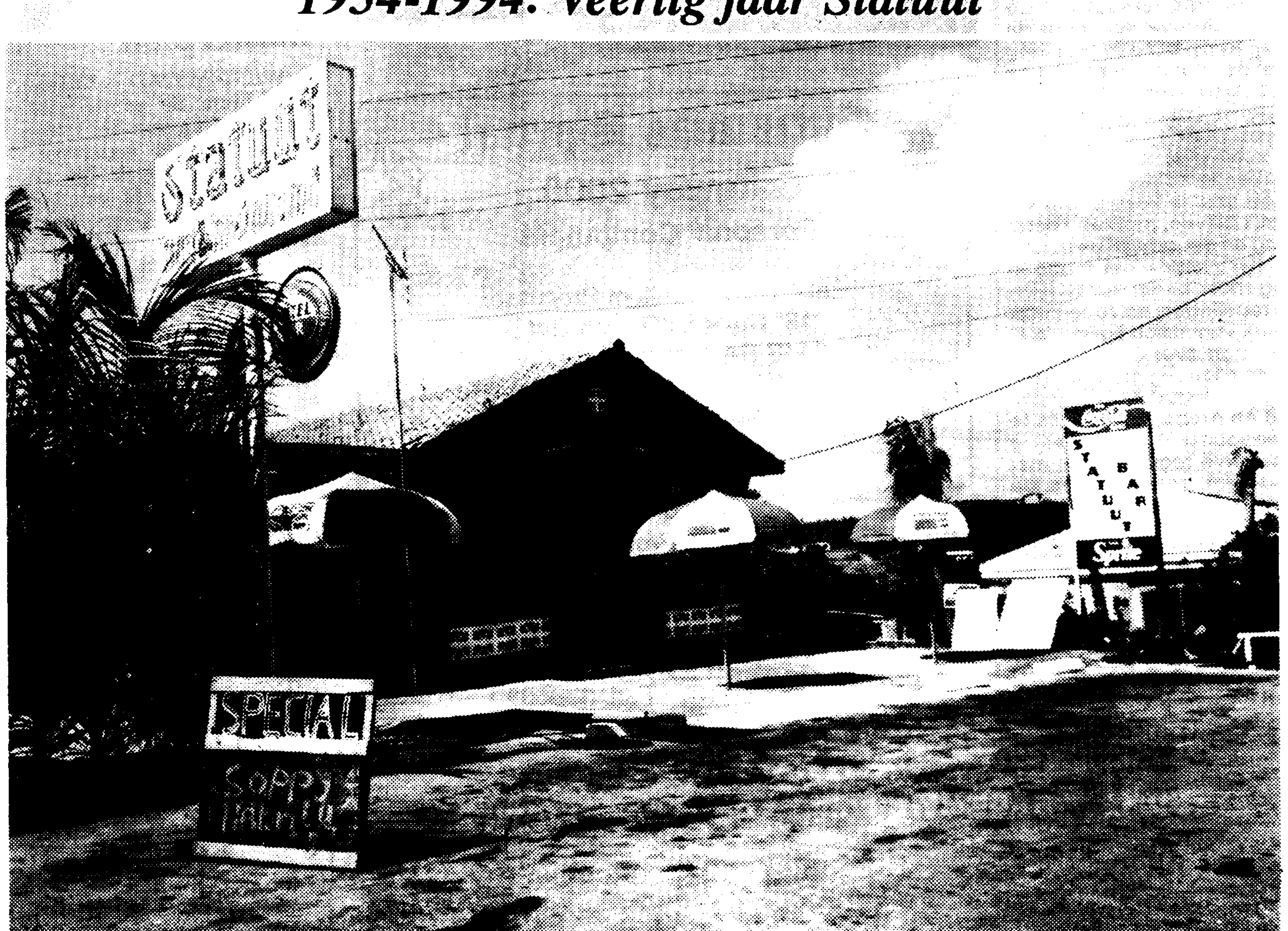
De criteria zullen dan bekend gemaakt worden door een nog in te stellen werkgroep 'volkslied', die onderdeel zal uitmaken van het binnenkort te installeren comité 'Natievorming'.

De taal waarin de tekst wordt geschreven, moet uiteraard iedereen aanspreken. Sneek denkt zelf aan een tekst die op de Bovenwinden in het Engels en op de Benedenwinden in het Papiaments gezongen kan worden.

Het huidige Antilliaanse volkslied is de muziek van het Bonaireaanse volkslied. Een 'Antilliaanse' tekst is er nooit op gemaakt. Toch is het niet de bedoeling dat op die, iedereen bekende melodie, woorden gemaakt worden. Ook de muziek moet nieuw zijn.

Details over de wedstrijd (zoals aantal coupletten, wat in het volkslied moet worden beschreven, of er een prijs te behalen valt, wie in de jury zullen zitten en of de inzendingen onder motto en niet onder naam zullen gaan), kan Sneek nog niet zeggen. Dat zal juist de in te stellen werkgroep moeten vaststellen.

1954-1994: Veertig jaar Statuut

■*WILLEMSTAD —De Statuut-bar bij Barber werd veertig jaar geleden geopend. Vandaar de naam. De bar ligt aan de Weg naar Westpunt. De eigenaar denkt dat er vandaag wel 'een kleine feestje' zal zijn om het jubileum te vieren.*

Regeling over onverenigbaarheid van functies en belangen

WILLEMSTAD —Per 1 januari is er een regeling over onverenigbaarheid van functies en belangen voor ministers, staatssecretarissen en gezaghebbers. Dat houdt in dat een kandidaat voor die functies, vóór de voordracht tot benoeming, al zijn functies en nevenfuncties, zijn vermogenspositie en belangen in bedrijven van hem en zijn gezinsleden aan de formateur of premier bekend moet maken.

De kandidaat beslist in overleg met de formateur of premier welke functies of nevenfuncties hij zal neerleggen, welke voorzieningen hij zal treffen voor het vermogensbeheer om te voorkomen dat er een onwenselijke verstrengeling van belangen kan ontstaan.

Ook belangen in ondernemingen moeten worden afgestoten als te voorzien is dat deze in strijd kunnen komen met een goede ambtsuitoefening of als objectieve besluitvorming in gevaar komt.

In elk geval zal worden nagegaan hoe groot de belangen zijn in één bepaalde onderneming en zal worden gelet op aandelen in overheids- en semi-overheidsbedrijven.

Edward Jonckheer bij onthulling standbeeld vader:

"Jonckheer staat tussen de mensen waar hij van hield"

WILLEMSTAD — De onthulling vanmorgen van het standbeeld van Efraïn Jonckheer, bij de rustieke omgeving van het Riffort had een indrukwekkend en tegelijkertijd ongedwongen karakter. Het beeld van Jonckheer kijkt vanaf Otrobanda naar Punda, de twee gedeelten die Willemstad verbinden. De plaats is goed gekozen, vindt de familie. Zoon Edward Jonckheer toonde zich blij met dit eerbewijs en zei dat zijn vader de plaats die hij verdiend heeft, ook heeft gekregen: 'Een plein te Otrobanda, temidden van de mensen waarvan hij zoveel hield".

=door Sonia Tjin-Kon-Fat=

Na de klanken van het voor velen nog vertrouwde Wilhelmus van Nassau, werd het Antilliaanse volkslied aangeheven. De verdiensten van wijlen dr. Efraïn Jonckheer werd met goed gekozen woorden herdacht door familieleden en DP-partijleden. De vice-voorzitter van de DP Abel Arrindell zei dat opoffering voor Jonckheer zijn 'way of life' was. 'Groot waren ook zijn toewijding en geloof.

De heer Sonny Jonckheer, broer van de gehuldigde, pleitte in zijn toespraak voor nation building-gedachte en ook voor een goede aanpak van de staatkundige problemen.

De geschiedenis van het Statuut en de rol die dr. Efraïn Jonckheer hierin gespeeld heeft, is vele keren verteld, maar nog niet genoeg. Velen weten niet hoe belangrijk zijn strijd is geweest voor de staatkundige toekomst van de Nederlandse Antillen. Arrindell: 'Als we vandaag de dag zeggen dat we zijn strijd niet begrijpen, dan begaan we een groot onrecht jegens hem en de gescheidschrijving".

Abel Arrindell greep vanmorgen na de onthulling even in de historie en vertelde in het kort wie de persoon Jonckheer was en welke stempel hij op het Statuut heeft gedrukt. Deze mede-oprichter van de Democratische Partij was gedurende lange periode, van 1954 tot 1968 minister-president van de Nederlandse Antillen. Zijn imposante politieke carrière heeft zich niet alleen lokaal ontwikkeld. In het buitenland bekleedde hij diverse functies, waaronder die van Koninkrijksambassadeur. Voorts heeft hij verschillende onderscheidingen gekregen, zoals de versierselen in de orde van het Grootkruis.

Van dr. Jonckheer is ook bekend dat hij niet geheel tevreden was met de gang van zaken bij de voorbereiding van het Statuut. Hij had bezwaren tegen de manier waarop de onderhandelingen werden gevoerd. Het ging er toen als volgt aan toe: de Antilliaanse en de Surinaamse delegaties mochten wel het woord voeren en hadden een raadgevende stem en niet een medebeslissende stem.

De protesten van Jonckheer hiertegen zijn inmiddels beroemd geworden. In verhandelingen van dr. de Paula in 'hoofdmomenten uit de staatkundige ontwikkeling van de Nederlandse Antillen' staat in details vermeld hoezeer Jonckheer hiertegen geprotesteerd heeft. "De ironie van het lot wilde echter dat hij degene zou zijn die op 15 december het Statuut zou ondertekenen".

De beginjaren van het Statuut ging niet altijd over rozen. Bij latere ontwikkelingen werd de vraag opgeworpen of het Statuut wer-kelijk instond voor be fende beginselen. In het zonder werd de vraag teld of de rijksdelen alle gelijkwaardig waren in kader en in de geest van statuuut, aldus Arrindell.

Daarnaast heeft Jonck hardnekkig gestreden de verbetering van de kw teit van het leven, van gehele Antilliaanse volk in het bijzonder, Curaçao. Hij werd morgen omschreven als man van zijn woo gespeend van alle ijdelh met de meest zuivere voor mens en daden. Iemand die enorme sympathie en pect genoot bij het volk.

De stevige basis die Efraïn Jonckheer he gelegd voor de sociale, p tieke, economische en em cipatorische ontwikkeling onmiskenbaar en onafwe baar, zo zei Arrindell, eraan toevoegde de aan zigen een klein detail niet willen onthoude. Jonckhe stond er namelijk op dat de DP alle segmenten van maatschappij vertegenwo digd zouden zijn. Iedere van alle rassen en geloof en is nog steeds welkom.

Tenslotte maakte Arr dell gewag van het feit Jonckheer in zijn strijd ni alleen stond. Naast he stond een van de groot politici die de Nederland Antillen gekend heeft, dr. Moises Frumencio Costa Gomez. Deze PN leider heeft in hoge ma bijgedragen tot de bewu wording van het volk. O had hij een belangrijk aa deel in de totstandkoming vormgeving van het Statuu

Jonckheer en Da Co Gomez betraden gelijktijd de politieke arena en hebb hun best gedaan om vera deringen te brengen in burgerrechten. 'Door he werd de aanzet gegeven vo het verbreken van ketenen van de onderdru king".

Errol Cova (KS) over toenadering VBC:

Poedeltje overleeft innige omhelzing met olifant niet

= door Hennie Harinck =

WILLEMSTAD — "Een omhelzing van een olifant en een poedeltje kan heel innig zijn maar zal leiden tot de jammerlijke dood van het hondje." Voor vakbondsleider Errol Cova is duidelijk dat het Curaçaose bedrijfsleven en de werknemersorganisaties twee ongelijke grootheden zijn. Hij wil tenminste twee zaken gerealiseerd voordat hij gelooft in een werkelijk vruchtbare samenwerking tussen werkgevers en werknemers: een sociale inhaalslag en het openbaar maken van de jaarrekeningen van bedrijven.

"Ik zou graag met mevrouw Chemaly aan tafel gaan om over de oplossingen voor de sociale crisis te praten. Ik denk ook dat het bedrijfsleven de helpende hand kan bieden bij de oplossing van de sanering van de individuele financiële crises waarin menigeen zich bevindt."

Errol Cova zegt het 'bijzonder elegant' te vinden dat hij is uitgenodigd door de *grand dame* van het bedrijfsleven, VBC-voorzitter Deanna Chemaly, maar is niet tevreden met haar gespreksonderwerp. Chemaly had Cova tijdens een seminar geïnviteerd oplossingen aan te dragen voor de financiële crisis van de overheid. De voorzitter van Kamara Sindikal ketst de bal terug: door toedoen van de private sector is de kloof tussen rijk en arm groter geworden. De vakbondsvoorzitter vindt dat de VBC 'gemakkelijk praten' heeft. "Met een vet belegde boterham hoef je je niet te bekommeren om financiële zorgen voor je gezin of een dak boven je hoofd. Om dergelijke zaken maken de werklozen en de onderstandtrekkers zich wel druk." En dat is nu juist de groep die de *Verelendung* van de Curaçaose samenleving aan den lijven meemaakt.

"De grote groep marginalen verzuipt zich in drank en duikt in een drugsroes. Waarom? Geen baan, geen geld. Die sociale ellende mag niet veronachtzaamd worden, is mede-oorzaak van de toenemende criminaliteit op het eiland." Volgens Cova is de kloof die de *have's* van de *have nots* scheidt zo diep geworden is dat een sociale inhaalslag niet langer kan uitblijven: een conditio sine qua non voor een gesprek met de VBC-voorzitter.

De suggestie om de 67 miljoen, die de ambtenaren krijgen ter compensatie van jarenlange discrimerende salarissen, te besteden voor de marginalen wuift de vakbondsleider weg. "Ik wil eerst wel eens zien wat ondernemend Curaçao mee naar huis neemt. Ambtenaren liggen met de billen bloot: iedereen weet wat zij verdienen. Niemand weet echter wat de bedrijven verdienen." Als gevolg daarvan zijn cao-onderhandelingen een kwestie van gissen en is het onmogelijk volledig zakelijke besprekingen te voeren."

Cova meent dat een eerste vereiste voor een 'eigentijdse verhouding' is dat bedrijven verplicht worden gesteld hun jaarrekening te publiceren. "Die wettelijke verplichting moet er komen. Dan zijn we een grote stap verder op weg naar een consensus."

OPINIE

door Ronnie Rens Sr.

HET NEDERLANDSE koninkrijk is uniek in de wereld. Andere wereldrijken, zoals het Britse waarin de zon nooit onder ging, zijn helemaal uiteengevallen, maar na drie eeuwen zijn de zeven Nederlandse koninkrijksdelen nog steeds bijeen.

Ons koninkrijk telt delen in twee verschillende continenten die 7.000 kilometer van elkaar verwijderd liggen en mensen die de taal van elkaar niet spreken, de cultuur niet kennen. Het Caribische deel ligt in zee verspreid in brokjes, die zo een zevenhonderd kilometer uit elkaar liggen en door toevallige historische spelingen een staatkundig geheel vormen. Dat alle zeven stukjes wereld na drie eeuwen nog bij elkaar zijn is een wonder, dat ze ook verder bij elkaar willen blijven, bijna onlogisch. Slechts weinig Europese Nederlanders zijn in staat op de wereldkaart aan te wijzen waar Saba precies is gevestigd, op St. Maarten weet slechts een enkeling waar Zaltbommel ligt.

De vele lange jaren van verbondenheid hebben evenwel een onstuitbare inter-actie van mensen en belangen teweeg gebracht. Bijna een derde deel van de Antilliaanse bevolking woont in Nederland; op de Antillen hebben generaties achtereen duizenden Nederlanders zich gevestigd. Er bestaan tegenwoordig zakelijke belangen, die moeilijk meer te ontkoppelen zijn. Aruba en de Antillen hebben Nederland nodig, vooral defensie, ontwikkelingshulp en technische bijstand blijven onontbeerlijk; Nederlandse bedrijven doen hier goede zaken en, met de zich steeds uitbreidende handelsbetrekkingen, fungeren onze eilanden voor Nederlandse ondernemingen als de uitvalshoek naar de rest van het Caribische gebied, Midden- en Zuid-Amerika.

In tegenstelling tot de betrekkingen tussen andere moeder- en dochterlanden heeft het dekolonisatieproces binnen het Nederlandse rijk zich vrij vlekkeloos voltrokken. Dank zij, maar ook ondanks het Statuut, dat heeft gediend als handleiding voor de onderlinge verhoudingen.

De verkrijging van intern zelfbestuur in 1954 was zo een enorme overstap vanuit de koloniale situatie, dat de Antillen en Aruba, door de autonomieroes, vergaten dat er een document ter tafel kwam, waarin Nederland de teugels strak in handen bleef houden. In de koninkrijksregering, het instituut met de hoogste bevoegdheden, heeft Nederland het immers geheel voor het zeggen. Van deze gezagssituatie heeft Nederland weinig gebruik gemaakt, omdat het de autonomie van de rijksdelen zag als de overstap naar de onafhankelijkheid. Vandaar dat Den Haag bijna 35 jaar lang zich vrijwel niet heeft ingelaten met de interne zaken van de overzeese rijksdelen. Toen Hirsch Ballin in 1990 aantrad als minister van Antilliaanse en Arubaanse Zaken, veranderde alles met een simpele pennestreek. Hirsch Ballin besloot namelijk dat de eilanden in het koninkrijk konden blijven zolang ze dat zelf wilden. Dat betekende echter dat Nederland zich meer ging inlaten met de interne zaken. "Als de overzeese rijksdelen in het koninkrijk blijven, moeten vooral zaken als democratie, rechtspleging en deugdelijk bestuur in nog sterkere mate gewaarborgd zijn", luidde het motto in Den Haag. Nederland wil zelfs nog meer onder koninkrijkshoede brengen, zoals de fiscale regelingen en recentelijk ook de Kustwacht. Sedert het tijdperk van Hirsch Ballin zijn er daarom grote en kleine ruzies ontstaan over de mate van zelfbestuur die in de toekomst aan de eilanden moet worden toegekend.

De problemen tussen Nederland en Aruba/Antillen zijn te vergelijken met die binnen de Antilliaanse constellatie: de eilanden willen ook niet dat de centrale regering zich met hun kwesties bemoeit. Het zal daarom, zowel binnen de Antillen als voor wat betreft de toekomstige verhoudingen in het koninkrijk moeilijk zijn om de fijne grenslijnen van bevoegdheden af te bakenen en met name de rol te omschrijven, die de centrale Antilliaanse regering en de koninkrijksregering in een koninkrijk-nieuwe-stijl moeten vervullen.

Het Statuut is in ieder geval een werkbaar instrument geweest. De viering is vandaag terecht, ook om het feit te gedenken dat wij in een koninkrijk leven waarin de zon per etmaal zes uur lang niet onder gaat.

Kodela bijna halverwege masterplan

WILLEMSTAD —Kodela heeft bijna de eerste fase achter de rug van het 'masterplan' voor de watervoorziening. Dat bleek bij de officiële overdracht van het pleintje bij de Gouverneur van Lansbergeweg, waaronder Kodela een pomphuis heeft gebouwd.

Gedeputeerde Arrindell deelde mee dat het masterplan in totaal 110 miljoen gulden kost. De laatste drie jaar heeft Kodela 50 miljoen uitgegeven aan plaatselijke aannemers voor uitvoering van fase één van het masterplan. Volgend jaar wordt het waterleidingnet van Palu Blanku naar post V en van post V naar Trai Seru vernieuwd.

Ook komt er een leiding van de wateropslag bij Manuel Kuiper (Julianadorp) naar Blaauwbaai en St. Michiel. Bij Seru Pretu komt een pomphuis te staan.

Over de financiering van fase twee van het masterplan moet nog beslist worden. KabNA zou genegen zijn om het geld op tafel te leggen, hoewel het in een eerder stadium financiering van projecten voor infrastructuur afwees, aldus Arrindell.

Behalve het geld van KabNA heeft Kodela zelf 40 miljoen op de begroting staan voor uitbreiding en vernieuwing van het electriciteits- en waterleidingnet.

Plechtige bijeenkomst in Statenzaal

Herdenken, vieren en samenwerken in de toekomst: 40 jaar Statuut

WILLEMSTAD — Kritische beschouwing -van Antilliaanse zijde-, dankbaarheid voor de blijvende status van Land -van Arubaanse zijde- en het benadrukken van het principe dat men samen sterker staat dan alleen -van Nederlandse zijde-, was vanmorgen de kern van de toespraken in de plechtige bijeenkomst van de Staten over de betekenis van veertig jaar verbondenheid via het Koninkrijksstatuut.

Veertig jaar Koninkrijksstatuut heeft positieve, maar ook negatieve ontwikkelingen tot gevolg gehad. In de toekomst zal hard gewerkt moeten worden die negatieve ontwikkelingen om te buigen, zo stelde premier Pourier, die als eerste de genodigden toesprak. Onder de aanwezigen waren niet alleen politieke vertegenwoordigers van Nederland, de Antillen en Aruba, maar bevond zich ook de voorzitter van het Surinaamse parlement, Jaggernath Lachmon. Suriname maakte immers van 1954 tot 1975 ook deel uit van het Koninkrijk.

Opvallend was de handreiking die premier Eman -als enige van de drie sprekers- in de richting van Suriname deed. "Suriname zwichtte in 1975 voor de druk vanuit Nederland om onafhankelijk te worden. Wij betreuren die richting. Aruba wil wegen zoeken voor en een bijdrage leveren aan een hechtere samenwerking met Suriname."

Premier Pourier noemde het Statuut het symbool van de verbondenheid tussen de drie landen, "met alle gevoeligheden die daaraan inherent zijn". Die 'gevoeligheden' speelden reeds bij de redactie van de preambule, zo memoreerde Pourier en even later ook Eman, de hevige discussies die aan de totstandkoming van het Statuut vooraf gingen.

De voorvechters van het Statuut -Doctoor Da Costa Gomez, Efrain Jonckheer en de grootvader van de huidige Arubaanse premier Henny Eman- legden toentertijd de nadruk op de onderlinge gelijkwaardigheid, na 300 jaar ontkenning daarvan. Het Statuut heeft positieve zaken gebracht, aldus Pourier: politieke stabiliteit en daardoor economische ontwikkeling, politieke ontwikkeling en studiemogelijkheden voor Antilliaanse jongeren. Maar daarnaast ook negatieve ontwikkelingen. "In plaats van zelfstandiger, zijn we in de loop der tijd juist afhankelijker geworden", aldus Pourier. Niet alleen in financieel opzicht, maar vooral ook in mentaal opzicht. "En dat was tegen de geest van het Statuut."

Het leidde tot inmenging van Nederlandse zijde "die niet altijd op zuiver technische gronden plaatsvond." Nederland is daaraan niet alleen schuldig, concludeerde Pourier. "Wij hebben zelf aan de uitholling van onze autonomie bijgedragen." Het gevolg was wederzijdse irritatie. "We moeten er voor zorgen dat die trend wordt omgebogen." Pourier noemde artikel 43 (dat handelt over de waarborging van de rechtsstaat en de deugdelijkheid van bestuur) 'een addertje onder het gras', omdat dit artikel kan leiden tot interpretatieverschillen die het gevoel van zelfrespect van de Antillen kunnen aantasten. Aan de andere kant is het juist artikel 43 dat er mede toe heeft geleid dat de bevolking kiest voor het behoud van de Koninkrijksband, stelde Pourier.

Wanneer de Antillen ervoor zorgen dat deugdelijkheid van bestuur en het handhaven van de rechtsstaat functioneert ("niet uit angst, maar uit respect voor onszelf en het volk dat wij dienen"), zal dat artikel in de praktijk niet meer dan een pro forma-artikel zijn.

Pourier hield -wederom- een pleidooi voor grotere zelfstandigheid voor de Antillen in de behartiging van haar buitenlandse belangen in de regio. Ook is er volgens de Antilliaanse eerste minister op het gebied van nationaliteit en Defensie "ruimte de eigen verantwoordelijkheid voor zover mogelijk aan te passen aan de eisen van de tijd."

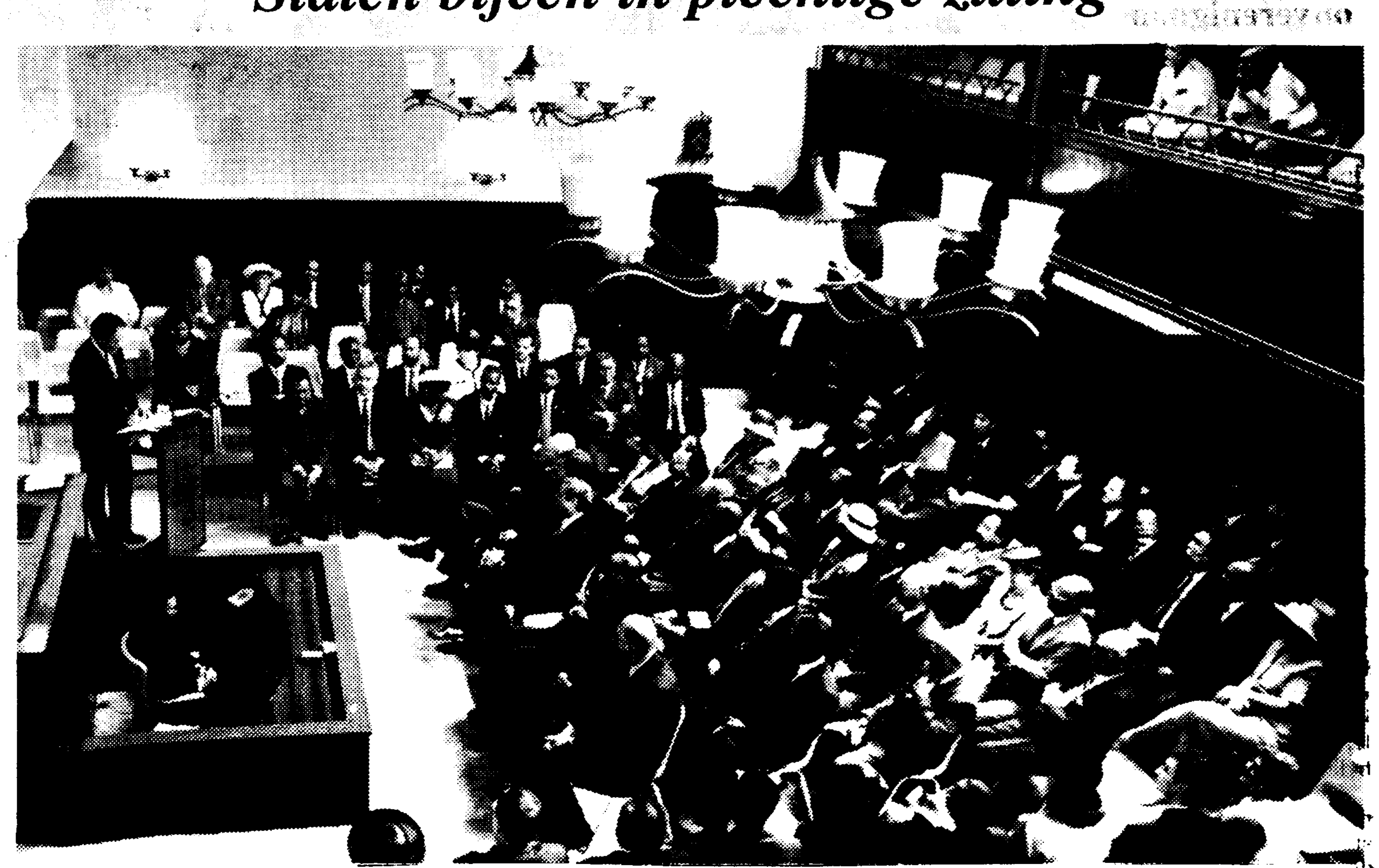
Premier Eman (wiens grootvader, vader en oom sterke voorvechters van de afscheidingsbeweging voor Aruba zijn geweest), verwees naar de strijd die op Aruba zeventig jaar lang werd gevoerd voor de losmaking van vooral Curaçao. Het in 1954 ondertekende protocol noemde Eman een doorbraak, omdat het voor het eerst de gelijkwaardigheid van de partners in het Koninkrijk erkende. Het Statuut, de Staatsregeling en de Eilandenregeling brachten weliswaar niet volledig wat Aruba wenste, maar het begin was er. En al waren er wrijvingen met Curaçao, Eman wilde vanmorgen vooral de samenwerking benadrukken. "Samen hebben we gevochten tegen Nederlandse betutteling."

De anti-koloniale stroming die in de zestiger jaren in Nederland ontstond, leidde tot druk op de Antillen en Suriname onafhankelijk te worden en wakkerde ook op Aruba de Seperacion-gedachte weer aan: onafhankelijk, maar dan óók onafhankelijk van de overige Antillen. De voorheen 'starre houding van Nederland' wijzigde in een waar het recht op zelfbeschikking werd erkend. Eerst leidend tot de Status Aparte en vervolgens blijvend tot status van Land binnen het Koninkrijk. Eman sprak zijn dank uit aan het Nederlandse en het Antilliaanse parlement, dat dat mogelijk maakte door het schrappen van artikel 62, waarin werd bepaald dat Aruba in 1996 onafhankelijk zou worden. Daarnaast wees Eman op het belang van samenwerking in groter verband. "We zijn baas in eigen huis, maar met de vensters naar de buitenwereld open." Speciale dank ging ook uit naar het Huis van Oranje, "dat ons over alle partijen heen bond en bindt".

Net als zijn voorgangers, verwees ook minister Voorhoeve naar "een omvangrijk en gecompliceerd onderhandelingsproces dat leidde tot de inwerkingtreding van de nieuwe staatkundige en uit-

vervolg op pag. 13

Staten bijeen in plechtige zitting

■*WILLEMSTAD — De Statenzaal tijdens de plechtige zitting in verband met de viering van veertig jaar Statuut.*

Voor meer lokaal nieuws zie pagina's 9, 10, 11, 13

■*WILLEMSTAD — Twee gezagsdragers, gezaghebber Stanley Betrian en gedeputeerde Abel Arrindell, geflankeerd door twee familieleden van dr Efrain Jonckheer, bij de onthulling van het naamboord van de staatsman. De dochter van Jonckheer, Hedwig Knottenbelt-Jonckheer (rechts op de foto) verrichtte de onthulling.*

'Sport verbroedert'

Koninkrijksspelen voor de jeugd volgend jaar juli op Aruba

WILLEMSTAD — De ministers Dijkhoff en Beke en staatssecretaris Terpstra (allen met Sport in hun bestuurspakket) hebben gisteren de knoop doorgehakt: Van 16 tot 21 juli 1995 vinden op Aruba de Koninkrijksspelen plaats. Zo'n 240 jongeren van 14 tot 18 jaar (uit de Antillen, Aruba en Nederland) zullen tegen elkaar uitkomen in zes takken van sport: voetbal, tennis, softbal, honkbal, atletiek en teakwondo/judo. De politieke afspraken zijn nu rond, in januari volgt de verdere technische uitwerking van de plannen.

De kosten voor de Spelen en uitzending van de sporters en hun begeleiders (300 duizend gulden) zullen worden gedragen door het KabNA (2 ton) en het ministerie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport (1 ton). De voorselectie betaalt ieder land zelf. Erica Terpstra zei te verwachten dat ook het bedrijfsleven zal willen sponsoren. "Vooral die bedrijven die in meerdere delen van het Koninkrijk actief zijn, kunnen zich zo positief profileren."

De landen zullen om de twee jaar (telkens in een ander land van het Koninkrijk) tegen elkaar uitkomen. In de tussenliggende jaren zullen uitwisselingsprogramma's van start gaan voor upgrading en kennisoverdracht in bepaalde takken van sport.

Anders dan met de in 1983 ter ziele gegane Koninkrijksspelen gebeurde, zullen de sportieve ontmoetingen tussen de drie landen door middel van een voorselectie ieder van de landen een gelijke kans op winnen moeten geven. "Het moet een uitdaging voor iedereen zijn." Nieuw is, dat er ook een demonstratie 'gehandicaptensport' zal worden gehouden. Nederland heeft in internationaal verband een hoog niveau in de gehandicaptensport bereikt. De demonstratie zal ook een impuls voor de Antillen en Aruba zijn, zo wordt verwacht.

ANTI-DOPING

Sportieve krachtmeting is het hoofddoel van de Spelen. Daarom zal, zowel bij de voorselectie als gedurende de Spelen zelf, een streng anti-dopingbeleid worden gevoerd. De hele organisatie ter voorbereiding van de Spelen komt in handen van een stuurgroep met als onafhankelijke voorzitter de Nederlandse oud-stuntman Wim Wagenaar (thans topambtenaar bij de directie Sport en binnenkort met de VUT). Secretaris en penningmeester zijn leden van het Olympisch Comité. Overige leden van de stuurgroep komen uit het KabNA, het Antillenhuis, het Arubahuis en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De keuze welke sporten in aanmerking voor de Spelen zouden komen, viel aanvankelijk niet mee. Het moesten sporten zijn waarin alle Rijkspartners zouden kunnen presteren én men was afhankelijk van de infrastructurele voorzieningen. Zo beschikt Aruba niet over een zwembad dat geschikt is voor wedstrijden. Besloten werd daarom dat vijf sporten 'vast' zullen meedoen (voetbal, softbal, honkbal, tennis en atletiek) en dat het gastland voor dat jaar de keuze voor de zesde sport mag doen. Aangezien de Arubaanse jeugd goed scoort op het gebied van teakwondo/judo, wordt dat volgend jaar het 'Arubaanse' wedstrijdnummer. Ongetwijfeld kiezen de Antillen (die in 1997 aan de beurt zijn) voor watersporten.

Aruba heeft inmiddels al toezegging van de marine voor het onderbrengen van een deel van de jonge sporters in de marinierskazerne. Ook van de sportfaciliteiten van de marine zal gebruik gemaakt kunnen worden. Het pas gereedgekomen Olympisch stadion zal met de Koninkrijksspelen officieel in gebruik genomen worden, aldus de Arubaanse minister Beke.

Dat de jeugd niet zal 'mengen' en ieder in zijn eigen 'landenhokje' zal blijven zitten, is iets waarvoor niemand bang hoeft te zijn, aldus Erica Terpstra. Zij behaalde Olympische medailles zwemmen (brons in 1960 in Rome en zilver in 1964 in Tokio). "Uit ervaring weet ik: sport verbroedert!"

Defensa Ambiental: wanbeleid BC

Veertig jaar chaos ruimtelijke ordening

WILLEMSTAD — Na veertig jaar Statuut heerst er nog steeds chaos in de ruimtelijke ordening te Curaçao. Het BC heeft van het Eilandelijk Ontwikkelings Plan een rommeltje gemaakt en de enigen die plezier aan dit wanbeleid beleven zijn enkele grootgrondbezitters en projectontwikkelaars. Dat is de uitgesproken mening van Lloyd Narain, voorzitter van de milieu-organisatie Defensa Ambiental op de veertigste verjaardag van het Statuut.

Volgens Narain is het beschamend te moeten constateren dat Nederland zich over de ruimtelijke ordening bezorgder toont dan het Bestuurscollege dat haar eigen EOP niet serieus blijkt te nemen. Narain: "Het KabNA houdt alle ontwikkelingen op de Antilliaanse eilanden nauwlettend in de gaten. In haar begroting van 1995 bij voorbeeld spreekt ze openlijk haar bezorgdheid uit over het lange uitblijven van een behoorlijke ruimtelijke ordening op Curaçao. Dit laatste is onontbeerlijk voor een evenwichtige sociale en economische ontwikkeling."

Narain meent dat het BC van het EOP een rommeltje heeft gemaakt en dat dat het KabNa geenszins ontgaan is. "Zoals bekend heeft het BC onverhoeds de bestemming van Siberie, Fontein en Oostpunt veranderd waardoor de basisgedachte van het EOP in de prullemand is verdwenen", aldus Narain. "De overheid wilde namelijk de verstedelijking concentreren in Groot Willemstad. Zo wilde ze terecht de gigantische kosten van infrastructuur elimineren die bij het verder volbouwen van het platteland en het natuurgebied zullen worden gemaakt. Die hoge kosten vindt het BC nu opeens geen probleem meer, het is immers toch onze bevolking die ervoor zal moeten opdraaien."

Narain: "Meer dan tien jaar had de overheid aan een acceptabele visie op het ruimtelijk beleid in een EOP gewerkt. Maar het BC maakte zelf daar korte metten mee door ondoordachte veranderingen in dit EOP door te voeren. De kosten zij uiteindelijk ten laste van de burger en het zal kennelijk het BC een worst wezen of het karakteristieke landschap van Curaçao voorgoed zal verdwijnen."

De voorvechter voor een beter en schoner milieu verklaarde dat het BC tegen alle verwachtingen in een aantal belangrijke bestemmingen wijzigde, terwijl de inspraakprocedure nog in volle gang was. "Het EOP is een ontwikkelingsplan van ons eiland en wie de fundamenten daarvan ondergraaft verlaat het idee om ons eiland als geheel zo evenwichtig mogelijk te willen ontwikkelen. De enigen die plezier aan dit wanbeleid beleven zijn grootgrondbezitters en projectontwikkelaars", aldus Narain.

Narain benadrukte dat Defensa Ambiental voorstander is van een sterke Antillen die de Nederlandse inmenging goed kan weerstaan. "En wat is sterker dan een behoorlijk bestuur met grote aandacht voor een verantwoorde duurzame ontwikkeling van onze eilanden?", vraagt Narain zich af. "Maar zoals het er nu voorstaat, lokt het BC met haar capriolen op het gebied van ruimtelijke ordening nog meer commentaren van het KabNa uit en misschien nog veel meer dan dat. Het geklaag van het Curaçaose politieke establishment over Nederlandse bevoogding blijft volkomen onterecht zolang het BC ons eiland met ondeugdelijk bestuur blijft bestoken, terwijl ze uit volle borst de aria *Nieuw Beleid* zingt." Goed om dit op Statuutdag te overdenken, besluit Narain.

Minister-president Henny Eman:
Behalve 40 jaar Statuut ook viering status aparte

ORANJESTAD — Hoewel Aruba nog niet een lange historie kent, een historie die als het ware bedekt is met een deken van eeuwenoude stof, heeft het land wel een 'levendige' geschiedenis. "Het klinkt als het ware nog na", aldus premier Henny Eman in een speciale toespraak in verband met het veertig jarig Statuut.

Aruba 'viert' Statuutdag, in tegenstelling tot de Antillen waar deze dag 'herdacht' wordt, omdat vandaag niet alleen stilgestaan wordt bij het Statuut maar ook bij het verkrijgen van de status aparte en het vervolgens binnen de het koninkrijk kunnen blijven met behoud van het verworven zelfbestuur.

Ieder van de drie koninkrijksdelen heeft volgens Eman een eigen reden om iets speciaals te doen aan 15 december 1994; veertig jaar Statuut. Voor Nederland betekende het Statuut een 'overwinning' met betrekking tot de gedachte en het gevoel dat het kolonialisme uit de tijd was. Voor de Antillen, waar het eilandgebied Aruba toen deel van uitmaakte, was het de kroon op een strijd voor autonomie en gelijkwaardigheid in de relatie met Nederland.

En voor Aruba was het Statuut 'de eerste stap' in de richting van de verwezenlijking van de Arubaanse wens om als zelfstandig land binnen het koninkrijk te kunnen bestaan. Eman: "Het Statuut gaf Aruba, een land zonder eigen bestuur, een eilandbestuur (Bestuurscollege en eilandsraad; red.) en maakte het mogelijk om te strijden voor de status aparte, welke op 1 januari 1986 een realiteit werd."

Volgens Eman herdenkt Aruba vandaag 'vier generaties van leiders'. De premier noemt zijn grootvader Henny Eman, zijn vader Shon A. Eman en Gilberto F. 'Betico' Croes. Wie de laatste en vierde generatie is, zegt de minister-president niet, maar verondersteld mag worden dat de huidige regering is.

In zijn toespraak haalt de premier de woorden van zijn grootvader Henny Eman veertig jaar geleden in de Staten van de Antillen te Willemstad aan: "De liefde van Aruba voor het koninklijk huis wordt enigszins getemperd doordat de relatie tussen Aruba en Curaçao nog niet (goed; red.) geregeld is. Desondanks zie ik wel dat het Statuut de mogelijkheid daartoe biedt en Aruba zal er zeker aan werken om dit te realiseren."

De strijd is niet altijd even makkelijk geweest, maar uiteindelijk is het gelukt. "Het koninklijk huis is voor ons altijd een inspiratie geweest in de relatie met en binnen het koninkrijk." Met deze woorden sluit premier Eman zijn speciale toespraak in verband met veertig jaar Statuut.

Drie aanhoudingen in Bushiri-zaak

ORANJESTAD — Gistermorgen werd door de Landsrecherche de man C.W. (26) aangehouden en in de middaguren T.K. (41) beiden op verdenking van verduistering en valsheid in geschrifte. Beide mannen waren werkzaam in het Bushiri Hotel. Commissaris van de Landsrecherche Jan van der Straten wijst erop dat de aanhoudingen volgen op een onderzoek dat reeds enige weken in beslag nam. In totaal zijn thans drie verdachten aangehouden en in verzekering gesteld. Het onderzoek duurt voort.

In deze zaak werd de dag te voren de controller G.M.C. (46) aangehouden, zodat nu alle drie de directieleden zijn ingesloten. Zij hebben een kort geding tegen de overheid aangespannen tegen het ontslag op staande voet. De rechtszitting van 12 december jongstleden hierover is verdaagd naar woensdag 21 december.

Wolff:
BID-documenten zijn vernietigd

ORANJESTAD — De directrice van Bureau Interne Diensten (BID) heeft op 9 december, nadat zij vernomen had dat er een onderzoek zou komen over haar beleid, een vergadering met het personeel bijeengeroepen. De vergadering was van 10.30 tot 12.00 uur. "Tussen één en drie uur 's middags werden documenten vernietigd", zo verklaarde Gregorio Wolff, voorzitter van de ambtenarenvakbond SEPA gisteren.

Wolff zei één en ander van het BID-personeel zelf te hebben vernomen. Behalve het vernietigen van documenten zijn er volgens Wolff ook andere redenen om een onderzoek te vragen naar het beleid van de directrice. Herhaaldelijk verschijnen berichten over dreiging en intimidatie bij de BID. Hierdoor wordt dit bureau soms zelfs spottend Bureau *Inferno* Diensten genoemd.

Personeelsleden van de BID deden de afgelopen jaren herhaaldelijk hun beklag bij de minister. Medewerkers van het Nationaal Historisch Archief hebben van alles geprobeerd om niet meer onder de BID te vallen vanwege het dictatoriale en arrogante beleid van de directrice.

Wolff verklaarde dat de SEPA helaas geen gehoor kon geven aan de uitnodiging voor een vergadering op 14 december. SEPA zelf zal binnenkort een vergadering bijeenroepen met het BID-personeel.

Jubilaris bij Domeinbeheer

■ *ORANJESTAD — Bij Domeinbeheer werd commies Roland Tromp gehuldigd omdat hij 25 jaar in overheidsdienst was. De jubilaris trad in dienst als schrijver B en is thans chef van de afdeling Erfpacht. Minister van Publieke Werken Watty Vos was bij de huldiging aanwezig om Roland Tromp te feliciteren en een enveloppe met inhoud te overhandigen. Dat gebeurde in het bijzijn van de directeur Domeinbeheer, Frans Adonis, en echtgenote en kinderen van de jubilaris.*

Minister Engelbrecht
Verlaging grondbelasting en eliminatie huurwaarde

ORANJESTAD — De regering besloot deze week ten aanzien van de grondbelasting dat de 6 promille voor bebouwde en de 5 promille voor niet-bebouwde eigendommen verlaagd worden tot 4 promille. De belastingvrije som van zestigduizend florin van de bouwwaarde van een huis blijft gehandhaafd. Ten aanzien van de inkomstenbelasting wordt de huurwaarde van de woning niet meer toegevoegd aan het inkomen.

Minister van Financiën Armand Engelbrecht verklaarde over dit laatste dat een en ander vooruitlopend is op de wetswijziging die momenteel bij directie Wetgeving is. Directie Wetgeving zal verzocht worden meer vaart te zetten achter deze wijziging, die inhoudt dat op het aangiftebiljet het punt 'opbrengst eigen woning' niet meer zal verschijnen. De huurwaarde van de woning wordt dus niet meer toegevoegd aan het zuiver inkomen van de belastingbetaler.

De regering voerde de laatste weken besprekingen met de inspecteur der belastingen over deze belastingkwestie, die volgens minister Engelbrecht aan de 'drastisch hoge kant' was. Volgens cijfers van de inspecteur ontvingen 2862 personen het aanslagbiljet grondbelasting 1991. Door de aanslag over 1991 is de aanslag over 1992 nul geworden en ontvangen deze personen geen aanslag over laatstgenoemd jaar. Voorts ontvingen 1333 andere personen een aanslag over 1992 die minder was dan de aanslag over 1991. Weer 3630 andere personen ontvingen een aanslag over 1992 die hoger was dan de aanslag over 1991.

Van de inspecteur ontving de minister de volgende vier alternatieven ter bestudering: het tarief grondbelasting verlagen van 6 naar 4 promille; de belastingvrije voet van zestigduizend florin verhogen; het punt 'eigen woning' wordt ingaande 1 januari 1992 uit de aangifte biljet inkomstenbelasing genomen; gedurende de jaren 1995 en 1996 worden geen aanslagen uitgestuurd.

Minister Engelbrecht zei gisteren dat na bestudering en op grond van verkregen adviezen, de regering besloten heeft te kiezen voor alternatief 1 (verlaging van 6 naar 4 promille) en alternatief 3 (schrappen van het punt 'opbrengst eigen woning').

'De handdruk' van Den Hollander
Speciaal boekje 40 jaar Statuut

ORANJESTAD — De regering heeft voor alle kinderen van Aruba en geïnteresseerde kinderen in Nederland en de Antillen vandaag, een speciaal boekje uitgebracht in verband met Koninkrijksdag ofwel Statuutdag. *De Handdruk (E pretá di man)* is geschreven door Vivian den Hollander en vertaald in het Papiaments door Evelyn Ruiz en Philomena Wong.

Het enigszins politiek getinte boekje begint met een voorwoord van premier Henny Eman. Zijn vader en grootvader vonden het Statuut wel goed, maar waren in 1954 al ontevreden over het feit dat Aruba daarmee geen zelfbestuur kreeg. "Nu, 40 jaar later, ben ik de minister-president van de regering van Aruba en herdenken wij het feit dat op 15 december 1954 het Statuut werd bevestigd", zo schrijft Eman.

Hij vervolgt: "Pas in 1986 werd het Statuut veranderd en kreeg Aruba een status aparte, waardoor het een land werd in het koninkrijk met het zelfbestuur waarvoor mijn grootvader en vader zo hard hadden gevochten."

Den Hollanders verhaal gaat over de groeiende vriendschap tussen het Arubaanse meisje Carmen en de net uit Nederland gekomen Pieter. Bij Carmens grootvader thuis worden voorbereidingen getroffen voor het grote feest op 15 december: Koninkrijksdag, 40 jaar Statuut. Opa haalt een oud schild uit de schuur met daarop het wapen van Aruba. Dit roept natuurlijk vragen op bij Carmen en Pieter en opa beschrijft dan in het kort de geschiedenis van Aruba.

Na het ondertekenen van het Statuut in 1954 komt opa op de status aparte: "Op een gegeven moment wilden de meeste Arubanen toch liever onafhankelijk worden. Niet meer verbonden met Nederland en niet meer met de andere Antillen." Opa vervolgt: "Maar wat ook heel belangrijk is: de regering heeft besloten om in 1996 niet als onafhankelijk land verder te gaan. We willen ons toch niet helemaal losmaken van Nederland en Antillen."

Ook de huidige plannen van de regering worden door opa genoemd, zoals 'een goede visie op onderwijs'. Het gesprek komt terug op de plaatjes van het wapen. Als Pieter deze niet zo goed begrijpt, zegt opa lachend: "Dat komt omdat je geen Arubaan bent, jongen. De handdruk staat voor de vriendschappelijke banden met andere volken en landen; de aloë voor het belangrijkste middel van bestaan; de Hooiberg stelt Aruba voor, het eiland dat zich uit zee verheft en het wiel staat voor de industrie."

Als Pieter een paar dagen later erg bedrukt op school komt omdat hij plotseling naar Nederland terug moet, is dat aanleiding voor Carmen om een briefje te schrijven. Ze tekent de handen die op het wapen staan en schrijft: "Ze betekenen vriendschap tussen jou en mij. Voor altijd!" en verder: "PS. Als je mee wilt doen moet je hier ook je handtekening onder zetten. Net als bij het echte Statuut. Dan is het een echte afspraak!"

Westinghouse
Koop radar goedgekeurd

ORANJESTAD — De Centrale Commissie van de Staten gaf haar goedkeuring aan de beslissing van de ministerraad een radar van het merk Westinghouse voor de Arubaanse luchthaven aan te schaffen. Het Westinghouse-radarpakket kost ruim 12 miljoen dollar inclusief transport en andere leveringskosten, biedt een snelle service bij de levering van onderdelen, en geniet de garantie van de Federal Aviation Agency (FAA).

De voorzitter van de Technische Commissie die de aankoop van de radar aanbeval, Narciso Pietersz (directeur van directie Luchtvaart), herhaalde gisteren namens de regering dat Westinghouse een radar met een reikwijdte van 100 mijl zal leveren. **Weliswaar is Westinghouse bekend vanwege hun 80-mijl radar, maar Aruba krijgt een 100-mijl radar, zoals in het contract vastgesteld. Er hoeft hiervoor niets extra te worden betaald. De radar is *solid state* en *transistorized*.**

Pietersz zei, dat in de Verenigde Staten 60 tot 80-mijl radars worden gebruikt **omdat daar veel radars naast elkaar geïnstalleerd zijn. Aruba heeft een 100-mijl radar nodig voor 'overlapping' met Curaçao en om tot Bonaire en een deel van Colombia te reiken.**

Uitslagen bridgeclub

ORANJESTAD — Dertien paren namen deel aan de derde avond van de lopende competitie van bridgeclub Aruba Ariba. De paren die boven de 50 procent scoorden, waren: heren Eudy/Van den Berg 62.92 procent, echtpaar Artmer 58.33, dames Seaber/Haupt 57.08, echtpaar Van Eiick sr. 54.58, echtpaar Bilderbeek 53.33, heren A. de Vries/J. de Vries 53.21, dames Van Duin/Pas 52.14 en heren Kroodsma/Van der Leest 50.36 procent.

De bridgeclub houdt dinsdag 20 december haar jaarlijkse kerstdiner en drive voor leden en gasten.

ARUBA AGENDA

KANTOORUREN AMIGOE: open van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; za. gesloten.

TELEFOONS: 24333. Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. Pageboy 127-0379.

FAX: 22368.

BANKREKENINGNUMMER 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE 11100 (centrale) en 11141 (informatie).

ALARMCENTRALE 115.

****

■ **ZOEKERTJES** verschijnen op di. en vr. en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op za. Alleen zoekertjes, die op ma. en do. vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus di. en vr.) verschijnen.

****

WACHTREGELING DOKTOREN ma. t/m za. van 18.00-07.00 uur: Oranjestad: dokter A.J.F. Croes via Dr. Horacio Oduber Hospitaal (tel.: 74300) of via Alarmcentrale (115). San Nicolas: dokter D. Bisaño via Centro Medico Dr. Rudi Engelbrecht (San Nicolas; tel.: 48833) of via Alarmcentrale (115).

****

BOTICA (nachtdienst) Oduber, Caya Betico Croes 101 (Oranjestad). Tel.: 21780.

****

STICHTING WIT GELE KRUIS ARUBA ZUIGELINGENBUREAU Voor informatie in alle districten kan men van ma. t/m vr. tussen 11.00-12.00/15.30-16.30 uur bellen. Openingstijden zuigelingenbureaus (volgens afspraak): Oranjestad (tel.: 23168): do. van 08.00-12.00 uur; Savaneta (tel.: 47020): do. van 08.00-12.00 uur; Noord (tel.: 73425): di. van 08.00-12.00 uur; San Nicolas (tel.: 45906): di. van 08.00-12.00 uur; Santa Cruz (tel.: 58288): di. van 08.00-11.00 uur en wo. van 08.0-12.00 uur; Dakota (tel.: 29008): wo. van 08.00-12.00 uur; Braziel (tel.: 48301): di. van 08.00-12.00 uur; Paradera (tel.: 25543): ma. van 08.00-12.00 uur.

****

ZWANGER? STICHTING CIZKA geeft informatie en brengt u in contact met leden die zwangerschapsbegeleiding, verloskundige hulp en kraamzorg bieden. **Bel 37687.**

****

HOME NURSING BUREAU ARUBA Tel.: 34321.

****

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba) Geopend van ma. t/m vr. van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3.

****

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE Tel. 38989 (24 uur per dag).

****

AIDS-HOTLINE Tel. 23040/27352 (tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur).

****

FADA/PRIDE (Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999) Open van ma. tot en met vr. van 08.00-16.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

****

FUNDACION RESPETA MI (stichting tegen seksueel misbruik van minderjarigen) Spinozastraat 9 (Oranjestad). Tel.: 24433.

****

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA Tel. 22318.

****

DIERENARTSEN P. Barendsen en T.J.M. Wools, tel.: 21720. Voor spoedgevallen buiten kantooruren

tel.: 115.

****

BRIDGECLUB ARUBA ARIBA (Tivoliclub, Wilhelminastraat 16) di.avond om 19.30 uur speelavond. Voor opgave/informatie tel.: 24953.

****

PARKE TIRAKOCHI (Kinderpark te Savaneta, achter kleuterschool Promé Paso), geopend van ma. t/m zo. van 16.00-18.30 uur voor kinderen van 1-13 jaar.

****

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK (Goletstraat 5-A, Oranjestad) Aanvangstijden van de diensten: wo. en za. om 19.00 uur.

****

FUNDACION DIABETICO ARUBANO (J. Irausquinplein z/n, Oranjestad) Voor informatie: tel. 21215.

****

VRIJDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

Katholieke Kerkdiensten gedurende de feestdagen.

Oudejaarsavond;
31 dec. 22.30 uur San Nicolas
31 dec. 23.00 uur Oranjestad, Paradera, Santa Cruz, Brasil.

en niet zoals vermeld in de krant van 14 december 1994.

Donaties voor charitatieve instellingen

ORANJESTAD — In 199 toen Adolf Fuchs zestig jaa op Aruba werkzaam wa werd de Stichting Ado Fuchs opgericht. Ook dit jaa werden aan de vooravon van Kerst donaties gegeve tot een bedrag van 35 dui zend florin.

Adolf Fuchs reikte de don ties uit aan: Cas p Hubentud, Abuso di Alcoho FADA, Ambiente Feli Meals on Wheels, Centro p nos grandinan, Assistenci Social Oranjestad e Dakota, Fundacion Resp tami, YMCA, Rode Kruis e aan de joodse gemeenschap.

Het bestuur van de stich ting Adolf Fuchs bestaat u Maximo Croes, voorzitte Shon Lopez, secretaris, pe ningmeester Angel Be mudez, en commissie lede Oscar Henriquez en Isio Got fried.

Songfestival jeugd dandé

ORANJESTAD — He tweede *Festival di Dandé Cancion Hubenil* vindt woensdag 29 december Club Caiquetio plaats. Dit een dag eerder dan het gro dandé-festival voor volwa senen. Het jeugd-dandé e liedjesfestival vond vorig jaa voor de eerste keer plaats e werd overtuigend gewonne door Joselito Geerman. Hi won bij zowel dandé als *can cion hubenil.*

Ditmaal zijn er twinti jeugdige deelnemers. Zij wor den begeleid door The Ori ginal Band voor de liedje wedstrijd en door Hildwa Croes en Grupo di Beti voor de dandéwedstrijd. D winnaars krijgen niet alle trofeeën als prijzen maar oo contant geld. De eerste prij 'dandé' is een bedrag va 1000 florin, tweede prijs 50 florin, derde prijs 250 florin terwijl de winnaar van d liedjeswedstrijd 500 flori plus trofee zal ontvangen.

Debutant Seedorf scoort in laatste minuut 5-0

Oranje redelijk op dreef tegen kansloos Luxemburg

ROTTERDAM — In zijn laatste wedstrijd als bondscoach won Oranje gisteravond met 5-0 van kansarm Luxemburg. Nederland overtrof de score van de uitwedstrijd (0-4) dankzij een treffer van debutant Seedorf in de laatste minuut nog net. Advocaat laat aan Guus Hiddink een (ongeslagen) ploeg na, die in groep 5 van de kwalificatiestrijd voor het Europees kampioenschap volop meedoet.

Stilletjes hangend tegen een reclamebord bekeek Advocaat de warming up van zijn ploeg en liet hij de bruisende sfeer in De Kuip op zich inwerken. De feeststemming zat er in de Rotterdamse voetbaltempel al vroeg in. Numan mocht op zijn 25ste verjaardag weer eens starten in het elftal. De middenvelder maakte op 19 januari van dit jaar in Tunesië voor de laatste keer deel uit van het basisteam. Feyenoorder Witschge moest na zes uitverkiezingen op de bank beginnen. De grieperige Frank de Boer was in Rotterdam gewoon van de partij. Oranje maakte in de beginfase niet dezelfde fout als in de vorige wedstrijd tegen Tsjechië, toen het in een veel te laag tempo opende en de bal te vaak achteruit speelde.

Snel, beweeglijk en met voldoende variatie in de aanvalsopbouw ging Nederland op jacht naar doelpunten. Van het 'arme' Luxemburg had Oranje vrijwel niets te vrezen. In de zevende minuut maakte Mulder, die afwisselend met zijn vroegere FC Twentemaat Ronald de Boer als diepste spits opereerde, het doelpunt dat hij zo graag in zijn debuutwedstrijd tegen Tsjechië had gemaakt. De 'zoon van Jan' scoorde hangend in de lucht uit een strakke voorzet van Overmars. Het snelle succes inspireerde het gretige en agressieve Oranje tot nog meer inzet. Roy, terug op zijn linkervleugel, kwam het meest in beeld, maar had pech in zijn doelgerichte acties. Uit een ouderwetse scrimmage kwam Roy na een kwartier niettemin als winnaar naar voren: 2-0. Het was zijn negende treffer in alweer zijn dertigste interland. Nederland, dat met vier spitsen speelde, viel na die treffer een minuut of twintig stil. Het tempo zakte, de zuiverheid verdween. Vooral de slordige Overmars en de onzekere Jonk vielen in die fase uit de toon. Dankzij een gelukkige treffer van Jonk, wiens vrije trap via een Luxemburgs been over doelman Koch in het doel plofte, ging Nederland toch tevreden rusten. Advocaat wisselde in de pauze Mulder voor Seedorf. De pas 18-jarige Ajacied, de veertiende nieuwkomer onder de Hagenaar in Oranje, kreeg een plaats rechts op het middenveld. Winter schoof meer naar het centrum en Ronald de Boer werd het vaste aanspeelpunt in de voorhoede. Met die aanpassingen hoopte de trainer op meer ruimte en kansen in het strafschopgebied van Luxemburg. Het doelpunt van Ronald de Boer, uit een pass van Jonk, beloofde in de 52ste minuut veel voor het laatste half uur. Oranje ontbeerde echter scherpte in het laatste deel. Kansen kwamen er nog wel, maar Winter, Jonk en Ronald de Boer faalden in de afwerking. Met Van Hooijdonk, ook al een debutant, voor de uitgebluste Winter probeerde Advocaat nog nieuw leven in zijn elftal te krijgen. Vergeefs. Maar Clarence Seedorf, ijzersterk debuterend, gaf in de laatste minuut twee verdedigers en de keeper het nakijken.

Afscheid: Aan lijf Dick Advocaat geen polonaise

ROTTERDAM — Of Dick Advocaat na tweeëneenhalf jaar bondscoach-schap ergens spijt van heeft? Hij denkt even over het antwoord na. Zoals hij altijd bedachtzaam is en emoties weet te beteugelen. "Ja, misschien had ik naar Gullit moeten toegaan toen hij op zondag besloot niet mee te gaan naar het WK. Ik had kunnen proberen hem op andere gedachten te brengen."

Advocaat wierp gisteravond, na de 5-0 tegen Luxemburg, een vlot handje naar het publiek en dook de catacomben in. Aan zijn lijf geen polonaise. Op de schouders, dat is niets voor hem. Advocaat bedankte de spelers en de begeleiding in de kleedkamer, een samenvatting van de woorden die hij 's ochtends al in Huis Ter Duin bezigde.

Aanvoerder Danny Blind sprak in de kleedkamer mooie woorden en overhandigde in naam van de spelers een horloge: Bedankt, namens de spelersgroep 1994, was de inscriptie. "Ik heb nog overal waar ik wegging een cadeau gekregen", was hij opgetogen. Mooiste moment? "Vorig jaar, in Poznan, waar we ons plaatsten voor het WK. Dat was een enorme belevenis, met al die duizenden mensen uit Nederland. Dat heeft een enorme indruk gemaakt. En dan de hele impact van Amerika, het WK. Van de voorbereiding tot de vlucht naar huis. Maar weinig trainers maken zoiets mee." Over de wedstrijd tegen de voetbaldreumes kon hij kort zijn: Die was rommelig, te veel kansen zijn verprutst. Hij wisselde Mulder omdat die te veel balverlies leed. De Luxemburgse coach Paul Philipp vond 5-0 een normale uitslag voor de wedstrijd. Op de vraag wie zich plaatsen voor de eindronde Engeland zei hij doodleuk: "Noorwegen en Tsjechië."

Brian Roy in aktie tegen Luxemburg

■ *ROTTERDAM - Het Nederlands elftal heeft woensdag een 5-0 overwinning behaald op Luxemburg in een wedstrijd in de voorronde om het Europese kampioenschap voor landenteams. Op de foto: Brian Roy springt over het uitgestrekte been van de Luxemburgse verdediger Carlo Weis bij een aanval van Oranje.*

Dick Advocaat gebruikte veel spelers in Oranje

ROTTERDAM - Met een balans van vijftien zeges, zes gelijke spelen en vijf nederlagen heeft bondscoach Dick Advocaat afscheid genomen van Oranje. De doelcijfers waren 65-24. Bergkamp, gisteren afwezig, was topschutter met dertien doelpunten. De 47-jarige Hagenaar, vanaf vandaag in dienst van PSV, liet veertien man debuteren. Seedorf en Van Hooijdonk waren tegen Luxemburg de laatsten.

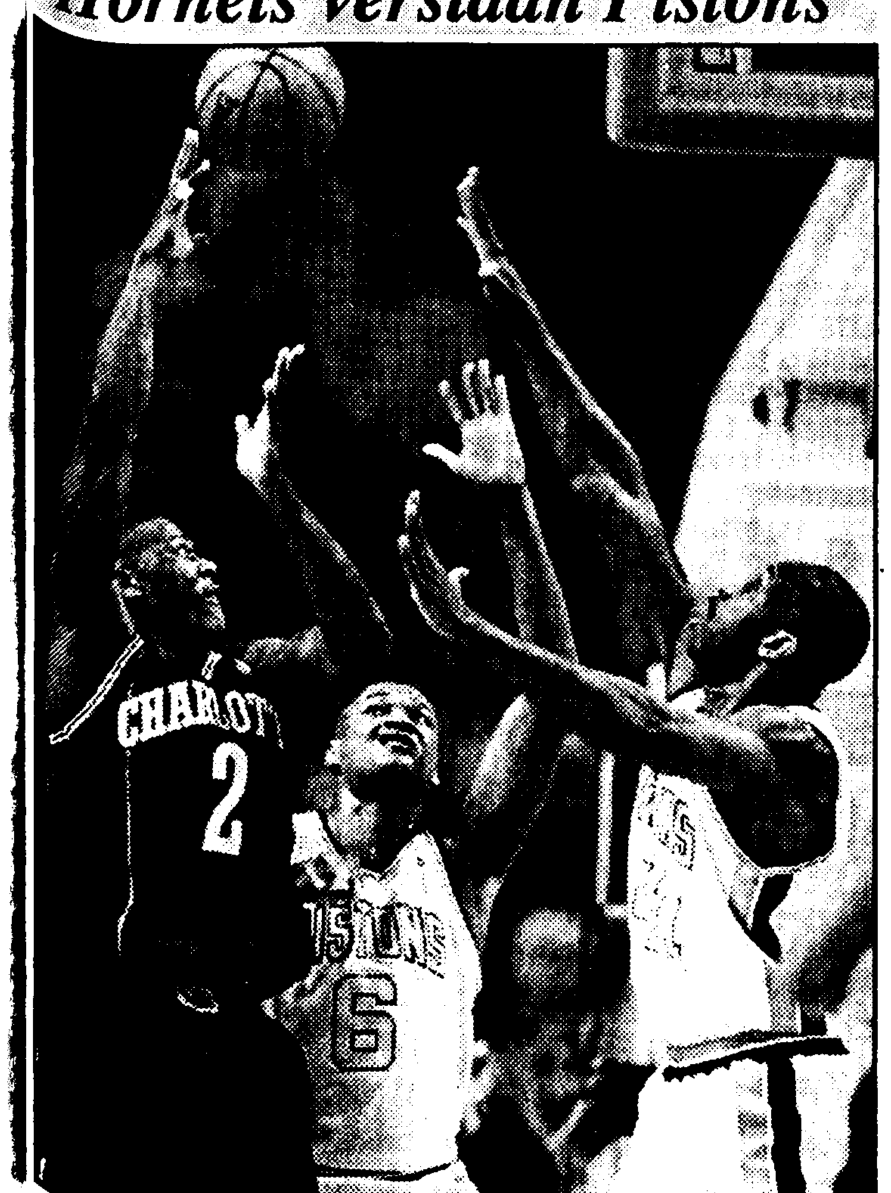
Vanavond debuteert Advocaat met de Eindhovense ploeg in een vriendschappelijke partij tegen Real Madrid. Vandaag vliegt hij met Numan en Valckx naar Spanje.

Frank de Boer was in de episode Advocaat, van medio 1992 tot eind 1994, de meest gebruikte international. Van de 26 duels miste de Ajacied er slechts twee, waaronder de kwartfinale op het WK tegen Brazilië. Ed de Goey speelde sinds zijn debuut op 16 december 1992 in Turkije, Menzo had gefaald tegen Polen, alle 23 interlands van de eerste tot de laatste minuut. Andere veel opgestelde voetballers onder Advocaat: Overmars (21), Bergkamp, Winter en Jonk (20). Advocaat nam afscheid van de gouden generatie uit de jaren tachtig. Koeman, Wouters en Rijkaard bedankten na het WK, Gullit wilde na twee rentrees toch niet mee naar Amerika. Op de eerste drie interlands na kon de Hagenaar nooit beschikken over de beste aanvaller, Van Basten, die door een hardnekkige enkelblessure moet vrezen voor afkeuring. De drie duels met de Milanees leverden overigens twee nederlagen en een gelijkspel op.

Verschillende 'aanvalsleiders' werden op Van Bastens plaats geprobeerd. Sommigen, Meijer en Eykelkamp bij voorbeeld, riep hij slechts eenmaal op. Viscaal twee keer. Van de 47 spelers die Advocaat selecteerde, waren maar liefst twintig aanvallers.

De debutanten die in aktie kwamen onder Dick Advocaat in alfabetische volgorde: 1. Blinker, 2. Ronald de Boer, 3. Van Gobbel, 4. Davids, 5. De Goey, 6. Van Hooijdonk, 7. Kluivert, 8. De Kock, 9. Meijer, 10. Mulder, 11. Numan, 12. Overmars, 13. Reiziger, 14. Seedorf.

Hornets verslaan Pistons

■ *DETROIT - De Charlotte Hornets hebben woensdagavond in de Amerikaanse NBA-basketbalcompetitie een overwinning behaald op de Detroit Pistons. De einduitslag was 103-93 in het voordeel van de Hornets. Op de foto: Terry Mills en Mark West van de Pistons (rechts) trachten tevergeefs Larry Johnson van de Hornets het scoren te beletten.*

Loting Europacup

EC-bekerwinnaars:

Feyenoord - Real Zaragoza (Spa)
Sampdoria (Ita) - FC Porto (Por)
Arsenal (Eng) - Auxerre (Fra)
Club Brugge (Bel) - Chelsea (Eng)

Deze wedstrijden worden gespeeld op donderdag 2 maart en donderdag 16 maart.

UEFA Cup:

Eintracht Frankfurt (Dui) - Juventus (Ita)
Lazio Roma (Ita) - Borussia Dortmund (Dui)
Bayer Leverkusen (Dui) - FC Nantes (Fra)
AC Parma (Ita) - Odense BK (Den)

De wedstrijden vinden plaats op dinsdag 28 februari en dinsdag 14 maart.

Topspitsen beide landen bewijzen waarde

Geen problemen met tegenstanders voor Duitsland en Bulgarije

CHISINAU — Op weg naar het EK voetbal in 1996 in Engeland heeft Duitsland in groep 7 tot dusverre weinig tegenstand ondervonden. In het stadion van Chisinau behaalde de ploeg van bondscoach Berti Vogts een gemakkelijke zege op Moldavië. Kirsten, Klinsmann en Matthäus zorgden voor 3-0. Het was de tweede overwinning voor de Duitsers, die komende zondag hun derde groepswedstrijd spelen. In Kaiserslautern speelt de *Mannschaft* tegen Albanië, dat het eerder met 2-1 versloeg.

In Wales sloeg Bulgarije ongenadig hard toe. Met 3-0 versloeg het team, dat op het WK de vierde plaats behaalde, de thuisploeg. De treffers kwamen van Ivanov, Kostadinov en Stoichkov. Bulgarije staat na de derde zege op rij bovenaan, met negen punten uit drie wedstrijden.

Wales had, voor het duel met Bulgarije, nog een sprankje hoop op een goede uitgangspositie voor een plaats op het EK. Maar na een kwartier stonden de Britten, waar de notoire schopper Vinny Jones zijn debuut maakte, al met 2-0 achter door doelpunten van Ivanov (5de minuut) en Kostadinov (15de). Wales verloor de lust om te strijden en Bulgarije bouwde de voorsprong in de 51ste minuut uit. Stoichkov was de schutter. Het duel van Duitsland met Moldavië was de vijftigste interland onder leiding van Vogts. Dat zijn er meer dan menigeen had verwacht. De bondscoach staat al sinds zijn aanstelling, na het WK van 1990 waar Duitsland de wereldtitel veroverde, ter discussie. Onder de hoede van Vogts speelde het elftal bijna nooit goed.

Na de wedstrijd tegen Moldavië waren de geluiden slechts positief. "We zijn op de weg terug", zei middenvelder Sammer. "In ben sinds lange tijd eindelijk weer eens tevreden over de prestatie van mijn spelers", meende Vogts. Bij de nummer twee van Europa vervulde het spitsenduo Kirsten/Klinsmann een belangrijke rol. De aanvaller van Bayer Leverkusen zette Duitsland in de zevende minuut op voorsprong, de voorbereiding was van Klinsmann. In de 38ste minuut gaf Kirsten de beslissende voorzet op de spits van Tottenham Hotspur die doel trof, 0-2. Pas in de tweede helft bouwden de Duitsers de voorsprong verder uit. Laatste man Matthäus maakte in zijn 121ste interland zijn 21ste treffer. Scheidsrechter Van Vliet deelde in het eenzijdige duel drie gele kaarten uit. Aan de Duitsers Sammer, Berthold en Möller. De komende tegenstander van Duitsland, Albanië, bleef op nul punten staan. In het duel met Georgië vormde Chota Arveladze een sta-in-de-weg. De aanvaller van Georgië zette zijn ploeg in de 17de minuut op voorsprong, en voorkwam twaalf minuten na rust de gelijkmaker. De vrije trap van de Albaniër Demollari leek doel te treffen, maar Arveladze kopte de bal van de doellijn.

Oefeninterland tegen Frankrijk onzeker

PARIJS — De oefeninterland van Nederland tegen Frankrijk, 18 januari, staat op losse schroeven. Volgens de Franse voetbalbond (FFF) vraagt de KNVB een te hoog bedrag aan televisierechten. Bovendien bestaat er onduidelijkheid over het aanvangstijdstip van het duel in stadion Nieuw-Galgewaard in Utrecht. De FFF neemt vrijdag tijdens een vergadering in Straatsburg een definitieve beslissing. Het duel met Frankrijk zou het eerste optreden zijn van Guus Hiddink als bondscoach.

SPORT AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(Bonamweg 49, Brievengat)
(Tel. 376620/376626)
zwembad:
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; di.- en do.-morgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vri. van 20.00-22.30 uur; za. van 14.00-17.00 uur en zo. van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARIO JANWÉ
dammen:
do. van 15.00-18.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 8-18 jaar.
Schaakvereniging Janwé:
za. van 09.00-12.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 7-23 jaar.

SKOL DI DAM STRATEGÍA
(Tel. 612573)
lessen:
do. van 19.30-23.00 uur - **Sentro di Bario Janwé**.
zaterdag van 09.00-12.00 uur - **IPK-gebouw** (naast Martinus mavo, Plasa Brion).

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
ma. om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

CURAÇAO BULLETS SKATERS
(Schaatsclub Curaçao).
elke do. van 17.00-20.00 uur training *in line skates* en *skeelers op de Koredor* (beginnende aan de kant van ITC). Voor meer informatie tel.: 377289 (vragen naar Kees).

* * * * * * * * * * * * * * * *

Uitslagen van de voetbalwedstrijden gespeeld voor de EK-kwalificatie, gevolgd door de standen: TEL AVIV: Israël - Roemenië 1-1 (0-0). 70. Lacatus 0-1, 84. Rosenthal 1-1.

Stand in groep 1:

Roemenië	4-8
Israël	4-8
Frankrijk	4-6
Polen	3-4
Slowakije	3-2
Azerbeidzjan	4-0

Eerstvolgende wedstrijden, 29 maart: Israël - Frankrijk, Roemenië - Polen, Slowakije - Azerbeidzjan. ISTANBUL: Turkije - Zwitserland 1-2 (1-2). 7. Koller 0-1, 16. Bickel 0-2, 39. Recep 1-2. Stand in groep 3:

Zwitserland	3-9
Zweden	3-6
Turkije	3-4
Hongarije	2-1
IJsland	3-0

Eerstvolgende wedstrijden, 29 maart: Hongarije - Zwitserland, Turkije - Zweden. ROTTERDAM: Nederland - Luxemburg 5-0 (3-0). 7. Mulder 1-0, 17. Roy 2-0, 40. Jonk 3-0, 52. Ronald de Boer 4-0, 90. Seedorf 5-0. Valetta: Malta - Noorwegen 0-1 (0-1). 10. Fjörtoft 0-1. Toeschouwers: 3000.

Stand in groep 5:

Noorwegen	4-10
Nederland	4-8
Tsjechië	3-5
Wit-Rusland	3-3
Malta	3-1
Luxemburg	3-0

Eerstvolgende wedstrijd, 22 februari: Malta - Luxemburg. CHISINAU: Moldavië - Duitsland 0-3 (0-2). 7. Kirsten 0-1, 38. Klinsmann 0-2, 72. Matthäus 0-3. Tirana: Albanië - Georgië 0-1 (0-1). 17. Armveladze 0-1. Cardiff: Wales - Bulgarije 0-3 (0-2). 5. Ivanov 0-1, 15. Kostadinov 0-2, 51. Stoichkov 0-3. Stand in groep 7:

Bulgarije	3-9
Duitsland	2-6
Georgië	4-6
Moldavië	4-6
Wales	4-3
ALbanië	3-0

Eerstvolgende wedstrijd, 18 december: Duitsland - Albanië. HELSINKI: Finland - San Marino 4-1 (2-1). 24. Paatelainen 1-0, 30. Paatelainen 2-0, 34. Della Valle 2-1, 85. Paatelainen 3-1, 90. Paatelainen 4-1. Stand in groep 8:

Griekenland	3-9
Schotland	3-7
Finland	4-6
Rusland	2-4
San Marino	3-0
Faroër	3-0

Eerstvolgende wedstrijd, 18 december: Griekenland - Schotland.

Club draait op aantal sterke Zuid-Amerikanen

Feyenoord loot 'onbekende' koploper Spaanse competitie

ROTTERDAM — Feyenoords komende Europese tegenstander Real Zaragoza is met Deportivo la Coruña de verrassing van de laatste jaren in het Spaanse voetbal. De club eindigde afgelopen competitie als derde en won de beker na het nemen van strafschoppen tegen Celta de Vigo.

Feyenoord is blij dat het in de kwartfinales eerst thuis mag spelen, op 2 maart. Het bewaart daaraan goede herinneringen uit de vorige ronde tegen Werder Bremen. Verdediger Ruud Heus had liever tegen Chelsea geloot, omdat het Engelse voetbal Feyenoord wel schijnt te liggen. Met Real Madrid en La Coruña deelt Zaragoza momenteel de eerste plaats in de huidige competitie, met 21 punten uit 14 duels. Sinds het vorige seizoen, toen de ploeg onder meer 6-3 van Barcelona won, is de selectie nauwelijks veranderd. Trainer Victor Fernandez is met 34 jaar de jongste oefenmeester uit het betaalde voetbal van Spanje. Als voetballer haalde hij nooit het hoogste niveau, maar hij is wel afgestudeerd in de filosofie. Topscorer is de Argentijn Juan Eduardo Esnaider, die in de huidige competitie zeven keer scoorde en vier van de elf doelpunten maakte in de twee Europese ronden tot nog toe. Zaragoza was beter dan Gloria Bistrita uit Roemenië (2-1 verlies uit, 4-0 thuis) en Tatran Presov uit Slowakije (4-0 winst uit, 2-1 thuis). Esnaider staat bekend om zijn driftbuien, vooral gericht tegen scheidsrechters. Een grote groep supporters vormt bij thuisduels in stadion La Romareda een soort zangkoor, om samen 'sss-jjjttt, zwijg' te roepen als de Argentijn dreigt uit te vallen naar de arbiter. Verdediger Belsue is de enige die is opgenomen in de Spaanse selectie voor het duel met België zaterdag. Ook doelman Cedrun en aanvaller Higuera zitten soms in de selectie. Vermeldenswaard is aanvaller Pardeza, afkomstig uit het zogenoemde 'Quinta del Buitre', het clubje van 'de gier'. Dat was een groepje van vijf spelers dat uit de jeugd van Real Madrid doorstroomde naar het eerste. Pardeza was de enige die het niet helemaal maakte in Madrid. Butragueño, Martin Vasquez, Michel en Sanchis deden dat wel.

Spelmaker is Santiago Aragon. De Argentijnse verdediger Caceres speelde soms fantastisch tijdens het WK, de Uruguayaan Poyet is een goede schutter. De derde Argentijn is middenvelder Franco. Real Zaragoza speelde in 1987 tegen Ajax, in de halve finales van het door de Amsterdammers gewonnen toernooi der bekerwinnaars. Tijdens de uitwedstrijd stond het veld onder water door een hoosbui kort voor het begin. Twee Ajacieden van toen dragen tegenwoordig het shirt van Feyenoord: Rob Witschge en Arnold Scholten. Witschge scoorde destijds in Zaragoza (2-3) en in Amsterdam (3-0). Een seizoen later vluchtte Rijkaard weg van Cruijff en Ajax, om via Sporting Lisabon (waar hij nooit speelde) bij Zaragoza terecht te komen. Bij die club deed hij weer ritme op, waarna hij uitblonk tijdens de Europese titelstrijd van 1988.

Coach Fernandez niet tevreden

ZARAGOZA — De trainer van Zaragoza, Victor Fernandez, is niet tevreden met Feyenoord als tegenstander in de kwartfinale van het Europa-cuptoernooi voor bekerwinnaars. Hij had liever gespeeld tegen een van de overgebleven Engelse clubs. "Feyenoord is niet de opponent die we ons wensten", bekende Fernandez. "Het Nederlandse voetbal behoort tot het beste van Europa. Maar er waren meer zware tegenstanders die we hadden kunnen treffen. Ik ben blij dat we eerst uit spelen."

Atlete Modahl voor vier jaar geschorst

LONDEN — De Britse Atletiek Federatie (BAF) heeft atlete Diane Modahl gisteren voor vier jaar geschorst wegens het gebruik van verboden middelen. Een speciale onderzoekscommissie van de bond, die de atlete een dag eerder hoorde, kwam unaniem tot de conclusie dat Modahl gestraft moet worden. Na een wedstrijd in Portugal trof een laboratorium in Lissabon een verhouding van 42:1 tussen testosteron en epitestosteron in de urine van de atlete aan. De Internationale Amateur Atletiek Federatie (IAAF) houdt een verhouding van 1:1 aan, het Internationaal Olympisch Comité acht 6:1 toelaatbaar.

De atlete kreeg overigens pas negen weken nadat zij gecontroleerd was te horen dat zij positief was. Dat gebeurde tijdens de Spelen van het Britse Gemenebest in het Canadese Victoria kort voordat zij zou starten op de 800 meter. Modahl heeft altijd volgehouden onschuldig te zijn. Gezien de zeer hoge verhouding tussen testosteron en epitestosteron zijn in wijde kring ook twijfels gerezen over de interpretatie van de resultaten van het onderzoek door het laboratorium in Lissabon. De onderzoekscommissie verklaarde echter daarvoor totaal geen aanwijzingen te hebben. Modahl is de eerste Engelse atlete die geschorst wordt wegens het gebruik van verboden middelen. Zij kan bij de IAAF tegen de straf nog in beroep gaan.

Israël en Roemenië gelijk

■ *RAMAT - Roemenië en Israël hebben gisteravond in een wedstrijd voor het Europees kampioenschap met 1-1 gelijkgespeeld. Op de foto: Ille Dumitrescu van Roemenië (links) vecht een duel uit met Alon Harazi van Israël.*

Zwitsers in sneltreinvaart richting kwalificatie

Amateurs Malta bijzonder lastige klant voor Noren,

VALLETTA — Malta blijkt op eigen veld voor de tegenstanders in groep 5 van de kwalificatie voor de Europese titelstrijd een meer dan lastige klant. Zwitserland dendert in groep 3 als een sneltrein af op het eindstation: Het EK voetbal in Engeland. In Istanbul boekten de Zwitsers een historische zege op Turkije. Voor het eerst in 25 jaar zegevierden de Helveten er: 2-1. De weinig getalenteerde formatie van Malta hield eerst Tsjechië op 0-0, gisteravond knepen de Noren hun handen dicht met de overwinning van 1-0. Jan Aage Fjörtoft scoorde in de tiende minuut.

Noorwegen had veel moeite het tweede gelijke spel - de eerste was tegen Nederland - te voorkomen. De start was naar wens, toen de bal voor de voeten van Fjörtoft werd gekopt en de aanvaller raak schoot. De lange halen van de Noren hadden daarna weinig effect.

Malta kreeg zelfs de beste kans op de gelijkmaker. Laferla brak door de verdediging, maar raakte doelman Frode Grodaas. De kleine Maltezers controleerden ook de tweede helft, probeerden over de grond de defensie van de lange Noren te ontregelen. Het leverde weliswaar kleine mogelijkheden op, maar geen treffers. Kort voor het einde dachten de Noren, met Utrecht-speler Mykland in de basis, de marge nog te verdubbelen. Jostein Flo kreeg de bal op de lijn, maar niet erover. Dat was te danken aan verdediger John Buttigieg, die redde op het laatste moment. Een overwinning van 2-0 zou voor de koploper in groep 5 te veel zijn geweest. Noorwegen bezet na de overwinning de eerste plaats in groep 5 met tien punten uit vier duels. Dat zijn er twee meer dan Oranje onder Dick Advocaat heeft gehaald.

Zwitserland won tot nu toe alle drie wedstrijden. Het staat alleen op kop in groep 3. Zweden volgt op drie punten. Het legde de basis voor de zege in het eerste kwartier. Zonder het gevreesde spitsenduo Chapuisat en Knup kwam de ploeg in de zevende minuut op voorsprong. Uit een vrije trap van Höttiger scoorde Koller, 0-1. In de zestiende minuut schoot de spits van Bayern München, Sutter, op doel. Een Turkse verdediger kon het schot alleen blokkeren, waarna Bickel profiteerde, 2-0. De gastheren kwamen nog voor rust dichterbij. In de 40e minuut schoot verdediger Cetin de bal achter doelman Pascolo. In de tweede helft raakten de Turken, die het moesten doen zonder de basisspelers Engin, Ortan en Tugay, in vuur en vlam. Ze trokken massaal ten aanval, maar verzuimden tot vier keer toe te scoren. Zwitserland was vijf minuten na rust dicht bij een derde treffer, maar Subiat miste. De strijd om de koppositie in groep 1 kende woensdag geen winnaar. In Tel Aviv eindigde de wedstrijd tussen Israel en Roemenië in 1-1. Beide ploegen bleven met acht punten uit vier wedstrijden bovenaan. Roemenië heeft een beter doelsaldo.

Het duel in Tel Aviv kwam pas laat op gang. In de 70e minuut opende de Roemeense aanvaller Lacatus, via een prachtige lob, de score. Lang leek het erop dat voetballers uit het voormalige oostblokland de winst zouden halen, maar zes minuten voor tijd maakte Rosenthal de gelijkmaker. De Israeli Klinger redde vlak voor tijd op de doellijn een schot van Hagi. In groep 8 trok de Fin Paatelainen alle aandacht naar zich toe. De aanvaller scoorde vier keer in het duel met San Marino, dat met 4-1 verloor. Della Valle maakte in de 34e minuut de tegentreffer. De Finnen staan na hun tweede overwinning in vier kwalificatiewedstrijden op de derde plaats met zes punten. Koploper is Griekenland is met negen punten, gevolgd door Schotland met zeven. Finland, met Litmanen, had aanvankelijk grote moeite de muur van San Marino te slopen. Pas in de 24e minuut vond Paatelainen een gaatje, 1-0. Zes minuten later kopte hij zijn tweede doelpunt achter doelman Benedettini, 2-0. De tegentreffer van Della Valle was een misrekening. De voetballers uit San Marino slaagden tot vijf minuten voor tijd erin de verdediging dicht te houden, toen sloeg wederom Paatelainen toe. In de 85e en 90e minuut voltrok de lange spits het vonnis: 4-1.

Interview: Katrin Krabbe beëindigt sportcarrière

NEUBRANDENBURG — Katrin Krabbe, de Duitse wereldkampioene van 1991 op de 100 en 200 meter hardlopen, beëindigt haar carrière. De 25-jarige Duitse atlete is vijf maanden zwanger, en nog steeds geschorst tot augustus 1995 na een dopingaffaire.

Krabbe kondigt haar mogelijke afscheid aan in een interview met het Duitse blad Tango. "Ik heb in augustus reeds gezegd dat wanneer ik opnieuw zwanger zou worden ik dan zou kiezen voor de baby. Eind september kreeg ik van de dokter te horen dat ik in verwachting ben. Ik heb dat geheim gehouden omdat de mededeling mij na de miskraam in maart met vreugde en angst vervulde." In het interview verklaart Krabbe verder dat zij bij haar tweede dopingaffaire een fout heeft gemaakt door een geneesmiddel, Spiropent met het middel Clenbutorol, in te nemen zonder dat te melden. Krabbe was eerder in een dopinggeval betrokken naar aanleiding van een trainingskamp in het Zuidafrikaanse Stellenbosch. Zij werd toen evenals clubgenote Manuela Derr door de arbitragecommissie van de Internationale Amateur Atletiek Federatie (IAAF) vrijgesproken. Krabbe heeft becijferd dat de tweede dopingaffaire haar rond elf miljoen gulden heeft gekost aan sponsorgelden en reclame-opbrengsten. Zij zegt daarover: "Ik maak mij daar geen grote zorgen meer over. Het geld dat ik met de atletiek heb verdiend is grotendeels uitgegeven aan proceskosten. Er is echter nog een beetje overgebleven. Ik hoop door de schadeclaims die tegen de Duitse bond en de IAAF lopen nog het een en ander terug te krijgen". Krabbe is nog steeds zeer boos op dopingonderzoeker professor Donike. "Hij heeft mij fanatiek achterna gezeten. Hij wilde gewoon een grote vis uit de voormalige DDR vangen."

Verlies schakers tegen Engeland

MOSKOU - De Nederlandse schakers zijn bij de Olympiade in Moskou na een uiterst zwakke twaalfde ronde weggevallen uit de top. De ploeg verloor met flinke cijfers (1/2-3 1/2) van Engeland, dat de koppositie overnam van Rusland I. De oude koploper speelde binnen anderhalf uur via vier remises 2-2 tegen het tweede team van Rusland. Engeland heeft een half punt voorsprong op Rusland I en Bosnië-Herzegowina. De Nederlandse schakers maakten een kostbare misstap tegen Engeland. Timman speelde aan het eerste bord remise tegen Short. Piket (tegen Adams) en Van Wely (tegen Hodgson) leden onnodige nederlagen. Van der Sterren slaagde er niet in Speelman in bedwang te houden. Door de forse tegenvaller zakte het Nederlands team naar de gedeelde veertiende plaats. Met 28 1/2 punt bedraagt de achterstand op koploper Engeland drie punten.

Honkballer Eenhoorn in problemen door staking

DEN HAAG — Het arbeidsconflict tussen de Amerikaanse profhonkballers en hun werkgevers en de daaruit volgende staking dreigt verstrekkende gevolgen te krijgen voor Robert Eenhoorn. De 26-jarige Rotterdammer, die voor de New York Yankees uitkomt, krijgt vooralsnog geen toestemming van de Amerikaanse autoriteiten als werknemer naar de Verenigde Staten te reizen.

Eenhoorn: "Men beschouwt mij als iemand zonder werk en als gevolg daarvan zonder inkomen. In zo'n geval kun je uitsluitend als toerist het land in. Mijn Amerikaans managementsbureau probeert er wat aan te doen. Zoals het er nu voorstaat, kan ik volgend jaar ook niet in de lagere divisies spelen. Het is dus afwachten. Als ik geen arbeidsvergunning krijg, is dat een enorme tegenvaller. Ik had het gevoel dat ik in 1995 echt een kans had tot de hoofdmacht van de Yankees door te dringen." Spelen in Nederland lijkt Eenhoorn maar niks: "Ook als ik toestemming krijg van de Yankees in Nederland te spelen, zie ik dat niet zitten. Ik heb in Nederland meer te verliezen dan te winnen. Als ik elders mag en kan spelen, denk ik toch dat het Italië wordt." In het geval dat Eenhoorn naar Europa zou terugkeren, kan Jan Dick Leurs, de manager van het nationale honkbalteam hem toch niet opnemen in zijn selectie. "De internationale reglementen verbieden dat (oud)profs die bij voorbeeld in de Major League in de Verenigde Staten hebben gespeeld, worden opgesteld. Het is jammer dat een voorstel om die regel af te schaffen enkele maanden geleden is afgestemd", aldus Leurs.

Koninkrijksspelen beginnen op Aruba

WILLEMSTAD — De Koninkrijks-spelen, een sportevenement voor Antillianen, Arubanen en Europese Nederlanders zijn na twaalf jaar in ere hersteld. De bewindsvrouwen van sport Terpstra (Ned.), Beke (Aruba) en Dijkhoff (Ned. Antillen) gaven gisteravond het startsein voor een nieuwe tweejaarlijkse cyclus, te beginnen in '95 (16-21 juli) op Aruba. Op het programma staan honkbal en softbal, voetbal, judo, taekwondo, tennis en atletiek. Er doen naar schatting 240 jeugdige atleten (14-18 jaar) mee.

Volleybalkampioenen 1994

■ *WILLEMSTAD — Het volleybalteam van de San Dominicoschool heeft de kampioenstitel van het schoolvolleybal in de wacht gesleept. Op school werd hiervoor een speciale ceremonie georganiseerd. Op de foto het team dat luistert naar een toespraak van Emile Valies van de oudercommissie.*

UEFA en CWL eens over tv-rechten

GENEVE — De Europese Voetbalbond (UEFA) en het Zwitserse marketingbedrijf CWL-Telesport hebben een akkoord bereikt over de rechten (commercie en tv) van de Champions League. Door dit akkoord kan het lucratieve toernooi van de landskampioenen op dezelfde voet doorgaan.

UEFA-voorzitter Johansson, secretaris Aigner en CWL-eigenaar Luthi bereikten gisteren in Genève overeenstemming. Het Hof van Appèl in het Kanton Bern had CWL onlangs reden gegeven de monopoliepositie van de UEFA betreffende de commerciële uitbating van de Champions League te ondergraven.

Het marketingbedrijf, dat contracten heeft met veel Europese voetbalclubs, verwierf in 1990 exclusief de rechten van de veelvoudig Roemeense kampioen Steaua Boekarest. De rechter was bovendien met CWL van mening dat de alleenheerschappij van de UEFA indruist tegen het mededingingsprincipe dat in Zwitserland geldt. Doordat de zaak nu in der minne is geschikt, draait het niet uit op een bodemprocedure en kan de UEFA in Bern blijven. Johansson dreigde vorige maand het hoofdkwartier desnoods te zullen verplaatsen naar bij voorbeeld Frankfurt.

Spelers niet tevreden over kwalificatieduel

ROTTERDAM — De 'voetbalgeleerden' waren het er na afloop van Nederland - Luxemburg (5-0) niet over eens. Was het nu wel of niet een waardig afscheid voor bondscoach Dick Advocaat? "In het begin wel, maar in het laatste half uur ging alles fout wat er fout kon gaan", zei Ronald de Boer, die redelijk speelde.

Ook aanvoerder Danny Blind was lang niet tevreden. "Ik schaam me voor de laatste dertig minuten", bekende hij. "Ik kan me niet herinneren dat ik in een wedstrijd ooit zo'n slechte periode heb meegemaakt. Die klanten uit Luxemburg konden er vrijwel niets van. Maar wij leken in de slotfase wel onder stroom te staan. Alle ballen schoten de verkeerde kant op. Misschien wilden we allemaal wel iets te graag." Ronald de Boer, die het vierde doelpunt maakte, was het met de conclusie van Blind eens. "Er was in de eindfase veel te veel drang naar voren. De organisatie viel helemaal weg. Het leek wel of iedereen wilde scoren. Onze afsluiting was knap waardeloos. Maar zoiets gaat onbewust. We hadden eigenlijk met veel grotere cijfers moeten winnen." Seedorf genoot na afloop van zijn debuut, dat hij in de laatste minuut met een doelpunt opfleurde. "Heerlijk om te scoren in je eerste wedstrijd, dat is me bij Ajax helaas niet gelukt. Ik voel me fantastisch, maar ik laat dat niet zo zien. Die emoties houd ik liever voor mezelf." Youri Mulder, die de openingstreffer maakte, voelde zich in Rotterdam niet zo lekker. De aanvaller van Schalke'04 dacht dat hij aardig had gespeeld, maar moest niettemin tijdens de pauze gaan douchen. "Ik keek wel even vreemd op toen ik van Advocaat hoorde dat ik gewisseld zou worden. Maar goed, ik moet de realiteit onder ogen zien. Zo'n beslissing moet ik accepteren. Echt teleurgesteld ben ik niet, aangezien ik zelf het idee heb dat ik niet onaardig heb gespeeld."

Sampras en Sanchez wereldkampioen

LONDEN — De Internationale Tennisbond ITF heeft Pete Sampras en Arantxa Sanchez woensdag benoemd als wereldkampioenen van 1994. Beide tennisspelers behaalden dit jaar twee Grand Slam-titels. De Amerikaan, vorig jaar ook ITF-wereldkampioen, won de Australische Open en Wimbledon. De Spaanse zegevierde bij de Franse en Amerikaanse Open. De 23-jarige Sampras won behalve de twee Grand Slam-titels ook nog tien andere toernooien. De bijna 23-jarige Sanchez was de sterkste bij de WTA-evenementen en voerde de Virgina-Slims-bonuspuntenranglijst aan. "Sampras en Sanchez hebben een uitstekend jaar gehad en speelden heel goed tijdens de Grand Slam-toernooien", aldus ITF-voorzitter Brian Tobin. "Ze verdienen de titel."

ATLETIEK — Trainer Ma Junren zal geen pogingen ondernemen de Chinese wereldkampioene op de 1500 meter hardlopen, Liu Dong, terug te halen in zijn trainingsgroep. Liu Dong verliet Ma's jeger, zoals de groep wordt genoemd, na een aantal conflicten met de trainer.

Tijdens traditioneel Mozartfestival

Eric Gorsira scoort hoog

WILLEMSTAD — Een totaal uitverkochte Fortkerk. Er moesten zelfs extra stoelen bijgeplaatst worden om iedereen de gelegenheid te geven, het concert bij te wonen dat daar gisteravond werd gegeven door het Festival Orkest onder leiding van Eric Gorsira. Zulks in het kader van het inmiddels tot een traditie uitgegroeide Mozart Plus Festival.

Eerst even een dissonant. De enige van de avond overigens. De drukkerij die de programmaboekjes zou verzorgen heeft een wanprestatie geleverd door zich niet aan de afspraken te houden. Geen programma's dus hetgeen niet alleen hoogst irritant is voor het publiek maar evenzeer voor adverteerders en sponsors zonder wie het één en ander immers onmogelijk zou zijn geweest. Als ik de naam van dat lamlendige bedrijf had geweten zou die op deze plaats breed zijn uitgemeten. Nooit heen gaan dus voor drukwerk dat op tijd moet klaar zijn. Schaamt u zich niet?

Ook deze keer had Eric Gorsira het weer voor elkaar gekregen om enkele werken te programmeren die men zelden of nooit hoort, ook niet in de grote culturele centra. Wat dat aangaat was het slotwerk het glanspunt. Het Orgelconcert van Poulenc, met een rotsvaste ritmische gedrevenheid en expressief melodische overtuigingskracht gespeeld door de Amerikaanse gastsolist Larry Schipull. Gorsira hield de toch op afstand van elkaar opererende solist en het orkest voortreffelijk bij elkaar en wist de spanningsbogen van dit intrigerende stuk met al zijn wisselende stemmingen goed vast te houden.

Een andere noviteit was de Suite voor viool, altviool en strijkorkest van Atterberg, een vrijwel onbekende Zweedse componist. Een goed aansprekend, sfeervol stuk met dankbare solo-partijen die met verve, aanstekelijk elan en mooie toon werden voorgedragen door Hans Jurjaanz en Jovan Stojanovic.

Die Hans Jurjaanz had het trouwens heel druk want ook in het Echoconcert van Vivaldi, de Serenata Notturna van Mozart en het Adagio van Albinoni liet hij zich horen als een trefzeker, technisch en qua toonvorming uitstekend toegeruste violist die bovendien overduidelijk plezier heeft in wat hij doet. Hij werd in die van optimisme overkokende Serenata Notturna overigens zeer goed (lastige partij!) bijgestaan door de aanvoerder van de tweede violen Evert Derks.

Het concert werd geopend met een levendige maar toch wat te ruw afgewerkt Divertimento K. 138 van Mozart. Deze muziek moet het toch hebben van wat nauwkeuriger gepolijste klank en vooral ook in zo'n tweede deel van wat meer innerlijke rust om helemaal tot zijn recht te komen.

Bij voorbeeld zoals het Albinoni- Adagio werd voorgedragen. Of het langzame deel van Vivaldi's Echoconcert. Zo moet je langzame delen spelen. In Vivaldi was Charles Sweers de eerste solist en hij deed dat met het van hem bekende technische gemak en een sprekende, mooi genuanceerde toon. Jurjaanz gaf hem voortreffelijk repliek, opgesteld in een zijnis.

Het orkest zelf was door Eric Gorsira in luttele repetities weer zo samengesmeed dat het leek alsof deze groep regelmatig hier en daar optreedt. Zo is het dus niet. Uit Nederland en Venezuela worden wat strijkers overgevlogen, die sluiten zich aan bij de lokale musici en ziedaar het Festival Orkest. Wonderbaarlijk maar waar.

Het tweede concert van het Mozart Plus Festival vindt plaats op 5 januari. Dan speelt de Festival Camerata werken van Mozart, Svendsen en Dvorak. Eveneens in de akoestisch onvolprezen Fortkerk.

●NARDO HENRIQUEZ

Ontsnapte gevangenen al maand voortvluchtig

WILLEMSTAD — De politie is nog steeds op zoek naar twee voortvluchtige gevangenen, die op 14 november uit de gevangenis te Koraal Specht vluchtten. De verdachten ontsnapten uit de afdeling Bijzondere Voorzieningen door een aantal houten shutters in de badkamer te verwijderen en over het hek te springen.

Eén van de ontsnapte gevangenen meldde zich één uur na de ontsnapping vrijwillig bij de gevangenisautoriteiten. De overige twee zijn een maand na de ontsnapping nog steeds spoorloos.

De voortvluchtigen zijn Harvy Eugenio Santiago Balootje en Rudley Alwin de Lannoy. Balootje is twintig jaar oud en woonde te Dein 11-E. Hij zat een gevangenisstraf uit wegens diefstal met geweldpleging en zou op 27 februari ontslagen worden uit de gevangenis. De.21-jarige De Lannoy zat eveneens voor hetzelfde vergrijp vast en zou afgelopen zondag in vrijheid gesteld worden. Hij ontsnapte dus uit de gevangenis, terwijl hij nog slechts drie weken moest 'zitten'.

Een ieder die de verdachten signaleert of inlichtingen kan verschaffen kan contact opnemen met de Centrale Politiepost telefoonnummmer 114 of de hotline 108.

Verkeerslichten Berg Altena in werking

WILLEMSTAD — De verkeerslichten op de kruising Berg Altena/Kaya Gutierrez i Gerardina zullen morgenmiddag om drie uur in gebruik worden genomen. De officiële oplevering zal op een latere datum plaatsvinden.

De verkeerslichten worden vervroegd in werking gesteld om de verkeersstroom te vergemakkelijken. Vooral in deze tijd van het jaar als het altijd extra druk is. Het DOW heeft bewust gekozen voor een tijdstip vlak voor het weekeinde zodat de weggebruikers aan de nieuwe verkeerslichten kunnen wennen.

■ *Carib Teleconsult opende haar nieuwe kantoor in Zeelandia Office Park gisteren met een 'telematisch' aangestuurde lichtshow. Het vuurwerk werd overigens met de hand ontstoken.*

Constantia bij opening Zeelandia-kantoor Carib Teleconsult

Aantal PC's per werkplek in vier jaar tijd verdrievoudigd

WILLEMSTAD — Telematica op Curaçao is de kruipfase voorbij. In vier jaar tijd is het aantal PC's per werkplek met meer dan 200 procent gegroeid. Voor de komende jaren staat de ontwikkeling van de Curaçao Information Highway en de introduktie van de zogenaamde 06- of 1-900-nummers op het programma. Carib Teleconsult nv, waarvan de aandelen in handen zijn van Setel, Ncpostel en Intercai, doet dan ook *booming business*. Dat bewijst dc verhuizing van het advicsbureau voor datacommunicatie naar Zeelandia Office Park.

Setel-directeur Julio Constansia somde gisteren tijdens de opening van het nieuwe kantoor een lijstje op van toepassingen, die het bedrijf sinds haar oprichting in 1991 mede op haar conto kan schrijven. Zo is bij meer dan veertig bedrijven *structured cabling* geïnstalleerd, kent het datanet inmiddels 100 gebruikers en zijn electronische post en videoconferenties geen onbekende fenomenen meer.

Barend Houtsmuller, directeur Carib Teleconsult, noemt het gebruik van de talloze mogelijkheden niet langer een luxe, maar een noodzaak. "Elke ondernemer zal de hamvraag dienen te beantwoorden welke voorzieningen van pas komen om een meer efficiënte bedrijfsvoering te realiseren. Als u het niet doet, zullen uw concurrenten u voor zijn." De aanschaf en invoering van telematica-voorzieningen is echter een zaak van deskundigheid, vervolgt hij. "Het kan eerder een faalfactor dan een succesfactor worden bij het kiezen van een ongeschikte strategie."

EDI, videotex en geldautomaten zijn inmiddels gemeengoed geworden op Curaçao, terwijl enkele jaren geleden nog niemand gehoord had van Electronic Data Interchange. Karel Aster, CPS-directeur, zei onlangs nog dat EDI steeds meer wordt toegepast bij havenactiviteiten. Verschepers en reders vinden baat bij het electronisch verzenden van laadbrieven bij voorbeeld. Ook kunnen transportbewegingen wereldwijd worden gevolgd.

Telematica, een samensmelting van telecommunicatie en informatica, vindt toepassing in informatie-intensieve bedrijven en instanties. Gezondheidszorg, banken, overheid, toeristenindustrie en universiteit. Vermeldenswaard is ook Antillephone (Lipscomb), een forse deviezenleverancier voor de centrale overheid, die gebruik maakt van wereldwijde informatiediensten op basis van audiotex.

GROEIPOOL

Curaçao als distributiecentrum kan niet zonder telematica. Richart Hart, voorzitter van de Kamer van Koophandel, sprak tijdens de opening met name over Hato als groeipool. Curaçao als financieel centrum is eveneens nauw verbonden met snel electronisch transport van gegevens. Niet alleen kan gedacht worden aan de financiële offshore dienstverlening, maar tevens aan het plan op het eiland een beurs op te richten.

In zijn toespraak zei Hart het nog eens: tijdig reageren op technologische ontwikkelingen maakt de innovatie mogelijk. "Dat kan alleen als we onszelf geen belemmeringen opwerpen. Commerciële prikkels zijn vereist. Een private onderneming met winstoogmerk zal telematicadiensten veel sneller tot stand kunnen brengen. Setel heeft met dit oogmerk de oprichting van Carib Teleconsult bevestigd."

Ook de actuele discussie over de *call-back services* zwengelde Hart weer aan. De voorzitter herhaalde het standpunt van de Kamer dat deze diensten niet verboden mogen worden. Zijn advies aan de overheid luidt: de geëigende weg is eerder de tarieven te verlagen en zelf deze diensten aan te gaan bieden. Telecommunicatiediensten dienen geïntegreerd, gedepolitiseerd en geïnternationaliseerd te worden.

Na herstructurering

Ronchi Isa: referendum over wijziging Statuut

=door Sonia Tjin-Kon-Fat=

WILLEMSTAD — Ronchi Isa sluit de noodzaak voor wijzigingen in het Statuut niet uit. Wanneer duidelijk wordt wat precies met de herstructurering van de Antillen wordt bedoeld, zal de bevolking weer geraadpleegd moeten worden via een referendum. Hij vindt wel dat het Statuut op een redelijke wijze aan haar doelstelling heeft beantwoord. Het heeft in ieder geval niet slecht gefunctioneerd", aldus Isa. "Nederland heeft wel degelijk de bevoegdheid om via het Statuut een vinger aan de pols te houden en op te treden bij onbehoorlijk bestuur. Door het Statuut zijn we weliswaar gelijkwaardige partners geworden, maar geen gelijke partners. De realiteit moet onder ogen worden gezien. Een land met 15 miljoen inwoners is anders dan een eiland met 150 duizend inwoners."

De strekking van het Statuut is dat de plechtige belofte tussen de Nederlandse Antillen en Nederland werd gedaan om gezamenlijk aan de staatkundige ontwikkeling te werken. Als sterkste punt van het Statuut ziet Isa het garanderen van de democratische regels op grond van de Trias Politica.

Hij is het dan ook helemaal oneens met anti-Statuutgroeperingen die deze rechtsorde als kolonialisme betitelen. "Onzin", zegt Isa. "Zoals in zovele overeenkomsten het geval is, heeft Nederland enkele bepalingen in het Statuut laten opnemen om bepaalde zekerheden in te bouwen. In het belang van beide partners."

Mensen die niet akkoord gaan met deze bepalingen, moeten maar onafhankelijk worden. Isa: "En daarmee bedoel ik, helemaal zelf op eigen benen staan. Er is geen tussenweg." Hij geeft een simpel voorbeeld om een en ander te illustreren. "In het huis van je ouders maak je ook niet de dienst uit; als je heel zelfstandige aspiraties hebt, zul je het huis uit moeten."

De meest taaie momenten bij de onderhandelingen om te komen tot een concept-Statuut speelden zich af in 1952. Toen moest de allereerste formulering van dit akkoord worden opgesteld.

Als statenlid voor de DP maakte hij evenals partijgenoot Ciro Kroon verschillende van deze conferenties mee.

Naar zijn mening is de politiek in zoverre veranderd, dat ze tegenwoordig op de man gespeeld wordt. Vroeger was het ónderwerp de issue. Isa, die medeoprichter is geweest van de Democratische Partij in 1944, heeft in de periode 1948 tot 1973 verschillende hoge functies in achtereenvolgende kabinetten bekleed, als statenlid, eilandsraadslid, minister van Justitie en minister-president.

Het feit dat de bevolking zich heeft uitgesproken voor een verenigde Antillen, betekent niet dat de 'strijd' helemaal gestreden is. Dat zal pas aan het einde van de rit moeten blijken. Het volk heeft wel gezegd de Antillen samen te willen zien, maar wacht de uiteindelijke invulling af.

Isa is van mening dat ieder eiland van de Nederlandse Antillen, evenals Aruba, het recht heeft om apart verder te gaan, indien de bevolking zich in die zin uitspreekt. Die mogelijkheid moet in ieder geval open blijven.

Isa vindt zijn opstelling hierover reëel, vooral omdat er naar zijn gevoel nog veel geregeld moet worden. Om maar slechts het solidariteitsfonds te noemen, waarvoor al jaren tevergeefs een consensus wordt gezocht.

Voor zijn part had men de officiële vrije dag die toentertijd op Statuutdag werd ingevoerd, intact gelaten. Men is nu op een tweeslachtige manier bezig. Wil men het Statuut vieren of niet? Daar moeten de gezagdragers maar eens goed over nadenken!

■ DEN HAAG — 15 december 1954: Koningin Juliana ondertekent het Koninkrijksstatuut voor Nederland. Suriname, de Nederlandse Antillen en Nieuw-Guinea. Eerder in het jaar waren de drie parlementen akkoord gegaan met de tekst van het Statuut.

Proclamatie van 29 december 1954

houdende plechtige afkondiging van de nieuwe rechtsorde voor het Koninkrijk, zoals deze is vervat in het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden en van de acte van bevestiging van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden [Stb. 1954, 596; P.B. 121]

Wij, Juliana, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.,

Op heden de vijftiende December negentienhonderd vier en vijftig, in plechtige bijeenkomst in de Ridderzaal te 's-Gravenhage;

Gelet op artikel 218 van de Grondwet en op artikel 61 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden;

OVERWEGENDE,

dat een nieuwe rechtsorde voor het Koninkrijk der Nederlanden is neergelegd in een Statuut, dat is opgesteld door de uit vertegenwoordigers der bevolking van Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen samengestelde Conferentie Nederland - Suriname - Nederlandse Antillen;

dat het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden vrijwillig langs democratische weg is aanvaard:
a door Nederland bij de wet van 28 October 1954, na goedkeuring in elk der Kamers van de Staten-Generaal met een meerderheid van meer dan twee derden der uitgebrachte stemmen;
b door Suriname bij besluit van de Staten van 9 september 1954 met een meerderheid van meer dan twee derden der uitgebrachte stemmen;
c door de Nederlandse Antillen bij besluit van de Staten van 26 Augustus 1954 met een meerderheid van meer dan twee derden der uitgebrachte stemmen;

dat hiermede de nieuwe rechtsorde, zoals deze in genoemd Statuut is vervat, overeenkomstig het eerste lid van artikel 218 van de Grondwet is aanvaard en dat mitsdien die nieuwe rechtsorde door Ons kan worden bevestigd;

dat het door Ons bevestigde Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden krachtens vorenaangehaalde bepalingen plechtig dient te worden afgekondigd in het gehele Koninkrijk;

BEVESTIGEN

de nieuwe rechtsorde, zoals deze is vervat in het statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden;

BEVELEN

dat het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden zal worden afgekondigd op 29 december 1954:
a in Nederland door plaatsing van deze acte en van het statuut bij proclamatie in het Staatsblad en in een buitengewoon nummer van de Nederlandse staatscourant, verschijnende des namiddags te 2.30 uur;
b in Suriname door voorlezing van deze acte in een plechtige buitengewone vergadering van de Staten des voormiddags te 9 uur en opneming daarvan en van het Statuut bij proclamatie in het Gouvernementsblad en in een buitengewoon nummer van het Gouvernements-advertentieblad;
c in de Nederlandse Antillen door voorlezing van deze acte in een plechtige buitengewone vergadering van de Staten des voormiddags te 10 uur en opneming daarvan en van het Statuut bij proclamatie in het Publicatieblad en in een buitengewoon nummer van de Curaçaose Courant;
d in Nieuw-guinea door plaatsing van deze acte en van het Statuut bij proclamatie in het Gouvernementsblad en in een buitengewoon nummer van het Officieel Nieuwsblad, verschijnende des avonds te 11.30 uur;

dat van deze acte, in drievoud opgemaakt, met onze handtekening bekrachtigd, van het grootzegel van het Koninkrijk der Nederlanden voorzien, een exemplaar in het Kabinet der Koningin zal worden bewaard en een exemplaar zal worden nedergelegd in de archieven van Suriname en van de Nederlandse Antillen en dat authentieke afschriften van deze acte zullen worden gezonden aan de beide Kamers der Staten-Generaal, de Staten van Suriname en van de Nederlandse Antillen en aan de Gouverneur van Nieuw-Guinea.

Gedaan te 's Gravenhage op de 15de December 1954.

Juliana

De Minister - President,
Minister van Algemene Zaken,
W. Drees

De Minister van Overzeese Rijksdelen,
W.J.A. Kernkamp

In tegenwoordigheid van:

A. Currie
Minister - President,
Minister van Algemene Zaken en van Binnenlandse Zaken van Suriname.

E. Jonckheer
Minister - President,
Minister van Algemene Zaken van de Nederlandse Antillen.

Vaststelling Statuut doorliep lange weg

Statuutdag wordt op 15 december gevierd, omdat koningin Juliana op 15 december 1954 het Statuut bevestigde. Maar het Statuut trad pas op 29 december 1954 'bij proclamatie' in werking. Pas toen was de nieuwe rechtsorde binnen het Koninkrijk een feit. Het had twaalf jaar geduurd, voordat de door koningin Wilhelmina beloofde lossere verhoudingen binnen het Koninkrijk een feit waren.

De eerste aanzet tot het Statuut was door koningin Wilhelmina gegeven, in haar beroemde radiorede van 7 december 1942. Zij sprak over een nieuwe vormgeving van het Rijksverband tussen Nederland, Nederlandsch-Indië, Suriname en de Nederlandse Antillen. Met in gedachten vooral Indonesië, had Wilhelmina het over "elk der Koninkrijksdelen, die, ieder op zichzelf de eigen inwendige aangelegenheden, in zelfstandigheid en steunend op eigen kracht, doch met de wil elkander bij te staan, zullen behartigen". Die tekst, in verkorte vorm, is ook nu nog terug te vinden op de voet van het Rijkseenheidsmonument.

Door de ontwikkelingen in Nederlandsch-Indië (dat streefde naar verbreking van de band met het koloniale Nederland en de daaropvolgende politionele acties) kwam het definitief vaststellen van een Statuut niet snel van de grond. Vooruitlopend op de nieuwe structuur kwam in 1950 een Interimregeling tot stand, die in de relatie met Nederland al een ingrijpende wijziging bracht. Het belangrijkste verschil was, dat het bestuur voortaan niet meer door een gouverneur zou worden uitgeoefend, maar door de regering. De regering bestond uit de gouverneur plus een Regeringsraad, welke laatste verantwoording aan de Staten verschuldigd was. Het was de eerste stap naar meer autonomie. (De toenmalige gouverneur had overigens moeite met zijn nieuwe, minder belangrijke rol en zou diverse keren ouderwets koloniaal reageren).

In 1948 vond de eerste Ronde Tafel Conferentie plaats. Doctoor Moises da Costa Gomez (NVP) presenteerde daar een eigen ontwerp-Statuut, uitgaande van een federale structuur met Rijksorganen: een Rijkskabinet, Rijksparlement en Rijksgrondwet. In 1950 presenteerde Nederland een 'Schets voor het Statuut', dat de basis vormde voor de RTC van 3 april 1952. Alex Reinders, in zijn 'Politieke geschiedenis van de Nederlandse Antillen en Aruba 1950-1993', schrijft: "De conferentie verliep zeer moeizaam, met name omdat verschillende Surinaamse wensen omtrent de inhoud van het Statuut op Nederlandse onwil stuitten. De Antilliaanse delegatie waarvan Da Costa Gomez, Cola Debrot en Efrain Jonckheer de voornaamste sprekers waren, hield zich op de vlakte en hield haar kruit droog. De conferentie had geen concreet resultaat, doordat geen overeenstemming bereikt kon worden; slechts de vorming van een kleine commissie die het beraad zou voortzetten werd ingesteld."

Vervolgens vond in januari 1954, in Landhuis Rooi Catootje, de zogenaamde 'kleine RTC' plaats. J. Eman (de vader van de huidige premier) en voorstander van de Seperacion-gedachte voor Aruba, verliet die vergadering vroegtijdig. Op de slotvergadering van de RTC op 3 juni 1954 in Den Haag, kon worden vastgesteld dat overeenstemming was bereikt over het Statuut, afgezien van de ontevredenheid bij de Arubanen. De parlementen in de drie Rijksdelen namen het Statuut vervolgens met een tweederde meerderheid van stemmen aan, de bevestiging ervan vond plaats op 15 december door koningin Juliana, waarna bij proclamatie van 29 december 1954 het Statuut in werking trad.

Doctoor Da Costa Gomez was voorzitter van de Regeringsraad van 19 april 1951 tot 8 december 1954. Doordat op 15 november 1954 verkiezingen hadden plaatsgevonden waarbij de Democratische Partij de meerderheid behaalde, was het niet 'Doctoor' van de Nationale Volks Partij, maar Efrain Jonckheer van de Democratische Partij, die namens de Antillen aanwezig was bij de ondertekening.

GOBIERNU DI KORSOU

Servisio pa Asuntu Sosial

Hefe interino di Servisio pa Asuntu Sosial ta partisipá:

Ku en konekshon ku un dia di estudio pa e personal, Servisio pa Asuntu Sosial ta **será djabièrnè dia 16 di desèmber 1994.**

Personanan ku tin un **komprobante pa tuma karchi di dòkter** djabièrnè dia 16 di desèmber 1994 por pasa di merdia entre dos or i mitar di kuater di atardi por hasi esaki normalmente.

E Hefe interino menshoná,

Dept. R.P. *B.M.J. Komproe.*

Ciro Kroon: "Regeringen gooiden met de pet naar Statuut"

Het Statuut is door toedoen kleine partijen gedevalueerd

... CIRO KROON ...

= door Sonia Tjin-Kon-Fat =

WILLEMSTAD — De nu bijna 79-jarige Ciro Kroon, oud-politicus en minister-president ten tijde van de sociale onrust op 30 mei 1969 heeft een groot deel van zijn leven gewijd aan de politiek. Als man van het eerste uur heeft hij de voorbereidingen voor de totstandkoming van het Statuut van dichtbij meegemaakt. Hij stond als het ware in het vuur van de strijd, woonde rustige, soepele maar ook verhitte debatten bij met Nederlandse politici op de 'deftige' Ronde Tafel Conferenties. Het Statuut is van zeer positieve invloed geweest op de staatkundige ontwikkeling van de Nederlandse Antillen. Veertig jaar Statuut moet gevierd worden, vindt Kroon. "Eigenlijk kinderachtig, de discussie die nu gevoerd wordt over de manier waarop er aandacht aan het Statuut moet worden besteed", zegt hij. Het Statuut is namelijk van dermate grote betekenis voor de Antillen geweest dat er naar zijn gevoel wel degelijk iets te vieren valt. En dat velen, óók vooraanstaande mensen onder de bevolking de voorkeur geven aan de aanduiding 'herde king' van het Statuut inp' ıats van 'viering' is volgens hem een belachelijke woordspeling. Welke naam men er ook aan wil geven, het Statuut is onlosmakelijk verbonden met onze historie.

Een van de grootste verdiensten van het Statuut is geweest dat ze geleid heeft tot de dekolonisatie van deze gebieden en ook tot het verwezenlijken van het zelfbeschikkingsrecht. Bij de ondertekening van het Statuut was de DP, na tien jaar in de oppositie te hebben gezeten, in de regering.

Kroon vindt het een goede zaak dat de toenmalige Koloniale Raad plaats heeft gemaakt voor een regering op basis van het Statuut. Volgens Kroon was er in die tijd sprake van drie politieke machten: de gouverneur, de directeur van de Shell en de bisschop. Die maakten de dienst uit.

De oud-premier van de Nederlandse Antillen is van plan om binnenkort aan zijn 'memoires', zoals hij het zelf noemt, te beginnen. Hij werkt nu aan een boek waarin hij behalve zijn persoonlijke ervaringen over de Antilliaanse politiek, ook de geschiedenis van het Statuut belicht, een soort staatkundig/politieke caleidoscoop. Of hij daarin een vergelijking gaat maken met het Statuut van toen (1954) en nu is nog niet helemaal zeker. Het ligt uiteraard in 'de lijn der verwachting'. Kroon was in drie verschillende kabinetten minister.

Hoogtepunten tijdens de voorbereidingen van het Statuut waren er zeker. Op de laatste plenaire vergadering, aan de vooravond van de ondertekening werd voor de Surinaamse en Antilliaanse delegatie in Nederland de opera *Die Fledermaus* van Strauss opgevoerd. "Wij, van de Antilliaanse delegatie hebben toen een telegram naar Fein Jonckheer gestuurd met de spitsvondige tekst: 'Hopelijk wordt het geen dooie mus'."

Als men vindt dat het Statuut niet goed heeft gefunctioneerd, dan is dat niet te wijten aan de inhoud, maar wellicht aan de achtereenvolgende regeringen die er met de pet naar hebben gegooid, aldus Kroon, en "het Statuut is door toedoen van veelal kleine politieke partijen als het ware gedevalueerd. Het vertrouwen van het volk is weg."

ONAFHANKELIJKHEID

Voor Kroon kan er dan ook geen sprake van zijn dat het Statuut overboord wordt gegooid: "Dat moet blijven tot aan de laatste fase op weg naar de onafhankelijkheid. Dit betekent dat het Statuut voorlopig van kracht blijft, omdat onafhankelijkheid nog niet in zicht is."

Als een van de jonge mensen die aan de wieg van de Democratische Partij stond, heeft Kroon diverse Ronde Tafel Conferenties meegemaakt. Hij nam ook in 1953 in Indonesië deel aan verschillende RTC's. De meest bekende hiervan was die van januari 1954, die ook doorslaggevend is geweest voor ondertekening op 15 december.

Als de dag van gisteren kan Kroon zich nog herinneren dat de Antilliaanse delegatie boos van tafel wegliep, omdat Nederland niet bereid bleek enkele passages over het zelfbeschikkingsrecht aan te passen. De delegatie diende een protest in bij de VN-raad. Hierna volgden de ontwikkelingen elkaar snel op. Nederland ging toen akkoord met een belangrijke wijziging in het ontwerp-Statuut. Kroon: "We zijn er nog steeds trots op dat we hebben laten zien dat we niet achter een onvolledig Statuut stonden, waarin onduidelijkheid bestond over het zelfbeschikkingsrecht."

"Dat velen de indruk hebben dat er wat hapert aan het zelfbeschikkingsrecht is ten dele te wijten aan de onjuiste toepassing ervan. Ik zou zeggen dat men de hand in eigen boezem moet steken. Het is werkbaar, al ben ik het niet eens met de manier waarop Nederland het Hoger Toezicht op St. Maarten heeft ingevoerd. Het is een bevoegdheid van de Antilliaanse overheid, ook een kwestie van *checks and balances*. Kroon is tevreden dat het Hoger Toezicht uiteindelijk in handen is gekomen van de centrale overheid.

Het Statuut heeft vooral gediend om gelijkwaardigheid tussen de partners te garanderen. Daarom is het een unicum. Ciro Kroon memoriseert 'hoe groot de opluchting was'. De verwezenlijking van dit document stond volgens hem in schril contrast met de manier waarop de Franse regeringen met hun 'onderhorigheden' omgingen. Het Departement d'Outre Mèr was. vanwege haar eenzijdige optreden, een doorn in het oog van veel politici.

Eveneens een bekend voorbeeld in die dagen was dat het Franse *departement* het presteerde om op de begroting van het Franse gedeelte van St. Maarten de tekst: 'Een schoolverwarming op te voeren', terwijl men in de tropen vertoeft. Men vond het zelfs niet nodig de naam aan te passen.

VURIG VOOR A

Wat is zijn mening over de herstructurering van de Antillen? "Het streven naar herstructurering was voor mij een belangrijke reden om voor optie A te kiezen. Een verenigd Antillen, dat is altijd een vurige wens van mij geweest. Met het Statuut in de hand moet een herstructuring van de Nederlandse Antillen mogelijk zijn. Maar daarvoor moet een en ander wél in het juiste perspectief gebracht worden. We moeten niet op twee gedachten blijven hinken."

Dat hij als een van de kenners van het Statuut niet altijd juist werd geciteerd, zit hem nu nog hoog. Als premier tijdens de turbulente meidagen sta je wel bloot aan kritiek. Toen, maar ook veel later. Dat heeft hij ondervonden na zijn medewerking aan een programma over 30 mei. Hij verleende toen zijn medewerking door een groot aantal ingesproken cassettebandjes aan degenen die de reportage zou maken te overhandigen. Zijn teksten werden echter uit hun verband gerukt.

Wat er toen publiekelijk werd gemaakt klopte niet met de juiste gang van zaken. Hij heeft zich toen voorgenomen niet meer mee te werken aan programma's die opgenomen worden op de tape-recorder, maar slechts aan live-programma's.

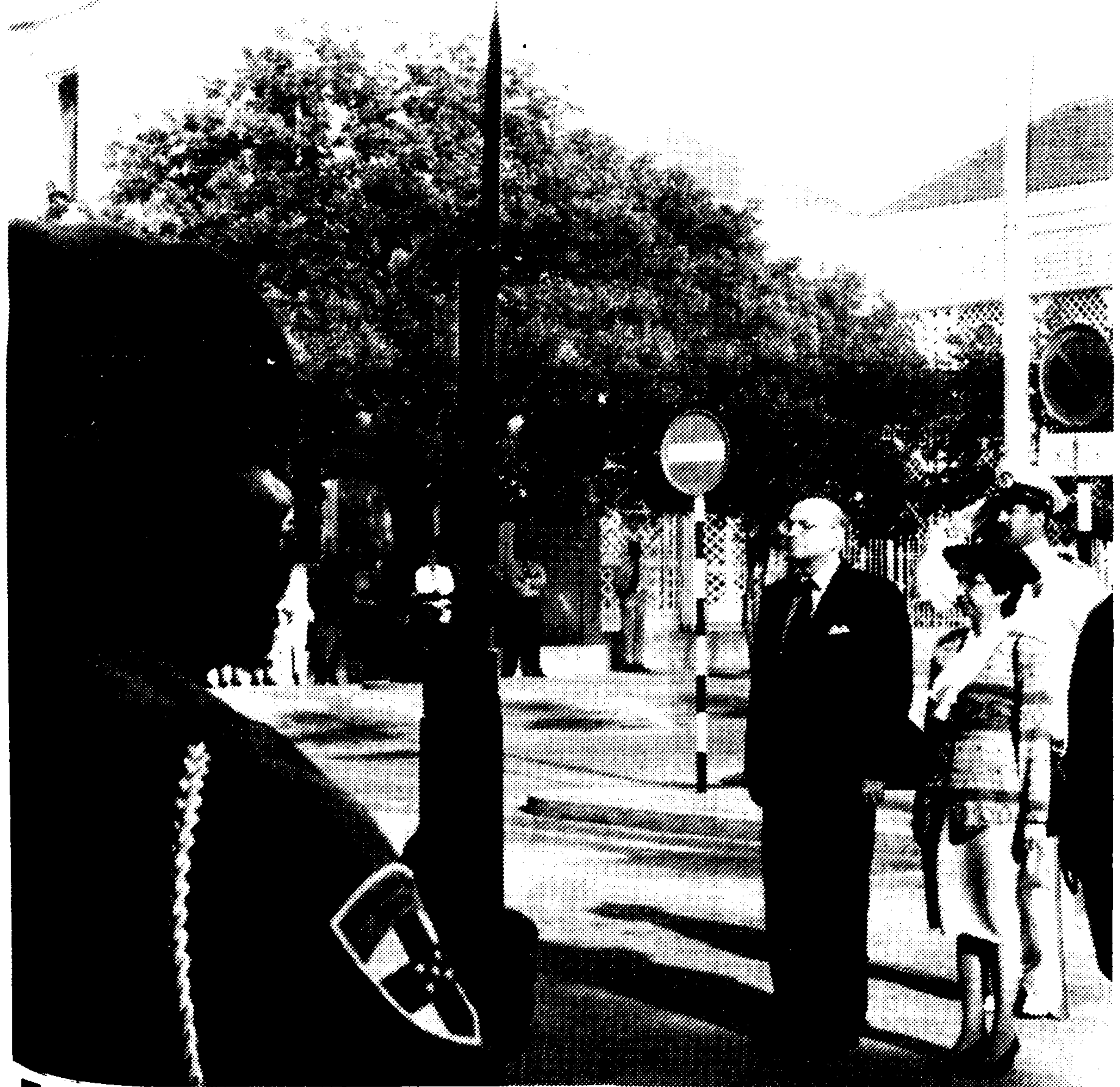
Door de serie programma's werd de indruk gewekt alsof er een motie van wantrouwen tegen hem werd uitgesproken. Het tegendeel was volgens Kroon waar. "In mijn hoedanigheid van premier heb ik toen in 1969 aangestuurd op een ontbinding van de Staten. Met een motie van vertrouwen. Natuurlijk heb ik tegen deze gang van zaken geprotesteerd. Maar het kwaad was al geschied."

Uit lectuur over de staatkundige ontwikkelingen van de Antillen valt te lezen dat het voortbestaan van het Statuut even in gevaar is geweest. Hoe ver dit overtrokken is valt niet te achterhalen. Er staat in ieder geval dat de meidagen in 1969 de drang naar staatsrechtelijke hervorming danig aanwakkerde.

Dat tijdens de onlusten in mei 1969 Nederlandse militairen werden ingezet om de orde te handhaven, is bij een groot deel van de Nederlandse politici niet in goede aarde gevallen. Onmiddellijk daarna gingen er stemmen op om het Statuut te vervangen.

Een motie van die strekking werd door het lid van de Partij van de Arbeid in Nederland, M. Nederhorst ingediend.

Ook de PPA verkondigde in augustus 1969 de mening, dat ten gevolge van de voortschrijdende politieke ontwikkelingen van de Nederlandse Antillen, de verhoudingen binnen het Koninkrijk niet meer geheel voldeden aan de behoeften op staatsrechtelijk gebied. Zij was voorstander van een bestuursinrichting die de eilandgebieden in staat stelde naar eigen inzicht in hun behoeften te voorzien.

WILLEMSTAD — *Gouverneur mr. Jaime Saleh met echtgenote inspecteert voor het Fort Amsterdam de wacht.*

Overleg van contactgroepen:
Pakistan: Islam-top is over Bosnië eensgezind

CASABLANCA - De contactgroep voor Bosnië van de landen van de Organisatie van de islamitische conferentie (ICO) wil op korte termijn een gesprek met de westerse contactgroep voor Bosnië. Daarmee wil ze een nieuwe impuls geven aan het zoeken naar een oplossing voor de Bosnische crisis.

Dat bleek dinsdag na een besloten bijeenkomst van de zeven leden van de islamitische contactgroep (Saudi-Arabie, Egypte, Iran, Maleisie, Pakistan, Senegal en Turkije) in Casablanca. De zeven ontmoetten elkaar daar in het kader van de zevende top van de 52 landen van de ICO.

De Marokkaanse staatssecretaris van Buitenlandse zaken Tayeb Fassi-Fihri deelde na de bijeenkomst mee dat de zeven hadden besloten in te gaan op een uitnodiging van de Duitse regering. Ambassadeurs van de twee contactgroepen zullen elkaar "zo spoedig mogelijk" in Geneve ontmoeten om een bijeenkomst van de ministers van Buitenlandse zaken voor te bereiden, aldus Fassi-Fihri. De westerse contactgroep bestaat uit de VS, Rusland, Groot-Brittannie, Frankrijk en Duitsland.

De islamitische contactgroep besloot tevens het aanbod te hernieuwen om troepen uit islamiti[sche] landen naar Bosni[ë te] sturen, aldus een conf[eren]tiebron. Het aanbod [was] vorige maand in Ge[neve] gedaan op verzoek va[n de] Bosnische president, Alija [Izet]begovic. Maleisie, een v[an de] leden van de contact[groep,] maakte dinsdag bekend [dat] het nog eens 377 milit[airen] naar Bosnië zendt, bov[en de] 1.633 die al deel uitm[aken] van UNprofor in Bosnië.

De zich voortslepende [Bos]nische crisis bepaalde [voor] een belangrijk deel de e[erste] dag van de top in C[asa]blanca. Verscheidene le[iders] riepen de internatio[nale] gemeenschap op om de [Bos]nische moslims de gele[gen]heid te geven zich te v[erde]digen. Een resolutie di[e de] leiders is voorgelegd ste[lt de] legaliteit van het wape[nem]bargo van de VN ter [dis]cussie en suggereert da[t de] moslims eenzijdig in [...] zouden kunnen komen t[egen] het verbod.

"De top van Casablan[ca is] volledig eensgezind wa[t de] Bosnische kwestie bet[reft]", zei de Pakistaanse pre[mier] Benazir Bhutto tegen j[our]nalisten. "We spreken [met] één mond en we zullen [aan] een krachtige resolutie [aan]dringen die de VN-tro[epen] oproept te blijven en die [...]agt om opheffing van [het] wapenembargo."

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID CURAÇAO

OPENBAARMAKING

van de uitslag van de stemming ter verkiezing van één lid in de periodieke vacature voor het Kleinbedrijf van de Kamer van Koophandel en Nijverheid Curaçao, gehouden op donderdag 8 december 1994.

De verkiezingscommissie verklaart dat de navolgende kandidaat is gekozen:

de heer WEVER, Nicolaas.

Afschrift van het procesverbaal van de zitting van de Verkiezingscommissie ligt op het secretarie van de Kamer voor een ieder ter inzage.

Curaçao, 15 december 1994.

De Voorzitter van de Kamer
w.g. R.N. Hart.

OPENBARE VERKOPING

Op donderdag 12 januari 1995, des morgens om 10.00 uur, zal ten overstaan van één van de notarissen van het kantoor SMEETS THESSELING & van BOKHORST, of diens waarnemer, te hunnen kantore aan de Julianaplein 5, alhier, in het openbaar worden verkocht krachtens onherroepelijke volmacht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen:

een perceel grond, groot zeshonderddertig vierkante meter (630 m2), gelegen in het Tweede District van Curaçao te CAS GRANDI en bekend als kavelnummer Z-124 van het verkavelingsplan CAS GRANDI, welk perceel grond nader wordt omschreven in de meetbrief nummer 31 van 11 januari 1988.

De veilingcondities liggen vanaf 8 dagen vóór de veiling ter inzage ten voornoemde kantore van Smeets Thesseling & van Bokhorst. Deze condities houden ondermeer in de bepaling, dat van iedere bieder gevorderd kan worden dat hij, ter nakoming van zijn bod en verdere verplichtingen, een bankgarantie of andere zekerheid stelt.

De executant behoudt zich het recht voor de veiling uit te stellen en op te houden zonder de verplichting daarvoor de reden(en) te noemen.

SMEETS THESSELING & van BOKHORST
Julianaplein 5,
Alhier.
Tel.: 656966
Fax.: 655720

"Na vertrek Peternella Pieters Kwiers"

Sitek: geen verborgen agenda's in onderwijs

WILLEMSTAD — Er zijn geen verborgen agenda's meer in het onderwijs. Dat stelt de onderwijsvakbond Sitek vast in een korte evaluatie van het afgelopen jaar. Vooral na het vertrek van gedeputeerde Peternella Pieters Kwiers is de lucht geklaard tussen de overheid, de vakbond en de schoolbesturen. De partners hebben weer geregeld contact en er wordt gesproken over inhoudelijke zaken.

De Sitek haalt in haar evaluatie nog eens flink uit naar de vermaledijde efficiëntiemaatregelen voor het basisonderwijs, die het politieke hoofd hebben hebben gekost van Peternella. Via een bezuinigingsslag in het basisonderwijs, wilde zij zowel aan de taakstellende bezuiniging van twee miljoen gulden voldoen, als extra gelden vrijmaken voor bijscholing van leerkrachten en extra ondersteuning voor leerlingen. Concreet zou de bezuiniging neerkomen op een vergroting van het aantal leerlingen in een klas (tot gemiddeld 36), waardoor er bespaard zou worden op de personeelskosten.

De Sitek, evenals de Schoolbesturen, fulmineerden fel tegen het plan. Op grond van een procedurefout (de eilandsraad was niet om toestemming gevraagd) werd de maatregel uiteindelijk ingetrokken. Ook Peternella moest daarbij het veld ruimen. Dit tot opluchting van de Sitek, die haar gebrek aan deskundigheid heeft verweten en de stroman te zijn van onderwijsambtenaren als Henri Vijber en Anthony Jean Pierre."Het onderwijs ontbeerde een visie, en zelfs een gedeputeerde. Kleine dingen werden opgeblazen om de indruk te wekken dat er werkelijk iets in het onderwijs gebeurde. De gedeputeerde werd tevreden gehouden met het doorknippen van een lintje ter gelegenheid van een deur die opgeknapt was. Ondertussen konden haar ambtenaren doen waar ze zin in hadden."

Cova en Jean Pierre hebben naar aanleiding van de maatregel flink met elkaar in de clinch gelegen.

Gedeputeerde Behilia zei bij zijn aantreden als gedeputeerde zich niet te zullen laten leiden door Jean Pierre. Tweede man van Nos Patria, Aniceto, die eigenlijk naar voren geschoven was als gedeputeerde voor Onderwijs, zou achter de schermen Behilia adviseren.

De Sitek meent dat er na het vertrek van Peternella weer gepraat kan worden tussen de onderwijspartners."De verborgen agenda's zijn weg." Het is voor de vakbond nog te kort tijd om de resultaten hiervan te evalueren, maar dat er weer over inhoudelijke zaken wordt gesproken, is al een vooruitgang.

Sinds het schooljaar '94-'95 is een zachte versie van de efficiëntiemaatregel van kracht in het onderwijs. In plaats van 36 leerlingen, is de klassenorm nu vastgesteld op 32. Dat zijn gemiddeld vijf leerlingen meer dan voor de maatregel. Een ondersteuningspakket zou de extra werkbelasting voor de onderwijzers moeten compenseren. De scholen zijn echter al vier maanden open, maar er is nog geen duidelijkheid over het ondersteuningspakket.

Vervolg van pag. 3

gebalanceerde vormgeving van ons staatsverband". Voorhoeve wilde zich niet wagen aan een historische of culturele uitleg van de oorzaken die ertoe hebben geleid dat anno 1994 "wij in alle oprechtheid kunnen concluderen dat er een sterk politiek draagvlak bestaat voor het voortzetten van de statutaire relatie van de drie landen". Wel constateerde hij, dat het Statuut in de afgelopen veertig jaar zijn waarde bewezen heeft.

"Het statutaire kader zal ook in de komende periode leidraad zijn voor de verhoudingen in ons Koninkrijk. Het gaat er vooral om hoe bestuurders en wetgevers in alle landen van het Koninkrijk dagelijks in de praktijk het belang van de burgers verder vormgeven", aldus Voorhoeve, die voorspelde dat van de diverse poltici daarbij "veel inlevingsvermogen in de verscheidenheid van de samenlevingen zal worden gevraagd". De Nederlandse minister had het over het "verder invullen en voortzetten van onze intensieve samenwerking op het gebied van mensenrechten, sociale rechtvaardigheid, parlementaire democratie, goed bestuur en een goede rechtshandhaving."

Met name de interne en externe dreigingen samen weerstaan, is de leidraad van zijn beleid, zo zei Voorhoeve. In een verwijzing-tussen-deregels naar de komende besprekingen over onder meer de eindverantwoordelijkheid over de gemengde kustwacht, zei Voorhoeve: "Hoe wij onze relatie in de toekomst samen kunnen vormgeven en uitwerken, is een kwestie die wij naar mijn overtuiging in open en reëel overleg zullen kunnen oplossen."

In het Engels en Papiaments besloot Voorhoeve met een postuum eerbetoon aan de velen die indertijd de totstandkoming van het Statuut mogelijk hebben gemaakt. "Hun bouwwerk is in de relatie tussen Nederland, de Nederlandse Antillen en Aruba in essentie nog steeds van kracht. Daar mogen we trots op zijn."

WILLEMSTAD—*Het pomphuis van Kodela is onder de grond gebouwd zodat boven de grond een pleintje ontstond. Dat pleintje is officieel overgedragen aan de buurt. Op de foto van links naar rechts: mevrouw Bikker en de heren Statia en Lopez van Kodela en gedeputeerde Arrindell.*

Oplossing Pourier voor financiële problemen

Minder ambtenaren, duurdere overheid, meer belasting

WILLEMSTAD —Premier Pourier ziet drie manieren om uit de financiële problemen van de overheid te komen: de diensten van de overheid duurder maken voor het publiek, het overheidsapparaat inkrimpen en de belastingheffing te verruimen.

In zijn toespraak op het seminar van *The Business Journal* zei Pourier dat de regering slechts beperkte mogelijkheden heeft om de overheidstekorten terug te dringen.

Een manier is om de overheidsuitgaven te verdisconteren in de diensten die de overheid aan de burger levert. Dat zou betekenen dat die diensten duurder worden.

Een andere mogelijkheid is het vormen van een kleiner en meer efficiënt regeringsapparaat. De inkrimping zou moeten gebeuren via 'natuurlijk verloop'. Verlaging van de ambtenarensalarissen zou geen oplossing zijn vanwege de mogelijkheid van een 'brain drain'.

Een derde mogelijkheid is om de belastingheffing te verruimen en de belastingdienst te reorganiseren om sneller op recente ontwikkelingen te reageren.

Pourier zei er nadrukkelijk bij dat over deze maatregelen een consensus moet zijn met de sociale partners. Volgens de premier kan de regering ook een belangrijke rol spelen bij onderhandelingen over cao's 'al is het niet de bedoeling om een actieve rol te spelen in de onderhandelingen'.

Als voorbeeld van inefficiënt overheidsoptreden noemde Pourier de versnelde belastingheffing en -inning."Hoewel deze operatie prijzenswaardig is, geeft het ernstige schokken in de economie. Die schokken zijn in mijn visie een van de belangrijkste redenen voor de economische terugval in 1993.

Het is duidelijk dat hoe hoger de belastinginning in een bepaald jaar is, des te minder het beschikbare inkomen van het bedrijfsleven en de burgers is. Minder koopkracht betekent ook minder economische activiteiten."

Pourier zei dat er snel iets gedaan moet worden aan de groeiende overheidstekorten omdat ze een 'déstabiliserende invloed' hebben en op den duur 'onbeheersbaar' worden.

ProRef vraagt premiers steun Suriname-referendum

WILLEMSTAD — Het in Nederland opgerichte steuncomité ProRef heeft in een open brief de minister-presidenten Wim Kok van Nederland, Miguel Pourier van de Antillen en Henny Eman van Aruba opgeroepen om publiekelijk steun te betuigen aan de luider klinkende roep in Suriname om een referendum over de staatkundige toekomst van het land.

Het steuncomite is vorige week in Amsterdam opgericht. De initiatiefnemers zeggen te willen leren van de ervaringen op de Antillen en Aruba, die hun bevolking de kans hebben gegeven zich uit te spreken over hun staatkundige toekomst. Zij willen verder internationale steun verwerven voor de totstandkoming van een volksraadpleging in hun vaderland. Volgens het steuncomite zal 'zulk een steunverklaring van de voormalige statutaire partners bemoedigend zijn voor de Surinaamse bevolking, die naarstig zoekt naar een uitweg uit de bestaande bestaanscrisis.

De open brief kwalificeert de crisis in het vroegere rijksdeel als 'alomvattend, aanhoudend en structureel'. "Honger, ondervoeding en kinderprostitutie zijn de nieuwe nationale metgezellen van Suriname. Steeds dieper zinken land en volk in het moeras van uitzichtloosheid. Vooruitzichten voor oplossing van deze crisis zijn onder de huidige politieke en staatkundige verhoudingen afwezig", aldus het steuncomite in haar open brief.

ProRef vermeldt verder dat in Suriname de discussie over de verhouding met Nederland goed op gang is gekomen. Mensenrechtenactivist Stanley Rensch en de politieke partij Demokratisch Alternatief (DA) '91 hebben zich voor bezinning van de staatskundige verhoudingen uitgesproken. Ze menen dat de Surinaamse bevolking de kans moet krijgen zich uit te spreken over nieuwe staatkundige verhoudingen en wel per referendum. "Het gaat erom dat de Surinaamse bevolking zelf kan beschikken over haar toekomst", aldus het steuncomite ProRef, die verder de hoop uitspreekt dat de regeringen van de Antillen, Nederland en Aruba zich publiekelijk uit zullen spreken voor een in Suriname te houden referendum en de bereidheid uiten de resultaten van deze volkspeiling te respecteren.

Het steuncomite wil verder dat Suriname deel uit zal maken van de Koninkrijksspelen, die volgend jaar weer in ere wordt hersteld. "Gezien de historische verbondenheid' meent het steuncomite dat Suriname voor de spelen dient te worden uitgenodigd. "Naar onze mening zal een dergelijke uitnodiging een inspirerende uitwerking hebben op het Surinaamse volk en zal het een stimulans zijn voor de bervordering van de vriendschappelijke en sportieve banden tussen onze naties."

Het steuncomite ProRef is op 8 december opgericht door de Surinaamse organisatie Sranansma Abi Wan Oso (Surinamers hebben een huis).

Aandacht voor het geschut

■ *GRAHOVO - Bosnische Serviers maken hun geschut schoon vlakbij de frontlijn op vijftien kilometer ten zuiden van de Westbosnische stad Grahovo. In dit gebied worden felle gevechten geleverd tussen Serviers en Kroaten.*

(AFP-satellietfoto)

James Grant: Ontwikkeling kind moet centraal staan:

Unicef: Er zit schot in verbetering van lot jeugd

ROME - Het VN-Kinderfonds UNICEF wil dat de komende internationale top in Kopenhagen over sociale ontwikkeling het lot van de kinderen in de wereld centraal stelt. "Er zit schot in de verbetering van het welzijn van kinderen, zoals de landen zich die voor het jaar 2000 tot doel hebben gesteld.

Maar de wereld zal haar structureie problemen van de lange termijn niet kunnen oplossen, als zij niet beter slaagt in het beschermen van en investeren in de fysieke, geestelijke en emotionele ontwikkeling van haar kinderen." Dit zegt Unicef-directeur James P. Grant in het "Rapport over de situatie van 's werelds kinderen 1995", dat zijn organisatie heeft gepubliceerd in de aanloop naar de top die in maart wordt gehouden.

Die moet tal van regerings- en staatsleiders bijeenbrengen voor beraad over wat VN-chef Boutros-Ghali "de nieuwe crisis in de veiligheid van de mens" noemt. Er moet volgens het VN-hoofd een hele nieuwe internationale ontwikkelingsstrategie komen: Geen veiligheid door wapens, maar door ontwikkeling.

TRAGEDIE

Of, zoals Grant het zegt, "ondervoeding en slechte groei en gezondheid van miljoenen jonge kinderen vormen geen basis voor duurzame ontwikkeling". "In de kindertijd vormen zich geest en lichaam en de waarden en persoonlijkheid van een mens. Het is de tijd waarin zelfs een kortstondig tekort levenslange schade kan veroorzaken aan de ontwikkeling van een individu. Het betekent dat de eerste kwetsbare jaren van de kindertijd tegen elke prijs moeten worden beschermd. Die zijn van vitaal belang."

Het rapport haalt de tragedie in Ruanda aan als de jongste ramp die kinderen treft. "Wat voor soort volwassenen worden dat, die miljoenen kinderen die zijn geteisterd door massaal geweld, die de kans is ontnomen op een normale ontwikkeling van lichaam en geest, die zijn beroofd van huis en ouders, familie- en samenlevingsverband. Van identiteit, veiligheid, onderwijs en stabiliteit? Welke littekens dragen zij mee en welke bijdrage leveren zij aan de samenleving over vijftien tot twintig jaar?

NIET HOPELOOS

"Eens", aldus Grant, "werden oorlogen uitgevochten tussen legers. Maar in de oorlogen van de afgelopen tien jaar zijn veel meer kinderen omgekomen of deerlijk verminkt dan soldaten. In deze periode stierven rond twee miljoen kinderen, raakten er vier tot vijf miljoen gehandicapt, kwamen meer dan vijf miljoen kinderen in vluchtelingenkampen terecht en zijn er meer dan twaalf miljoen van huis verdreven."

"Het zijn cijfers waarvoor de wereld zich moet schamen", aldus Unicef. "Zij werpen een lange slagschaduw over toekomstige generaties en hun strijd om stabiliteit en sociale samenhang."

Maar de situatie is zeker niet helemaal hopeloos, aldus Grant. Er moet en kan in de komende paar jaar minimaal worden voorzien in het grootste deel van de basisbehoeften van alle kinderen op het gebied van voeding, gezondheid en eerste scholing. Kan, want om de doelstellingen voor het jaar 2000 te kunnen halen hebben de meeste landen op grote schaal actie ondernomen en is zeker de helft zover dat de doelen voor 1995 kunnen worden bereikt, aldus het rapport.

Het VN-fonds is trots op wat intussen tot stand is gekomen: Ondervoeding teruggedrongen, inentingsniveaus voor tachtig procent blijvend op peil, daling van sterfte door mazelen met tachtig procent en polio uitgebannen in grote delen van de ontwikkelde wereld. Ook is er snelle vooruitgang in de hele wereld in opheffing van het jodiumtekort en tekorten aan vitamine A in de voeding, in ruime verspreiding van een orale methode tegen uitdroging (voorkomt nu meer dan een miljoen doden per jaar), in het programma voor eerste scholing en in de ratificatie door bijna alle landen van de conventie inzake de rechten van het kind.

Het grootste succes is het programma voor het toevoegen van jodium aan zout. Dat voorkomt kropziekte en het achterblijven van de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling. In de hele wereld lijden nog zeshonderd miljoen mensen in meer of mindere mate aan die verschijnselen. Maar sinds de top van 1990 hebben de meeste ontwikkelingslanden stappen genomen op het gebied van joderen. Waarschijnlijk bereiken 58 van die landen tegen het eind van 1995 het doel dat 95 procent van het zout is gejodeerd.

Tegen 1995, op de helft van de doelstellingsperiode, betekenen alle programma's, inclusief joderen, tezamen dat per jaar 2,5 miljoen minder kinderen sterven dan in 1990, miljoenen anderen van ondervoeding af zijn en per jaar zeker driekwart miljoen kinderen minder gehandicapt, blind, invalide of achterlijk raken.

"Op de komende top in Kopenhagen zal evenwel het besef moeten doordringen dat de geestelijke en lichamelijke gezondheid van de kinderen in de wereld geen randvoorwaarde is die kan worden verzekerd met wat extra sympathie of liefdadigheid, maar dat die een zaak is die centraal moet staan in een ontwikkelingsstrategie."

Unicef wil daarom meer steun van de industrielanden. "De successen tot dusverre bewijzen dat er in de jaren negentig vaart is gekomen in verbetering van het lot van de kinderen. Zij tonen ook wat de hedendaagse nieuwe kennis, goedkope nieuwe technologieën en nieuwe communicatiemogelijkheden teweeg kunnen brengen."

Met twee linkse en één rechtse partij:

Regenboog-coalitie voor deur in Ierland

DUBLIN - Aan de vier weken durende politieke crisis in Ierland lijkt een eind gekomen nadat onderhandelaars het woensdag eens zijn geworden over het beleid van een "Regenboog-coalitie". Daarin werken twee linkse en een rechtse partij samen.

Het akkoord maakt de weg vrij voor het premierschap van Fine Gael-leider John Bruton. Hij wordt donderdag in het parlement tot regeringsleider gekozen. Bruton volgt Albert Reynolds op. Die trad 17 november af na een rel over het justitiële dralen rond een zaak van ontucht met kinderen. Reynolds' Fianna Fail-partij, die nu onder leiding staat van Bertie Ahern, gaat in de oppositie.

De beoogde coalitie van de centrum-rechtse Fine Gael, de Labour-partij en het radicale Democratisch links bestond niet eerder. Het is ook voor het eerst dat in Ierland drie partijen in de regering samenwerken.

De partijbesturen overlegden woensdagavond formeel nog over hun steun. Het regeerakkoord, waar onderhandelaars tot laat in de middag over spraken, leek echter voor allen aanvaardbaar. De coalitiepartners moesten nog de portefeuilles verdelen, maar dat werpt naar verwachting geen obstakels op voor het beëindigen van het machtsvacuum na Reynolds' vertrek.

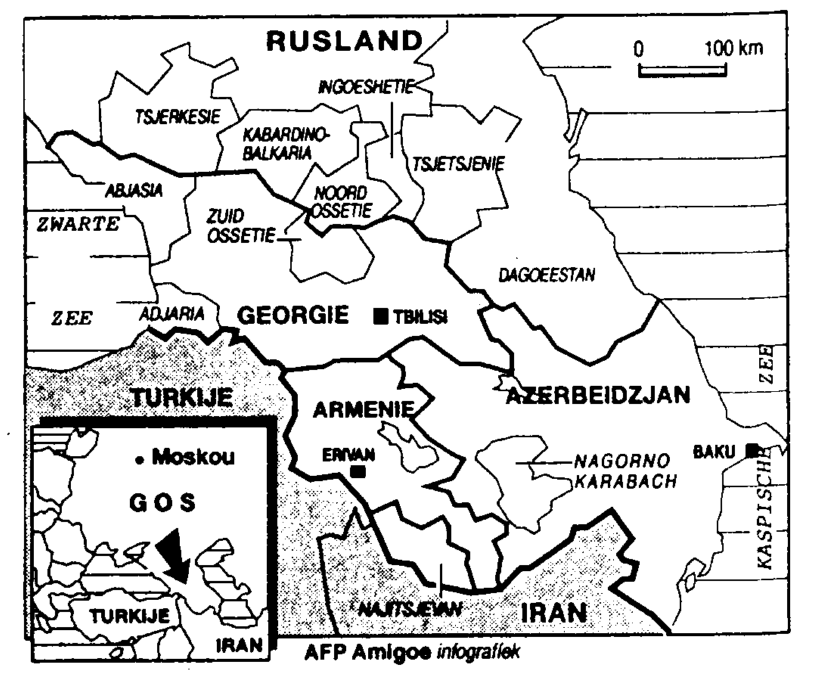
Labourleider Dick Spring, samen met Reynolds een hoofdrolspeler in het vredesproces voor Noord-Ierland, wordt naar verwachting opnieuw minister van Buitenlandse zaken en vicepremier. Hij heeft gezegd bezorgd te zijn dat het vredesproces door de regeringscrisis in Dublin vertraging heeft opgelopen.

De coalitie presenteert zich als "Regering van vernieuwing". Zij zal het omzichtige fiscale beleid voortzetten dat hielp van Ierland een van de snelst groeiende economieën in Europa te maken.

China pakt godsdienstig toerisme aan

PEKING - China wil dat er een einde komt aan het massale bezoek van toeristen aan tempels en kloosters in het land. De afgelopen vijf jaar is deze praktijk getolereerd.

"We moeten deze bijgelovige activiteiten zuiveren en het eerbetoon aan religieuze plaatsen strikt verbieden", schrijft het Chinese Volksdagblad, de spreekbuis van de Communistische Partij, woensdag in een commentaar op de voorpagina. Deze 'dwaasheden' grijpen snel om zich heen. "Het is werkelijk schrikbarend; het fenomeen tast dagelijks de ideologie van het volk aan." De economische groei in China heeft er onder meer toe geleid dat het binnenlandse toerisme enorm is toegenomen. Daardoor kan het gebeuren dat zelfs communistische kaderleden zich neerbuigen voor houten Boeddhabeelden en wierook branden voor de goden. Zo wordt gemeld.

AFP Amigoe *infografiek*

In de Kaukasus heerst al lang een gespannen sfeer. Het onafhankelijkheidsstreven klonk slechts tot de buitenwereld door bij kapingen van autobussen en dit soort piraterijen. De burgeroorlog in Tsjetsjenie bracht de politeke spanning pas goed naar buiten. Deze dreigende uitbarsting in de Kaukasus is een der belangrijkste gebeurtenissen in de vroegere Sovjet-Unie van 1994.

Vervolg van pag. 1

republiek te herstellen als de opstandige groepen op 15 december hun wapens niet hebben neergelegd. Degenen die op dan niet aan deze eis hebben voldaan, "zullen de verantwoordelijkheid dragen voor alle gevolgen van hun misdadige roekeloosheid". President Jeltsin heeft gezegd niet bang te zijn dat Tsjetsjenie een nieuw Afghanistan wordt. "Het zal geen grote oorlog zijn. Het conflict zal zich niet buiten de grenzen van Tsjetsjenie uitbreiden.

De Kaukasus staat echter bekend als een kruitvat. Toch vormen de Kaukasische volkeren ondanks hun gemeenschappelijke afkeer van Rusland niet altijd een gesloten front. Er bestaan eeuwenoude vetes tussen volkeren, en ook nog tussen verscheidene clans. De schaarste aan vruchtbare grond in het gebergte vergroot de rivaliteit, nog eens aangewakkerd door de strijdlustige tradities van de bewoners. In de communistische tijd sluimerden de conflicten onder de oppervlakte, maar na het uiteenvallen van de Sovjetunie laaiden ze in alle hevigheid weer op.

Na de Oktoberrevolutie heeft de Sovjet-regering de meeste bergvolkeren bijeen in de "autonome bergrepubliek". Maar in 1936 deelden de autoriteiten in Moskou ze op in zes dwergrepubliekjes (Adygeja, Karatsjaj-Tsjerkessie, Kabardino-Balkarie, Noord Ossetie, Tsjetsjenie en Dagestan), om te voorkomen dat zij zich aaneen zouden sluiten. In 1944 liet Stalin hele bevolkingsgroepen uit het gebied deporteren op verdenking van collaboratie met de nazi's.

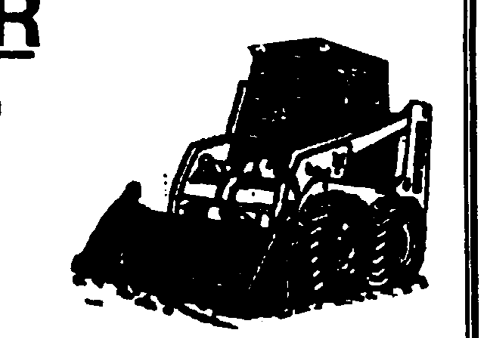
Nog voor het verdwijnen van de SU verklaarde Tsjetsjenie zich in november 1991 onafhankelijk van de Russische federatie. Sinds de zomer voert Moskou de druk op de Tsjetsjenen op, door in te spelen op de rivaliteit tussen de verscheidene clans. De oppositie tegen Doedajev, verenigd in de Voorlopige raad, slaagde er echter niet in de president te verdrijven, waarop Moskou uiteindelijk besloot zelf in te grijpen. De haat tegen de Russische veroveraar lijkt echter zelfs de oppositie met Doedajev te verenigen.

OORLOGEN

Ingoesjie bleef achter in de Russische federatie na de afscheiding van de Tsjetsjenen, met wie zij een dubbelrepubliek vormden. Zij bleven hopen op teruggave van de gebieden die zij na hun deportatie in 1944 aan hun buurvolk, de Noord-Osseten, verloren. Dit leidde in 1992 tot een felle oorlog tussen de twee volkeren, waarbij circa 250 doden vielen en meer dan vijftig duizend Ingoesjen uit Ossetie zijn verdreven. Rusland stuurde een vredesmacht die zich volgens de Ingoesjen schuldig maakte aan "etnische zuivering".

De Ingoesjen zijn nauw verwant aan de Tsjetsjenen. De eerste dodelijke slachtoffers van de Russische inval zondag waren dan ook Ingoesjen die poogden Russische tanks tegen te houden. Volgens Moskou heeft Ingoesjie Rusland de oorlog verklaard.

De christelijke Osseten gelden van oudsher als Moskou's trouwste bondgenoten in de Kaukasus. Zij zijn echter opgedeeld tussen twee landen: Noord-Ossetie maakt deel uit van de Russische federatie, Zuid-Ossetie van Georgië. Toen het Georgische onafhankelijkheidsstreven in 1990 aan kracht won, scheidde Zuid-Ossetie zich af, waarop oorlog uitbrak. Honderden mensen kwamen om en tienduizenden moesten vluchten voordat een Russisch-Georgische vredesmacht in 1992 de orde herstelde.

BONAIRE
AGENDA

POLITIE:	8000/
BRANDWEER:	8222/
TAXICENTRALE:	8845
HOSPITAAL:	8900/
fax	7446/
alarmnr.	14
BEJAARDENTEHUIS:	8350

****

AIDSLIJN
Bel 7055 op ma. en di. van 19.00-20.00 uur.

****

OPENBARE BIBLIOTHEEK
Openingstijden voor het publiek:
Kralendijk:
ma. van 14.00-18.00 uur; di. t/m do. van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; vri. van 08.00-12.00/14.00-17.30 uur.
Rincon:
wo. van 14.00-18.00 uur en vri. van 14.00-17.30 uur.

****

POSTKANTOOR
(openingstijden)
Zegelverkoop
Kralendijk (tel.: 8508): ma. t/m do. van 07.30/12.00.13.30-17.00 uur; vri. van 07.30-12.00/13.30-16.00.
Rincon (tel.: 6214): ma. t/m vri. van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur.
Geldloket
(Postwissels, Postspaarbank, Sigucheque en Giro Betaalkaart)
Kralendijk en Rincon: ma. t/m vri. van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur.

****

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel (tel. 8896).
Rotary: wo. 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

****

BRIDGECLUB UPS & DOWNS
Voor inlichtingen kan men terecht bij wedstrijdleider **F. de Wit (tel. 5398).**

****

SLACHTHUIS LVV
(tel. 4393)
Open van ma. t/m vri. van 06.00-14.30 uur. In verband met planning van te voren aantal slachtdieren bij keurmeester melden.

****

DIERENARTS
(Kaya Lagoen 24-A, Antriol)
Spreekuren ma., wo. en vri. van 13.30-14.30 uur; spreekuur te Rincon elke do. van 17.00-17.30 uur bij Hulpbestuurskantoor.
Voor **spoedgevallen** gelieve tel. 4255 te bellen.

STICHTING DIERENASIEL BONAIRE
Bonaire Animal Shelter Foundation
(Lagunweg 26. Tel. 4989)
Openingstijden ma. t/m za. van 08.00-12.00/15.00-17.00 uur.

****

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
(Caya Meimel 36(
Aanvangstijd van de dienst: **zo.** om 11.30 uur.

****

KLACHTEN/BEZORGING:
Shon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel. 8204; na 18.00 uur: 8342).

****

Gedeputeerde Norwin Willem
Er is verschil tussen verkiezingen winnen en besturen

KRALENDIJK — De Paboso heeft zich in het huidige Bestuurscollege maar een doel gesteld: Serieus werken en de bevolking dienen en oprecht met de collega's gedeputeerde omgaan. Er is een erg groot verschil in het winnen van een verkiezing en het besturen van een land. Dat zegt gedeputeerde Norwin Willem wiens partij bij de laatste verkiezing 14.2% van de uitgebrachte stemmen behaalde.

Er waren overigens wel wat kleine incidenten binnen het Bestuurscollege, beaamt Willem, maar die waren van ondergeschikt belang. De partij heeft er nooit twijfel over laten bestaan dat zij een duidelijke en standvastige positie inneemt. Willem wijst er op, dat zijn partij het niet bij woorden laat, maar ook bewijst dat de partij weet wat zij doet.

"Wij weten helaas, dat onze manier van werken niet overal waardering vindt. Anderen zijn er vaak op uit, om persoonlijke voordelen te trekken. De bewijzen daarvan zijn voorhanden. Die kan trouwens iedereen zien. Grote winkelcentra en terreinen die op een zeer twijfelachtige manier zijn verkregen. Dat geldt ook voor deelname in projecten die zelfs nu aan een justitieel onderzoek onderworpen worden. En ten slotte de betrokkenheid als bestuurder in schandalen en vriendschappen met personen die voorkomen uit de internationale onderwereld", aldus de toelichting van gedeputeerde Norwin Willem tijdens zijn radiotoespraak voor de lokale radio. Hij acht dat ook de reden, waarom de oppositie na zes maanden nog steeds geen openbare vergadering heeft aangevraagd om het beleid van het huidige Bestuurscollege te bekritiseren.

Willem zou bijvoorbeeld graag hebben, dat oppositieleider Rudi Ellis een openbare vergadering aanvroeg over onderwijs en dan met bewijzen staaft welke zijn beschuldigingen zijn. "Want iedereen weet toch dat de achteruitgang van ons onderwijs is veroorzaakt door 25 jaar slecht bestuursbeleid. Het is een sprookje om daarvan de schuld te geven aan een gedeputeerde van Paboso die pas zes maanden de verantwoordelijkheid draagt". Dat zegt gedeputeerde van Onderwijs Norwin Willem, die binnenkort zelf een openbare raadsvergadering over onderwijs zal aanvragen om de bevolking duidelijk te maken hoe de vork in de steel zit.

Voorlopig zegt de gedeputeerde geen actie te ondernemen. Hij laat iedereen maar kreten slaken en met modder gooien zegt hij. Willem zelf blijft met het volste vertrouwen in God werken aan de vooruitgang van de gemeenschap. Hij zegt dat er een groot verschil is in het winnen van verkiezingen en het besturen van een land. "De verkiezingen winnen is een ding. Besturen is een ander ding", aldus de toelichting van de Paboso-gedeputeerde Norwin Willem.

■*KRALENDIJK— Bonaire beschikt sinds enige dagen over een telefoonlijn die speciaal gebruikt kan worden voor het doen van aangiften of het indienen van klachten. De politie autoriteiten hopen ook dat de telefoonlijn gebruikt zal worden voor het geven van informatie die bij kunnen dragen tot de oplossing van een misdaad.*
Het nummer is 108. Minister van Justitie Pedro Atacho was de eerste die de telefoonlijn gebruikte. Niet om een aanklacht in te dienen maar om de lijn in gebruik te stellen. Op de foto vlnr hoofd recherche majoor Dolfi Davelaar, minister Pedro Atacho en gezaghebber Frits Goedgedrag.

Sanering Landfill vergt 2,7 miljoen

KRALENDIJK — Het Bestuurscollege heeft voor de sanering van de 'landfill' een bedrag van 2,7 miljoen nodig. Daarvoor zal aangeklopt worden bij het KabNA. Een groot gedeelte van het geld is bestemd voor de aankoop van materiaal, zoals een autowrakkenpers, een hydraulische kraan en een caterpillar.

Zoals bekend werd halverwege de jaren zeventig begonnen met de 'landfill' nabij Lagoen. Dat was om het vuilstorten in zee te ontlasten. Dat gebeurde op de 'shoot' die gelegen was tussen de terminal van Bopec en Playa Frans. Het vuilstorten op de 'landfill' is eigenlijk altijd een ongecontroleerde zaak geweest. In het begin was er nog wel toezicht, maar later kon iedereen zich op het terrein begeven. Niet in het minst de loslopende geiten, die altijd wel wat van hun gading konden vinden en vrij spel hadden door het ontbreken van een adequate omheining. Soms werd het gestorte vuil in brand gestoken en het dagenlang smeulende vuur betekende een vervelende overlast voor de huizen die (eigenlijk veel te dicht) in de omgeving zijn gebouwd.

De privatisering van de Reinigingsdienst tot Selibon n.v. maakte een eind aan het wat rommelige en ondoorzichtige beleid. De echte verbetering kwam evenwel pas toen adviseur Dirk Louwman en de huidige directeur Ben Oleana op volle kracht hun plannen konden realiseren. Dat betekende onder andere een volledig andere aanpak van de autowrakken die nu tot pakjes worden geperst en verscheept kunnen worden naar het buitenland, waar materialen opnieuw gebruikt kunnen worden.

Ook de sleuven die zijn gegraven en waarin het vuil wordt gestort, zullen gesaneerd moeten worden. Bij de hevige regenval van de afgelopen weken, verzamelde het water zich juist in deze diepe sleuven, waardoor het gestorte vuil nauwelijks meer te verwerken was. Ten slotte zal er rond de landfill een afrastering gebouwd worden, waardoor voorkomen wordt, dat de soms sterke wind het losgestorte vuil verspreid over het terrein en helaas voor de omgeving, ook daarbuiten.

De sanering van de landfill vraagt een aanzienlijke investering in nieuw materieel, dat enerzijds nodig is voor het afbreken van grofvuil, anderzijds juist voor het indrukken van autowrakken.

Expositie Caroline van Vliet

KRALENDIJK — Tot en met vrijdag 17 december 1994 hangen de werken van de kunstenares Caroline van Vliet in de kamers van het advocatenkantoor Sint Jago-Francis te Bonaire. De kunstenares beschrijft haar expositie als 'Exhibition of Tense Decoration'. De getoonde schilderijen, tafels en wandkleden zijn te koop en de toegang is gratis. Op verzoek kan de kunstenares aan geïnteresseerden uitleg geven van haar werken.

Registratie aanklachten per computer

KRALENDIJK — Aanklachten worden in het vervolg op Bonaire geregistreerd door de computer. Kortgeleden heeft het personeel een cursus gevolgd hoe de aanklachten via de computer geregistreerd kunnen worden.

De hoeveelheid klachten die bij de recherche binnenkomen is de laatste tijd aanzienlijk gestegen. Dat maakt het werk van de recherche er niet eenvoudiger op, mede veroorzaakt door het structurele gebrek aan personeel op deze afdeling. Op een oplossing te vinden voor probleem op Bonaire, is besloten meer personeel beschikbaar te stellen. Tegelijkertijd is er echter een cursus gestart voor het personeel van de Bewakingsdienst (SSV) om eenvoudige klachten via de computer te registreren. De uitwerking daarvan kan vrijwel onmiddellijk plaatsvinden. Het is een voor het Korps Politie van de Nederlandse Antillen (KPNA) nieuw systeem, waarvan Bonaire nu de primeur heeft.

Totaal 20 cursisten worden nu opgeleid, waarbij het eerste gedeelte van de groep in januari klaar is, terwijl het tweede gedeelte de cursus in februari beëindigt. Dat de cursus vlot op Bonaire kon starten is mede te danken aan de bijdrage van waarnemend hoofdcommissaris Wim Tweeboom. De cursus wordt gegeven door de heren Pang, Van der Briezen en Daantje. Na het beëindigen van de cursussen, zal in de loop van het jaar enige 'up grading' worden gegeven.

Onafhankelijkheid moderne stijl

NA VEERTIG JAAR autonomie volgens het Statuut is het weer eens tijd om te reflecteren over de volgende stap, de onafhankelijkheid. Publieke opinie is nu gekant tegen onafhankelijkheid, maar wat zou die onafhankelijkheid in kunnen houden? Het zou goed zijn om dit op een pragmatische wijze te beoordelen. Argumenten als gevoel voor eigenwaarde en eer van een volk spelen kennelijk geen rol en zouden ook niet als pragmatisch bestempeld kunnen worden. Daar zullen wij het dus maar niet meer over hebben.

Onafhankelijkheid, soevereiniteit, wordt steeds meer een relatief begrip en hoeft niet meer in een stringente vorm gezien te worden. Vanouds soevereine staten vormen grotere eenheden, waarbij zij een deel van hun soevereiniteit opgeven, terwijl ze nog steeds als soevereine staten gezien worden. In de Pacifische regio (de eilanden van de Stille Zuidzee), wordt er gewerkt aan vormen van onafhankelijkheid, waarbij toch associaties worden aangegaan met landen als Nieuw-Zeeland en de Verenigde Staten van Amerika die veel weg hebben met onze positie ten opzichte van Nederland. Wat zou er voor de situatie op de Antillen daadwerkelijk moeten veranderen als wij onafhankelijk worden? Dit wil ik hierbij stapsgewijs belichten.

De Koning der Nederlanden als formeel staatshoofd kan nog steeds bij onafhankelijkheid. De Engelse koning is ook staatshoofd van Canada en Australië, voorwaar landen die als onafhankelijk worden beschouwd. Dit is dus niet een relevant aspect voor onafhankelijkheid. Hetzelfde geldt voor de Hoge Raad in Den Haag als uiteindelijk arbiter bij cassatie.

Ontwikkelingssamenwerking is in het geheel geen probleem; dit is iets dat absoluut niets te maken heeft met al dan niet onafhankelijk zijn.

Het Koninkrijk, Nederland, is verantwoordelijk voor Defensie. Geen zinnig mens die denkt dat de Antillen na onafhankelijkheid een leger moeten opbouwen. De enige zinvolle 'legereenheid' voor een onafhankelijke Antillen zou een kustwacht zijn met voornamelijk civiele taken. Defensie tegen mogelijke agressie van andere staten moet toch geregeld worden door verdragen met derden. Dus ook dit is geen relevant punt.

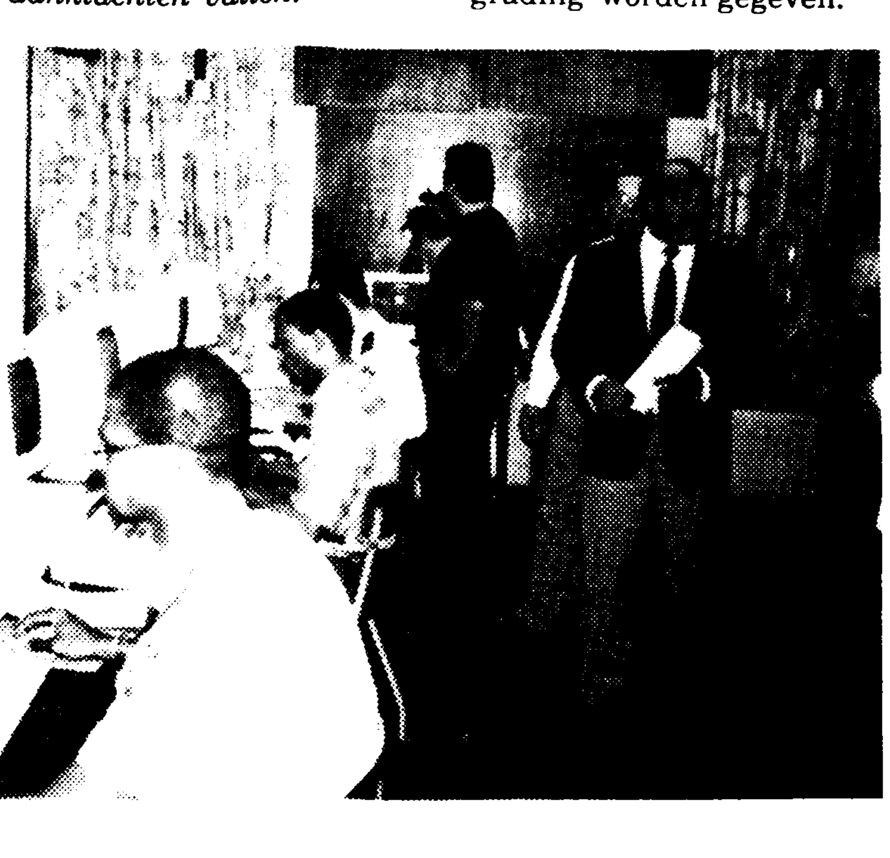
Buitenlands beleid wordt een punt waarover wij uiteindelijk duidelijk moeten kiezen. Meer en meer komt dit neer op samenwerkingsverbanden op economisch en technisch terrein. Naarmate er meer integratie is in Europa en het Nederlandse buitenlands beleid meer gericht moet worden op Europese belangen, zal het moeilijk worden om altijd consequent de belangen van het gehele Koninkrijk te behartigen en kunnen er conflictsituaties ontstaan. Alle partners van het Koninkrijk zullen zich erop moeten bezinnen waar ieders belangen liggen: in Europa of in de Caribische regio. Kiezen wij dit laatste (voor Nederland is de keuze duidelijk), dan wil dit zeggen dat wij uiteindelijk dit ook zelf moeten klaren. Is ons buitenlands belang voornamelijk in de regio, dan hebben wij alleen vertegenwoordiging nodig bij de Verenigde Naties en in enkele relevante landen. Om dit te regelen is onafhankelijkheid eenvoudiger, maar ook weer niet direct noodzakelijk. Anderzijds zouden bij onafhankelijkheid toch de consulaire diensten door Nederland uitgevoerd kunnen worden en zou het dan ook niet pragmatisch zijn om aan Antillianen een Nederlands paspoort te geven? Hoe kan anders die Bhutaanse politie-agent weten dat hij bij de Nederlandse consul moet zijn met problemen van een Antilliaan die toevallig geen Bhutaans spreekt.

Het essentiële punt, waar het uiteindelijk om draait bij al dan niet onafhankelijk zijn, is dat als wij het hier een bestuurlijke puinhoop maken, het Koninkrijk — Nederland — niet alleen het *recht* heeft om in te grijpen, maar ook de *plicht*, want in extreme gevallen heeft gezien het ingrijpen van de VS en anderen van de internationale gemeenschap in Grenada, Panama, Somalië en Haïti kennelijk ieder land dat recht. Uiteindelijk kan de enige reden dat de publieke opinie tegen onafhankelijkheid is, gelegen zijn in het idee dat wij een bestuurlijk vangnet nodig hebben. Kennelijk heeft de Antilliaan niet voldoende vertrouwen in zijn bestuurders en bestuursvorm om Nederland van deze plicht te ontheffen.

Het komen tot een bestuursvorm waar de burgers (en investeerders) wèl vertrouwen in hebben, moet zowieso het centrale punt zijn bij de herstructurering van de Antillen. Als dan een aantal jaren na de herstructurering niet de meerderheid van de bevolking positief dan wel neutraal staat ten opzichte van onafhankelijkheid, kan men stellen dat deze exercitie gefaald heeft.

ERIC NEWTON
Bonaire

■*KRALENDIJK — Klachten worden op Bonaire nu via de computer vastgelegd. Daarmee tracht de KNPA het tekort aan personeel te ondervangen en de 'klant' wat vlotter te helpen. Op de foto rechts majoor Dolfi Davelaar onder wiens verantwoordelijkheid de 'computer-aanklachten' vallen.*

BEKENDMAKING

Het Centraal Bureau voor Registratuur en Archiefzaken

organiseert in samenwerking met de Stichting S.O.D. in Nederland een

TWEEDAAGSE NASCHOLING

Hiervoor zullen twee deskundigen van de S.O.D. uit Nederland worden ingezet. Deze nascholingsdagen zijn bedoeld om de bezitters van het oude diploma S.O.D. I (vóór 1993), in staat te stellen hun kennis te up-daten. Degenen die deze nascholing hebben bijgewoond krijgen een certificaat.
Hiermee wordt de toelating tot de kursus S.O.D.II gegarandeerd.
Deze nascholing zal in januari 1995 plaatsvinden en zal behalve op Curaçao ook op Bonaire en St. Maarten gehouden worden.
Deelname aan deze nascholing is gratis.
Voor verdere informatie kunnen belangstellenden zich wenden tot de kursusleider mw. Margriet Jansen, Roodeweg 7-A, Tel.: 624467-623394. Aanmeldingen dienen uiterlijk 6 januari 1995 te zijn ingediend.

KOERSEN CENTRALE BANK

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) GELDIG OP DONDERDAG 15 DECEMBER EN TOT NADER ORDER:

VALUTA	AANKOOP		VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.260	1.280	1.300
PND STERLING	2.705	2.760	2.820
NED GLD (per Nf. 100)	100.57	101.29	102.09
ZW FRANCS (per Zw. frs. 100)	133.62	134.34	135.14
FR FRANCS (per Fr. frs. 100)	31.57	32.67	33.37
DUITSE MARK (per Dm. 100)	112.75	113.47	114.27
IT LIRE (per It. lire 1000)	0.77	1.07	1.13
AR FLORIN (per Afl.100)	98.00	100.00	*100.20 **100.00
JAPANSE YEN (per yen 10.000)	177.29	178.15	178.95
ECU (per Ecu 100)	-.-	216.56	217.36

*voor bankpapier
**voor overboekingen en bankcheques

INGEVOLGE ARTIKEL 12 VAN HET CENTRALE BANK-STATUUT STELT DE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) DE KOERSEN VAST VOOR HET DEVIEZENVERKEER:

DISCONTO: 5%
BELENINGSRENTE: 6%
CD RENTE 1 maand: 1.875%
Reserve Requirement: 2%
Reserve Period: 16 november-15 december
Indicatieve koersen overheidspapieren:
8.625 % obl. 1990/1995 koers: 102.23% Eff. rendement 6.15 % Land
8.50 % obl. 1991/1996 koers: 103.21% Eff. rendement 6.75 % Land
7.875 % obl. 1993/1996 koers: 101.78% Eff. rendement 6.30 % Land
8.50% obl. 1992/1997 koers: 103.39% Eff. rendement 6.85 % Eiland
8.625 % obl. 1992/1997 koers: 103.74% Eff. rendement 7.125 % Eiland
8.625% obl. 1993/1998 koers: 104.14% Eff. rendement 7.125 % Eiland
8.00 % obl. 1993/1998 koers: 102.40% Eff. rendement 7.20 % Eiland
8.00% obl. 1989/1999 koers: 101.94% Eff. rendement 7.5 % Land
8.00% obl. 1994/2001 koers: 100.95% Eff. rendement 7.80 % Land
8.25 % obl. 1989/2004 koers: 99.19% Eff. rendement 8.375 % Land

FINANCIEEL NIEUWS

Schade door totale fraude geschat op 185 miljoen gulden

Miljoenendebacle bij Vie d'Or

DEN HAAG - De stichting Vie d'Or, opgericht om de belangen van de polishouders van de failliete levensverzekeraar Vie d'Or te behartigen, stapt naar de rechter na de publikatie van een onthullend rapport over Vie d'Or. De directieleden Maes en Van Santen, accountant Deloitte + Touche en twee commissarissen worden aansprakelijk gesteld voor het miljoenendebacle.

Hoeveel de stichting gaat claimen, staat nog niet vast. Niet uitgesloten is dat de aangesproken partijen op moeten draaien voor de gehele schade van maximaal 185 miljoen gulden.

Vie d'Or, zo blijkt uit het nu afgeronde KPMG-onderzoek, is jarenlang een grote graaibak geweest, waarbij de top miljoenen guldens uit de verzekeraar haalde zonder enige schriftelijke verantwoording. Verschillende leden van de raad van commissarissen hebben zich 'onvoldoende kritisch' opgesteld. De accountant Deloitte + Touche tenslotte keurde in 1989 en 1992 de jaarrekeningen goed, ondanks aanwijsbare misstanden.

Het is de tweede keer deze week dat Deloitte + Touche aan de schandpaal wordt genageld. Enkele dagen geleden werd bekend dat het Rotterdamse kantoor de jaarrekeningen van Text Lite had goedgekeurd, ondanks 'belangrijke tekortkomingen'. De aandeelhouders van Text Lite werden jarenlang misleid, terwijl er sprake was van wanbeleid door de directie.

De polishouders van Vie d'Or, die door de handelingen van de directie 40 procent van hun ingelegde gelden zijn kwijtgeraakt, zijn jarenlang voor de gek gehouden. Onder de ogen van accountant Deloitte + Touche en de raad van commissarissen werd de kas van het kleine verzekeringsbedrijf systematisch geplunderd.

Vie d'Or-directeur en grootaandeelhouder Maes haalde 12 miljoen gulden uit de kas en pompte het geld naar zijn eigen prive-bedrijfjes. Schriftelijk werd er niets vastgelegd, terwijl de raad van commissarissen in eerste instantie niet was geïnformeerd. Nu stelde die raad zich ook niet erg actief op. Twee leden hadden immers warme contacten met Maes. Pas maanden later kwam het toezichthoudende orgaan in actie. Maes moest het geld terugbetalen, zo luidde het oordeel. Dat gebeurde ook, maar via een ingewikkelde transactie draaide Vie d'Or, en dus de polishouders, toch voor de terugbetaling op.

In 1990 betaalde Vie d'Or maar liefst 11 miljoen gulden aan een Arubaans bedrijf. Dat bedrag was een vergoeding voor de ontwikkeling van nieuwe verzekeringsprodukten. Weer werden de commissarissen onkundig gehouden. Rapporten of adviezen waren er niet. In de jaarrekening was er bijna niets over terug te vinden.

STOCKMARKET NEWS

NEW YORK	PREV	14 DEC	FRANKFURT	PREV	14 DEC	AMSTERDAM	PREV	14 DEC
DOW JONES	3715	3746	DAX INDEX	2012	2025	EOE	406.80	407 19
AM EXP	29 13	29.25	BASF	304 00	305 00	ABN-AMRO	60 90	60 80
ATT	49 25	51 00	COMMERZBK	320 80	323 00	AEGON	110 20	110 30
ALZA CORP	17 88	18 50	DAIMLER B	717 10	728 00	AHOLD	53 00	53 00
ARCHER	19 36	19 63	DEUTS BK	706.50	713 20	AKZO	191 80	193 30
BORDEN	13 25	13 13	MAN	392 50	388 60	AMEV	73 80	74 40
CITICORP	41 63	42 38	PREUSSAG	435 00	432 00	DSM	132 50	133 50
COASTAL CO	25 88	26 25	SIEMENS	599.00	603 00	ELSEVIER	17 30	17 10
COCA COLA	50 13	50 88	VW	402 00	406 80	FOKKER	14 50	12 30
CORNING IN	30 00	29.88				GIST BROC	45 50	45 90
DISNEY	43 75	43 88				HAGEMEYER	136 80	138 50
DUPONT	53 88	54 50				HEINEKEN	256 00	260 80
EAST KODAK	45 88	45.50				HOOGOVENS	72.80	73.40
EXXON	61 00	61 00	LONDON			ING	82 00	82.10
FORD	26 13	26 25				KLM	42 80	42 90
GEN ELECT.	47 88	48 75	FT-100 IND	2946	2980	KNP-BT	48 10	49 00
GEN MOTORS	37 50	37 88				KON PTT NED	54 80	55.60
HEINZ	36 88	37 38	ARGYLL	2 37	2 40	NEDLLOYD	52 80	53 00
HOMESTAKE	16 88	17 25	BARCLAYS B	5.90	5 90	NUTRICIA	87 20	87 50
IBM	69 75	70 25	BASS	5.09	5 11	PHILIPS	51 50	51 00
KELLOGG	59 75	59 50	BRITISH ST	3.70	3.69	POLYGRAM	76 30	76 90
MC DONALDS	28 36	28 63	BRITISH TEL	2.78	2 77	ROBECO	109.60	110.00
MEAD	46 50	47 63	CADBURY	4 10	4 09	ROLINCO	111.40	111 20
MERCK	37 75	37 75	CABLE & W	3.56	3.54	RORENTO	83 00	82 90
MINNES.MNG	52 00	52 13	GRAND MET	3.82	3.84	RODAMCO	49 00	48 00
MOBIL CORP	84 25	84 25	MARKS & SP	3 69	3 75	ROYAL DUTCH	187 70	186 90
PFIZER	74 75	76 63	REDLAND	4 38	4 30	UNILEVER	195 30	197.20
P MORRIS	57 75	58 00	TATE & LYL	3 99	3.99	VMF STORK	42 70	42 80
QUAKER	30 13	30 75				VNU	172 80	173 50
SEARS	45 00	45 50						
UP JOHN	31 50	31 38	TOKYO			TORONTO		
US SURGIC	18 63	21 24	NIKKEI DOW	18875	18931	TSE 300	4044	4079
VALERO	18 50	18 38						
			BRIDGESTON	1550	1540	ALCAN	32 88	33 38
			CANON	1700	1690	BELL	44 25	44 5
GOLD	380 30	381 50	DAIICHI K	1800	1800	BANK OF NS	28 00	28 25
SILVER	4 79	4 82	DAIWA SEC	1330	1320	CAN PAC	20 00	20 25
CRUDE OIL	17 05	16 60	HITACHI	972	968	IMASCO	38 13	38 38
US$/YEN	100 44	100 25	HONDA MOT	1710	1680	LAIDLAW	10 63	10 75
US$/DMARK	1 57	1 57	JAPAN AIRL	699	694	MOORE	23 75	24 13
GBP/US$	1 56	1 56	NOMURA SEC	1980	1960	NORANDA	24 13	24 50
US$/NLG	1 76	1 76	NIPPON STE	349	349	PLACER DOME	28 00	28 25
ECU/US$	121 20	121 30	MAZDA	560	562	POWER CORP	18 00	18 00
CAN US$	1 39	1 39	SONY	5380	5400	ROYAL BANK	27 63	27 88

Franse zakenman Bernard Tapie failliet verklaard

PARIJS - De Franse politicus/zakenman Bernard Tapie is persoonlijk failliet verklaard. Dat betekent dat hij zijn politieke ambities de komende vijf jaar vermoedelijk kan vergeten. Tapie gaat waarschijnlijk wel in beroep tegen de uitspraak van gisteren van de handelsrechtbank zodat eventuele politieke gevolgen nog wel even op zich zullen laten wachten.

De zaak voor de handelsrechter is één van de vele die tegen de oud-voorzitter van de voetbalclub Olympique Marseille loopt. In totaal zou Tapie voor 1,6 miljard frank (Nf 522 miljoen) in het krijt staan. De grootste schuldeiser is de bank Credit Lyonnais, die 1,2 miljard frank (Nf 390 miljoen) van de zakenman te goed heeft.

Tapie zit in het Franse parlement en maakt ook deel uit van het Europese parlement. Eerder was hij minister van Stadson-wikkeling. Afgelopen dinsdag liet hij weten geen belangstelling te hebben voor de kandidatuur voor het Franse presidentschap. Wel wilde hij een gooi doen naar het burgemeesterschap van Marseille.

Ook Tapie's vrouw Dominique is persoonlijk failliet verklaard. Het echtpaar bezat het industriële bedrijf BFT, dat al onder curatele stond. De financiële maatschappij FIBT die Tapie's jacht Phocea en zijn stadskasteel in Parijs exploiteert, had al eerder faillissement aangevraagd. Verder was Tapie meerderheidsaandeelhouder in GBT, een soort public-relationsbedrijf. De woning in Parijs zou overigens vandaag onder de hamer gaan. Door de uitspraak van de rechter is de veiling uitgesteld. De inzet van de woning was zeventig miljoen frank (Nf 22,8 miljoen).

Credit Lyonnais is niet blij met de uitspraak van de rechter. De bank kan haar vorderingen nu wel vergeten. "De rechter heeft vastgesteld dat meneer en mevrouw Tapie niet in staat zijn hun schulden te betalen, dat is dramatisch voor ons", aldus de advocaat van de bank.

Topman ING: 'Dollar zal op lange termijn dalen'

AMSTERDAM - De dollar zal volgens Maas, lid van de raad van bestuur van Internationale Nederlanden Groep (Postbank, ING Bank en Nationale Nederlanden), op de lange termijn alleen maar verder in waarde dalen. Door rentestijgingen in de Verenigde Staten zal de koers van de Amerikaanse munteenheid binnenkort licht stijgen. Maar als gevolg van het blijvende tekort op de Amerikaanse betalingsbalans kan de dollar over een langere periode niet aan een waardevermindering ontkomen.

De voormalige thesauriër-generaal, de hoogste ambtenaar van het ministerie van Financiën, gaat met zijn voorspelling lijnrecht in tegen andere experts, die een stijging van de dollarkoers verwachten. Een lagere koers zou volgens de ING-topman de Amerikaanse regering echter goed uitkomen, omdat daarmee de concurrentiepositie ten opzichte van een aantal snel groeiende zuidoostaziatische landen wordt versterkt.

Een structureel lagere dollarkoers vormt een bedreiging voor de Nederlandse export. In zijn toespraak riep Maas ondernemers op hier rekening mee te houden. Hij adviseerde hen hun aandacht te verleggen naar landen waar de economie zich snel heeft ontwikkeld, zoals Argentinië, Chili, India en Maleisië.

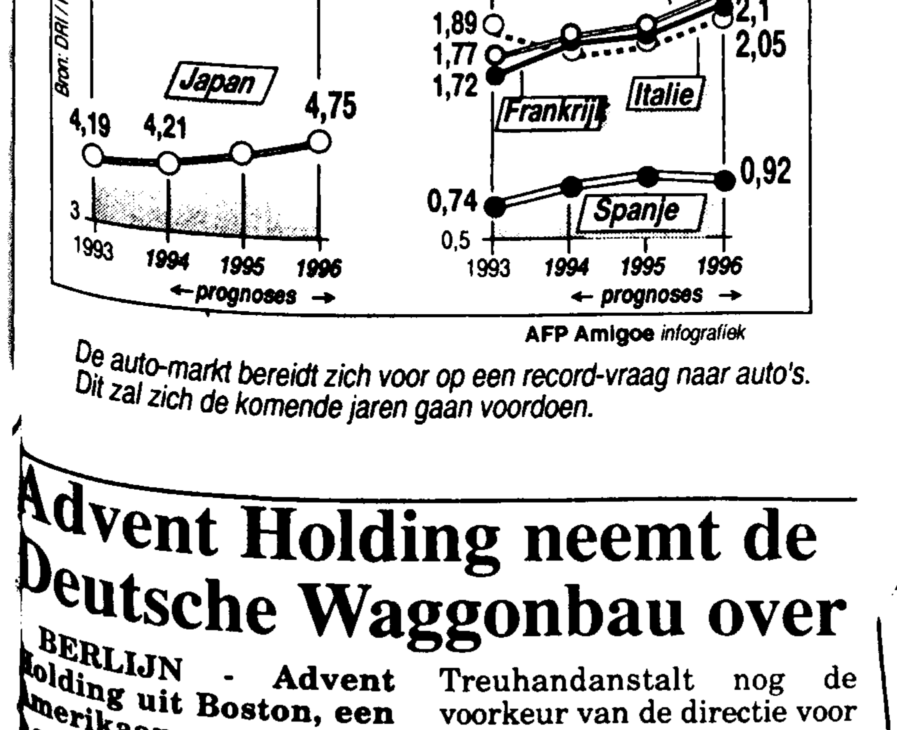
Maas verwacht op deze markten de komende jaren wel een oververhitting van de economie door een te snelle groei. Door de afwezigheid van omvangrijke sociale uitkeringen en de flexibele arbeidsmarkt zullen deze economieën zich kunnen stabiliseren. Vooral de echte ontwikkelingslanden zoals India zullen blijven groeien. De ING-bestuurder verwacht hier geen hoge inflatiecijfers.

De rente op de geldmarkt, die geldt voor kortlopende kredieten, zal het komende jaar licht stijgen. Volgens Maas gebeurt dit vooral omdat de Duitse Bundesbank een dreigende stijging van de inflatie onmiddellijk zal willen beteugelen. De kapitaalmarktrente zal eveneens licht stijgen, met name door het herstel van de economie op het Europese continent en de toenemende vraag naar geld in de zich ontwikkelende economieën in het Verre Oosten.

Wall Street omhoog na positief nieuws

NEW YORK - De handelaren op de effectenbeurs van New York konden eindelijk eens opgelucht ademhalen. Meevallend nieuws voor de beleggers in de Verenigde Staten en daarbuiten zorgden ervoor dat de Dow Jones-index van de dertig toonaangevende fondsen gisteren met 30,95 punten steeg tot 3746,29 punten. Er werd een forse omzet bereikt van 356 miljoen aandelen tegen 303 miljoen op dinsdag.

Gisteren ebde de vrees voor meer inflatie en hogere rente - slecht voor de aandelenkoersen - weg. Er werd bekend gemaakt dat de consumentenprijzen in de VS de afgelopen maand met 0,3 procent zijn gestegen, wat overeenkwam met de verwachtingen. Zonder de grillige voedsel- en energieprijzen bedroeg de stijging 0,2 procent en dat was minder dan verwacht. Verder werd bekend dat het gemiddelde weekloon in de VS de afgelopen maand is gedaald en dat is een factor die de inflatie gunstig beïnvloedt. Afgelopen dinsdag werden al meevallende producentenprijzen gepubliceerd. De industriële produktie is in november toegenomen met 0,5 procent.Al met al hebben de Amerikaanse Centrale Banken minder aanleiding de rente te verhogen.

AFP Amigoe *infografiek*

De auto-markt bereidt zich voor op een record-vraag naar auto's. Dit zal zich de komende jaren gaan voordoen.

Advent Holding neemt de Deutsche Waggonbau over

BERLIJN - Advent Holding uit Boston, een Amerikaanse participatiemaatschappij, neemt Deutsche Waggonbau (DWA) over. Daarmee is Begemann van Van den Nieuwenhuyzen definitief afgevallen als nieuwe eigenaar van de voormalige Oostduitse producent van spoorwegwagons en trams.

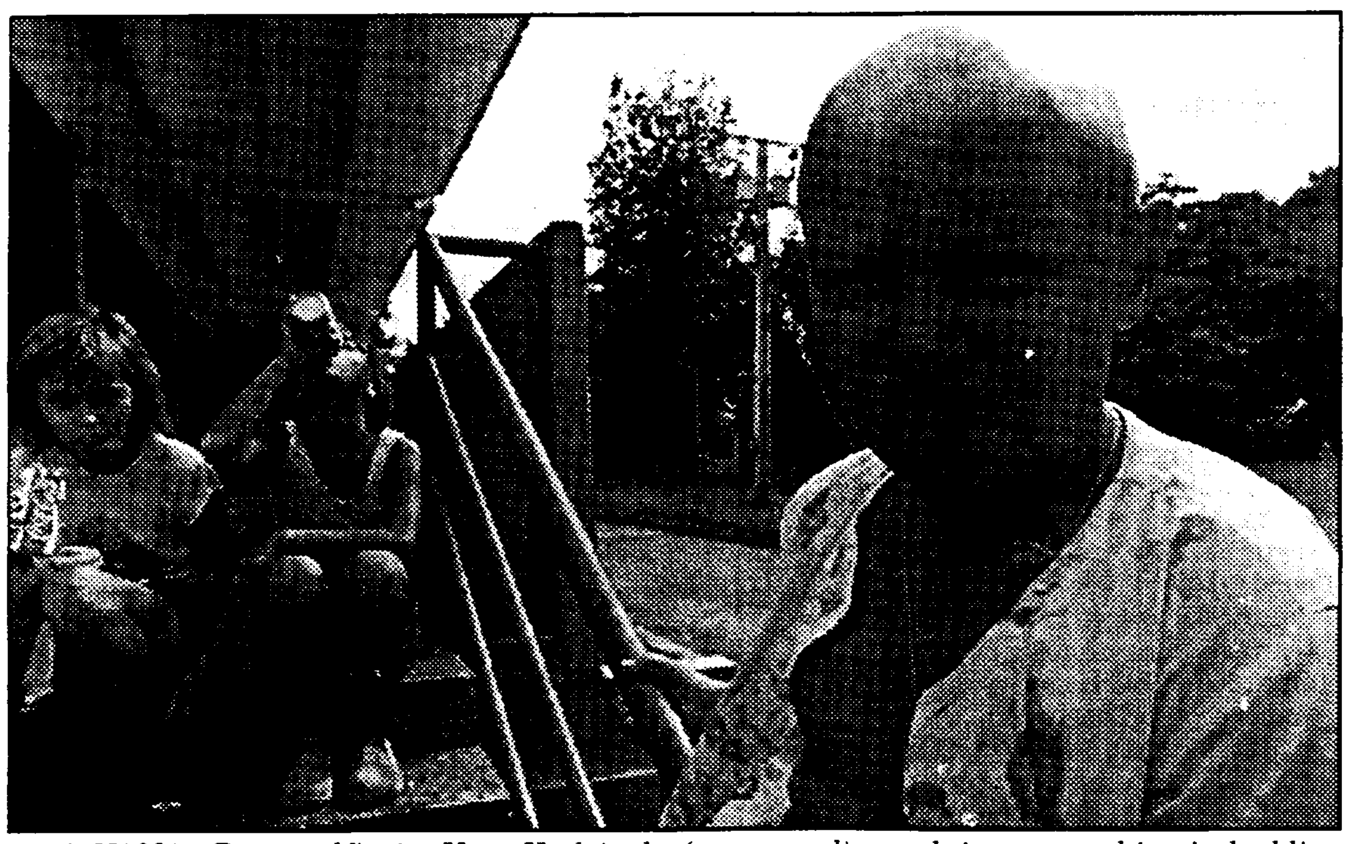
Duvel van de Duitse metaalbond IG Metall onthulde de naam van de aspirant-overnemer. De Treuhandanstalt, de huidige eigenaar van DWA die al meer dan een jaar een overnemer zoekt, wil de overnemer Deutsche Waggonbau zo snel mogelijk naar de beurs laten brengen.

Het is de bedoeling dat de raad van bestuur van de Treuhandanstalt nog de voorkeur van de directie voor Advent goedkeurt. Daarna is ook nog de instemming nodig van het ministerie van Financiën in Bonn en van de Europese Commissie.

Wanneer de overneming haar beslag krijgt, laat de Treuhandanstalt in het midden. DWA geldt als het mooiste bezit van de Treuhand. Deze instelling, opgericht voor de sanering en de privatisering van de Oostduitse staatsbedrijven, stopt eind dit jaar. DWA is na de Duitse hereniging drastisch gesaneerd. Er werken nu 6600 mensen. Op 1 juli 1995 mogen dat er nog maar 4765 zijn. In de DDR-tijd werkten er nog 25.000 man. Dit jaar lijdt het bedrijf bij een omzet van 1,2 miljard mark voor het eerst verlies.

MENSEN

HAVANA - De twaalfjarige Yura Kudriaske (voorgrond), wordt in een psychiatrische kliniek in Havana behandeld voor een trauma dat hij heeft overgehouden aan de nucleaire ramp in 1986 in het Russische Tjernobil. Yura is een van de honderden kinderen uit de voormalige Sovjetunie en Oekraïne die op Cuba een medische behandeling krijgt.

Astrologische procedure

Het precieze tijdstip van geboorte van de Nederlandse ex-minister **Ter Beek** (Defensie) uit Coevorden is de inzet van een procedure die een *astrologe* uit Weesp tot aan de Raad van State heeft gevoerd. Dinsdag boog dit rechtscollege zich over het geschil dat al in 1990 is ontstaan tussen horoscopentrekster S. Schepel en het gemeentebestuur van Coevorden, waar Ter Beek woont.

De vrouw vroeg destijds het document aan om de politieke toekomst van de toenmalige minister en het kabinet-Lubbers te kunnen voorspellen. Zij moest daarbij over het exacte tijdstip van Ter Beeks geboorte beschikken. Alleen daaruit valt volgens Schepel de stand der sterren af te leiden, die van groot belang is voor zijn verdere levensloop.

Toen de gemeente uit *privacy-overwegingen* het document weigerde af te geven, startte de vrouw de procedure bij de Raad van State. De uitspraak wordt over zes weken verwacht.

Wolkers naar Oegstgeest

Jan Wolkers gaat **Terug naar Oegstgeest**. De schrijver-beeldend kunstenaar is met de gemeente waar hij werd geboren in gesprek over een kunstwerk. Het moet worden geplaatst in de Overveerpolder, een wijk in aanbouw. Het thema is *Vrouwen en verzet*.

De schrijver verwierf grote bekendheid met het autobiografische boek 'Terug naar Oegstgeest'. Hij werd in 1925 in de Zuidhollandse gemeente geboren in een gereformeerd gezin met tien kinderen. In het boek zet hij zich sterk tegen zijn jeugd af. Voor zover bekend zou het de eerste keer zijn dat de tegenwoordig op Texel wonende Wolkers een opdracht van zijn geboorteplaats krijgt.

Het is niet de bedoeling dat het kunstwerk de vrouwen in de Tweede Wereldoorlog herdenkt. Oegstgeest beschikt al over een oorlogsmonument. Wanneer de gemeente de opdracht verstrekt, dan zal het nog geruime tijd duren voordat het kunstwerk kan worden onthuld. Wolkers heeft het namelijk druk.

Gulle gever

Het was zo'n dertig jaar geleden dat **Gregory Condolucci** als liftbediende regelmatig oog in oog stond met Milton Petrie. Deze week liet Petrie de 85-jarige Condolucci voor de rest van diens leven een jaarlijkse uitkering na van 9999,99 dollar. Petrie, die bij leven al bekend stond om zijn gulheid, verblijdde op deze wijze met een nalatenschap van naar schatting 800 miljoen dollar, zo'n *1,4 miljard gulden*, honderden veelal onbekende mensen.

Prehistorische boom ontdekt

In Australië is in een 600 meter diepe kloof een **boomsoort** ontdekt die stamt uit het Jura- en Krijttijdperk van 65 tot 200 miljoen jaar geleden. De vondst is voor plantkundigen even spectaculair als een levende dinosaurus, aldus het hoofd van de Botanische Tuin in Sydney.

De *Wollemi-conifeer* is als het ware een levend fossiel. Hij heet zo naar het nationale park waar hij is ontdekt. De familie waartoe hij behoort overdekte eertijds grote delen van de wereld, ook op het noordelijk halfrond. De boom is slank met dicht wasachtig blad en een bobbelige bast. Het betreft een harsachtige soort uit het prehistorisch regenwoud, die tot nu toe alleen bekend was door fossielen. In 1944 is in China een andere prehistorische boom ontdekt.

Het nationale park, zo'n 200 kilometer van Sydney, ligt in uiterst ontoegankelijk gebied. In de kloof heeft de soort gedurende zeker *65 miljoen jaar* alle veranderingen in het klimaat overleefd. De vindplaats wordt geheim gehouden. Slechts tien mensen weten precies waar zij is. Het ravijn ontsnapte in januari ternauwernood aan de bosbranden die het gebied teisterden.

David Noble ontdekte de boom in augustus. "Eerst had ik niets door en zag ik slechts één verschilletje", zei hij woensdag. Hij nam een tak mee om te kunnen *determineren*.

In totaal zijn 23 volgroeide exemplaren en zestien zaailingen gevonden. Sommige zijn 40 meter hoog met een doorsnede van drie meter aan de voet. Deskundigen schatten de leeftijd van de oudste den op 200 tot 300 jaar.

Zoete wraak couturière

De beroemde Franse *haute-couture-ontwerpster* **madame Gres** blijkt ruim een jaar geleden te zijn overleden. Maar haar dochter heeft haar dood geheim gehouden om *wraak* te nemen op de modewereld die haar had laten vallen.

De bekende couturière, die eigenlijk Germaine Emilie Krebs heette, overleed op 24 november 1993, kort voor zij 90 jaar zou worden. Ze stierf in een bejaardentehuis in de Provence.

Gres, die beroemdheden als *Jackie Kennedy*, *Grace Kelly* en *Danielle Mitterrand* kleedde, was sinds 1990 niet meer in het openbaar verschenen. In 1988 reikte zij nog de hoogste prijzen van de mode-industrie uit.

Gres, die haar ontwerpstersnaam ontleende aan de voornaam van haar man, de schilder Serge Cesrefkov, opende haar modehuis in Parijs in 1941. Ze werd vooral beroemd om de plooienval van haar jurken. De ontwerpster, die vaak samenwerkte met het theater en de film, lanceerde in 1960 haar parfum *Cabochard*, en later *Cabotine*. Pas in 1980 gaf haar modehuis een eerste confectie-collectie uit.

Medio jaren tachtig nam de zakenman *Bernard Tapie* het couturehuis van Gres over en nu is het onderdeel van de Japanse groep Yagi Tsusho.

Al lang gingen geruchten over het lot van Gres, die failliet zou zijn gegaan of haar verstand zou hebben verloren. Maar haar 55-jarige dochter Anne Gres zei tegenover het Franse dagblad Le Monde dat zij haar moeder wilde beschermen tegen de opdringerige omgeving. Zij zei dat veel mode-beroemdheden haar moeder hadden laten vallen toen ze financiële tegenslagen kreeg te verduren.

Anne Gres beantwoordde onlangs nog namens haar moeder vragen van het Amerikaanse modeblad *Women's Wear Daily*.'

Bandiet eist filmbiografie

De meestgezochte **crimineel** van India, de beruchte smokkelaar van sandelhout en olifantenstroper *Veerappan*, heeft onmogelijke eisen gesteld voor zijn overgave. Zo wil hij een grote waarborgsom en een film over zijn leven. Dit heeft de politie verklaard.

De bandiet zei in een aan de politie gestuurde cassetteband bereid te zijn zich over te geven aan premier *Shankar Dayal Sharma* als al zijn eisen worden ingewilligd. "Onmogelijk", reageerde een hoge functionaris van de grensveiligheidstroepen, een van de organisaties die al jarenlang jacht maakt op de beruchte bendeleider.

Veerappan, op wiens hoofd 4 miljoen rupee (50.000 gulden) staat, opereert al ruim 25 jaar vanuit het dichte sandelhout-oerwoud dat zich uitstrekt over de zuidelijke deelstaten Karnataka en Tamil Nadu. Hij eist ruim 500 miljoen gulden voor zijn overgave. "Veerappan eist ook toestemming om een film over zijn leven te maken, en niemand anders mag die maken", zei een hoge regeringsfunctionaris in de stad Coimbatore op de grens van beide deelstaten.

Volgens de politie wordt de bandiet gezocht wegens ten minste *60 moorden*, meest op politiemannen, het stropen van ten minste 500 olifanten en smokkel van sandelhout, een grondstof die door de Indiase staat wordt gecontroleerd.

Dure vondst

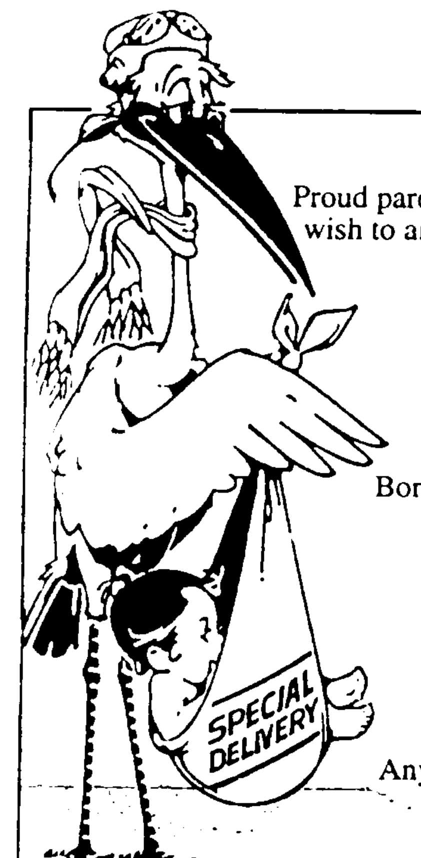
Een **gouden armband** die op het strand van noord-Wales is aangespoeld, is waarschijnlijk drieduizend jaar oud. Een vrouw zag het sieraad in ondiep water liggen toen zij een strandwandeling maakte.

De armband is een gladde gouden '*slavenband*' met een opening tussen de uiteinden en dateert volgens de directeur van het Gwynned Archeologisch Fonds uit het Bronzen Tijdperk.

100.000 voor Churchill

De ontwerptekst van de rede die de Britse premier **Winston Churchill** op 10 november 1942 hield, heeft bij een veiling in Londen 36.700 pond (ruim 100.000 gulden) opgebracht. Koper was volgens het veilinghuis Sotheby's het *Imperial War Museum* in de Britse hoofdstad.

In de rede van acht kantjes ging de premier in op de zege van de geallieerden op de Duitsers in de slag bij *El Alamein*, zes dagen eerder.

Grappige moorden

De hoogste Britse rechter heeft komiek **Billy Conolly** verboden grappen te maken over het paar van het *House of Horror* in Gloucester. Het stel wordt verdacht van de moord op twaalf jonge vrouwen. Conolly's Kerstvideoband met daarop de grappen moet nu worden aangepast.

Volgens de advocaat van Frederick West en zijn vrouw Rosemary zou een jury door de aan hen gewijde passage van drie minuten op de band bevooroordeeld raken, zodat een eerlijk proces onmogelijk is.

West en zijn vrouw zijn samen officieel aangeklaagd wegens *negen moorden*, West alleen nog eens voor drie.

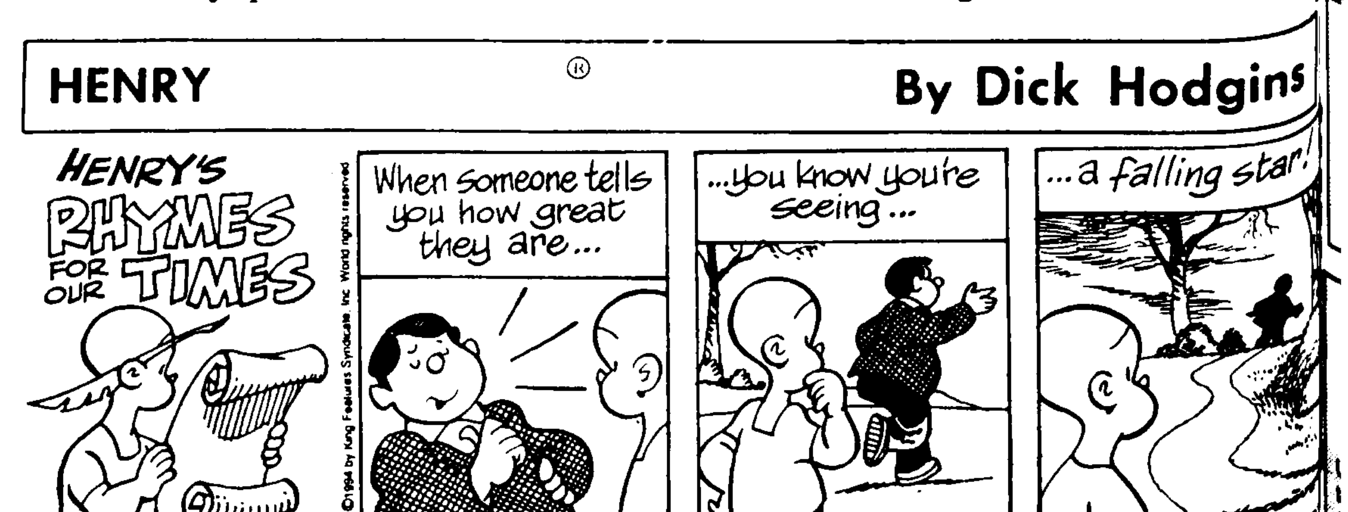
Haarlok Nelson

Een gouden kompas met een haarlok van admiraal **Horatio Nelson** en een splinter van de plaats op het schip waar hij stierf, hebben gisteren op een veiling in Londen 6325 pond (17.000 gulden) opgebracht. Zij maakten deel uit van een collectie papieren, medailles, zwaarden en schilderijen die in het bezit waren van *lord Northesk*, een afstammeling van admiraal Northesk (1758-1831), die met Nelson meevocht in de slag bij Trafalgar. In deze slag voor de Spaanse kust, die op 21 oktober 1805 plaatshad, maakten de Engelsen onder leiding van Nelson korte metten met Napoleons vloot. De opbrengst van de totale collectie was ruim *een miljoen gulden*. Een particuliere verzamelaar had het recordbedrag van zo'n 275.000 gulden over voor **een gouden medaille die aan** de slag bij Trafalgar herinnert. Dezelfde persoon kocht een zeldzaam zwaard met Nelsons legendarische oproep aan zijn vloot: *'Engeland verwacht dat iedere man zijn plicht doet'*.

Onwettige praktijk

Het Britse ministerie van **Defensie zal 4500 vrouwen**, die tussen 1978 en 1988 wegens zwangerschap werden ontslagen in totaal 136 miljoen gulden aan schadeloosstelling betalen.

De vrouwen werden door het ministerie na de 16de week van hun zwangerschap ontslagen, totdat het in 1988 zwangerschapsverlof invoerde. Het Europees Hof stelde in 1991 dat het ontslag van de zwangere vrouwen sinds 1978 *onwettig* was.

Heer Bommel en de wezelkennis

4415 - Volgens het dienstrooster ging men op het Fort Gruwelsteen om tien uur ter kribbe, maar in het dorp gold deze regel natuurlijk niet.

Toen Tom Poes tegen het middernachtelijk uur de herberg betrad, zat de advocaat Zwederkoorn daar nog op ongedwongen wijze achter een glas appelsap.

Hij keek wantrouwig op toen de late bezoeker stil hield bij zijn tafeltje. "Wel?", vroeg hij fronsend.

"U wordt bedrogen", zei Tom Poes. "Ik weet, dat u samenwerkt met die Van Wezel....."

"Kom, kom", onderbrak de rechtsgeleerde, "dat kunt u niet bewijzen!"

"Dat hoeft ook niet", hernam Tom Poes. "Ik kom u alleen vertellen dat hij u heeft beetgehad. Want hij heeft twintigduizend florijnen van heer Bommel ingepikt zonder ze met u te delen. Hij heeft van dat geld een dure sportauto gekocht!"

Daar zat de toch zo ervaren meester in de rechten toch even van te kijken. Maar zich snel herstellend liep hij rood aan en sloeg met de vuist op tafel.

"Daar zal hij spijt van krijgen!", riep hij uit. "Ik laat me niet voor de gek houden! De oplichter! Ik zal hem ontmaskeren en hem gerechtelijk laten vervolgen met alle mij ten dienste staande middelen. Ik zal......"

"Onzin", zei Tom Poes, "dat kunt u niet, want dan zou uitkomen dat u met hem samenwerkt. Ik weet iets veel beters; u moet voor heer Bommel gaan werken, dan hebt u tenminste een kans om wat geld te verdienen."

"Hm", prevelde de ander peinzend. "Ik weet niet waar u heen wilt, maar het idee is niet onaantrekkelijk. Wat is uw plan?"

"Dat zal ik u direct vertellen", vervolgde Tom Poes. "Maar ik moet eerst weten of u uw gereedschappen bij u hebt."

Nu, dat had meester Zwederkoorn. Met een fier gebaar ledigde hij de inhoud van zijn tas op het tafeltje, zodat dat spoedig bedekt was met lakken, zegels, stempels en vergeelde, doch onbeschreven documenten............

GOBIERNU DI KORSOU

Ontvanger di Kòrsou

Ontvanger di Kòrsou i Personal ku pena ta partisipá fayesimentu di kolega, amiga i kolaboradó señora

LIDIA MARIANA FRANCINET

Ku e sosegá na Pas.

E Ontvanger menshoná,
Mr. L.M. Richards-Dindial.
Dept. R.P.

CURAÇAO AGENDA

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING 'PRINSES MARGRIET'

Santa Maria 17. tel. 682344/682947, 682412/682574. Kantooruren: 07.00-18.30 uur.
Wachtzuster na 17.00 uur tel. 603661.
Telefonisch spreekuur in ieder wijkgebouw dagelijks van **08.00-08.30/14.30-15.00 uur**
- Huize Halman Otrobanda: tel. 628288; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
- Sta. Maria 17: tel. 682344; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Bonam: tel. 371865; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur. **Sokudi: tel. 367824.**
- Sentro Mediko Montagne Abao: tel. 673711; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
- Kaya Fensu 9 (Koraal Specht): tel. 618577; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Suffisant: tel. 687707; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Sta. Rosa: tel. 671628; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur.

Inloopspreekuur voor zuigelingen en kleuterzorg: vr. van 08.00-10.00 uur. Hoek Vondel-/Nilda Pintostraat; tel. 373582.

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING

Kantoor Gosieweg 15. Tel. 692231/692232. open van 07.00-17.00 uur.
Kantoor Bandabou: Silberie Kavel 16; open van 08.00-16.00 uur. Tel. 649422.
Wachtzuster vanaf 9 december 17.00 uur t/m 16 december 07.00 uur tel. 693291 of page 310-1179.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU

Fontein 35, tel. 648077/648387; open van ma. t/m vr. van 07.00-17.00 uur. **Wachtzuster** tel. 649258 of 601760.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO

Schottegatweg Noord 43. Tel. 691838/ 692510. Fax: 691683; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: elke do.van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: elke di. van 12.30-14.45 uur.

APOTHEKEN

NACHTDIENST

Otrobanda: Union, Breedestraat 137. Tel.: 623575.
Punda: Popular, hoek Maduro-/Columbusstraat. Tel.: 611269/612376.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	135
Artsendienst Bandabou:	641658
SOS-lijn (psych. hulp):	127
RCC (nood op zee):	637911
Dierenasiel:	654300
Dierenartsdienst:	614000
Thorax Centrum:	685917
Med. Centrum Blaauw: (24 uur bereikbaar)	695505/ 695547

STICHTING VERANTWOORD OUDERSCHAP

(Fundashon Famia Planea)

Assistentie geboorteregeling:
Kliniek Bitterstraat 1-A (tel. 611323): dagelijks open van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; dokter aanwezig op ma. en vr. van 14.00-16.00; di. t/m do. van 08.00-11.00 uur.
Kliniek Kas Chikitu (zuigelingenconsultatiebureau): open op wo. van 13.00-15.00 uur.

* * * * * * * * * * * * * * * * *

WEGA DI NUMBER

3795
3432
3023

AMIGOE
Colofon

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
telefoon (10 lijnen): 672000
Scherpenheuvel z/n of postbus 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
ABN-Amrobank rek. nr.: 11-07-313
Maduro & Curiel's Bank rek. nr.: 874.825.10

Directie:
fax: 674084
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding
Sheila Rhodes (secretaresse)

Redactie:
fax: 674744
hoofdredacteur N. Hendrikse
chef lokale redactie Hennie Harinck

overige leden redactie:
Theo Dol
Toon van Dongen,
Marjo Nederlof,
Marius Noort
Bart Paaman,
Ronnie Rena jr.,
Sonia Tjin-Kon-Fat
Lulu Jimenez (secretariaat),
Solange Isselt (opmaak)
Ronny Smiet (fotograaf)

Advertentie -afdeling
fax: 674524
acquisitie: Viola Bernardus en Jolène Hollander
aanname advertenties: maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 15.30 uur binnen zijn.

Correspondenten:
Bonaire: Hubert Linkels - tel. 07-8627
Nederland: Jeannette van Ditzhuijzen

Persagentschappen: ANP en AFP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers. Foto's: AFP

Drukkerij: Rotaprint nv.

Distributie/abonnementen:
Districo nv. tel: 370503, 370504, fax: 370304
Losse nummers 60 cent
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen NAf 16,- p/m.
Aruba: NAf 17,- p/m.
Nederland: NAf. 81,15 p/m (luchtpost) of NAf. 28,- p/m (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

TELECURAÇAO (kanaal 8/6)

DONDERDAG: 17.00 Atardi Hubenil: Konta kuenta, jeugdjournaal en AGHUSA; 18.00 Tempu pa Dios: Joodse kerk; 18.03 Open the Door; 18.15 Special: 40 Jaar Statuut; 18.30 Nieuws in het Nederlands; 18.45 Live uitzending vanuit Aruba: viering 40 jaar Statuut; 20.00 Telenotisia; 20.15 Samenvatting herdenking Statuutdag; 20.45 Bellisima; 21.00 Wega di Number Kòrsou; 21.05 Programma Studiefinanciering; 22.00 Gonzalo; 23.00 NOVA; 24.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden!)

TV-11 (kanaal 11)

DONDERDAG
16.00 Cartoons; 18.30 Reportajes; 19.00 Rikesa Universal (presentator Mavis Albertina); 20.00 Ocurrió Así; 21.00 Sevsec; 22.00 Sine den bo Kas; 23.30 Prime News; 24.00 Sluiting

TELEARUBA (kanaal 13)

DONDERDAG: 15.00 Christmas Special: Nicolas, the Boy Who Became Santa; 15.25 Christmas Special: Nativity; 15.50 Captain Planet; 16.13 Small Wonder; 16.35 Christmas Special: A Christmas Story; 17.00 Antilliaans Verhaal: Een slaaf is een kip/Sprekende Getuigen; 18.45 Aankomst van alle ministers; 20.00 Overizcht vanuit Curaçao; 20.30 Overzicht vanuit Aruba; 21.00 Antilliaans Verhaal: Op eigen Kracht; 22.00 Symposium vanuit Universiteit van Aruba; 23.00 Christmas Special: Candle Light Ceremony; 24.00 Sluiting.

CINE (kanaal 83)

DONDERDAG: 16.45 Two of a Kind; 18.15 Revealing Evidence; 20.00 Jungle Fever; 22.15 White Palace; 24.00 Jack the Bear; 01.40 Diamonds Are Forever; 03.45 Two of a Kind; 05.15 Stepping Out.

TBS (kanaal 89)

DONDERDAG: 16.05 Tom and Jerry Kids; 16.35 Captain Planet and the Planeteers; 17.05 Flintstones; 17.35 Brady Bunch; 18.05 Saved by the Bell; 18.35 Saved by the Bell; 19.05 Growing Pains; 19.35 Andy Griffith; 20.05 Who's the Boss? 20.35 Who's the Boss? 21.05 NBA Basketball; 23.30 Movie: Predator 2; 01.50 Movie: The Ambush Murderers; 03.50 Movie: WCW PRO Wrestling; 04.50 Three Stooges; 05.35 Jeffersons.

ABC (kanaal 77)

DONDERDAG: 15.00 One Life to Live; 16.00 General Hospital; 17.00 Oprah Winfrey; 18.00 News; 19.00 News; 19.30 ABC World News Tonight; 20.00 Jeopardy! 20.30 Wheel of Fortune; 21.00 My So-Called Life; 22.00 Matlock; 23.00 PrimeTime Live; 24.00 News; 24.35 Nightline; 01.05 Movie; 03.00 News; 03.30 ABC World News Now; 05.30 Oprah Winfrey.

Russische helikopter neergehaald

SHAAMY YURT - *Tsjetsjeense soldaten lopen weg voor een Russische gevechtshelikopter welke werd neergeschoten. Men was op dat ogenblik bang dat het toestel zou exploderen. Dit gebeurde bij Shaamy Yurt op veertig kilometer ten westen van de Tsjetsjeense hoofdstad Grozny. Twee inzittenden van de helikopter kwamen om het leven, een derde raakte gewond.* *(AFP-satellietfoto)*

President Zedillo: Geen geweld meer in Chiapas:

Parlementaire delegatie gevormd om met Zapatisten te dialogeren

MEXICOSTAD - De Mexicaanse president Ernesto Zedillo wil een nieuwe oorlog met indiaanse guerrillastrijders in de zuidelijke staat Chiapas voorkomen. Hij heeft zeven parlementariërs uit vier partijen opdracht gegeven onderhandelingen te voeren met het Nationale Zapatisten Bevrijdingsleger (EZLN).

De volksvertegenwoordigers moeten volgens Zedillo een "waardige, rechtvaardige en definitieve vrede" tot stand brengen. De president zei in een televisierede dat het conflict in Chiapas het land al een jaar in de ban houdt en dat het nu tijd is de situatie te veranderen. "Het conflict is een constante bedreiging voor de openbare rust, de vrede en rechtvaardigheid in ons land." Het vooral uit indianen bestaande leger van de Zapatisten kwam in januari in opstand tegen het centrale gezag. Daarbij kwamen 145 mensen om het leven.

EISEN VERZET

De Zapatisten eisen meer democratie, een rechtvaardiger landverdeling en ontmanteling van de PRI, de Institutionele Revolutoniare Partij, die het land al zo'n 65 jaar regeert. De guerillastrijders, onder aanvoering van de met bivakmuts getooide *subcommandante* Marcos, dreigden deze week opnieuw de wapens op te nemen. Zij zijn in staat van paraatheid na een wapenstilstand van zo'n elf maanden. De Zapatisten eisen ook dat Eduardo Robledo, de nieuwe gouverneur van Chiapas, opstapt. Robledo werd een week geleden beëdigd, maar volgens de Zapatisten en de belangrijke oppositieleider Cuauhtemoc Cardenas is hij door fraude aan de macht gekomen.

Cardenas, van de linkse Democratische Revolutionaire Partij (PRD), zei woensdag na een ontmoeting met de rebellen dat de Zapatisten bereid zijn te onderhandelen over een politieke oplossing, maar dat Zedillo niets heeft gedaan om de deur open te houden voor nieuwe gesprekken. De president, die probeert zijn partij te moderniseren, zei echter vastbesloten te zijn de dialoog te zoeken en vrede te bewerkstelligen. "In Chiapas mag geen geweld meer heersen. Niemand wil dat en ik ben er van overtuigd dat ook de Zapatisten geen geweld willen."

Een Mexicaanse boerenleider beschuldigde woensdag de overheid ervan paramilitaire groepen in Chiapas te vormen om de guerrillastrijders in diskrediet te brengen en volksbewegingen te elimineren. De groepen zouden wapens ontvangen van regeringsfunctionarissen.

MENSENRECHTEN

Volgens twee Amerikaanse organisaties voor de mensenrechten hebben soldaten van het nationale leger tijdens de Chiapas-opstand in januari tientallen burgers gemarteld en gedood. De organisaties vinden dat Zedillo de verantwoordelijke militairen moet straffen voor hun misdaden. Overigens zouden ook de Zapatisten burgers hebben gedood en mensen gegijzeld. Het Bevrijdingsfront moet disciplinaire maatregelen nemen tegen leden die de internationale humanitaire wetten hebben overtreden, aldus de organisaties voor de mensenrechten.

Vlaams blok van Antwerps bestuur buitengesloten

ANTWERPEN - Het extreem-rechtse Vlaams blok, sinds de verkiezingen van 9 oktober de grootste fractie in de Antwerpse gemeenteraad, wordt buiten het dagelijks bestuur van de Belgische havenstad gehouden.

Na moeizame onderhandelingen, die bijna tien weken duurden, sloten socialisten, liberalen, Groenen en de partij Antwerpen '94, een combinatie van onder meer christen-democraten en Vlaamse nationalisten, woensdag een bestuursakkoord. De socialiste Leona Detiege (52), minister van Tewerkstelling en Sociale Zaken in de Vlaamse regering, wordt de nieuwe burgemeester van Antwerpen. Ze neemt de hamer over van haar omstreden partijgenoot Bob Cools.

CBS (kanaal 75)

DONDERDAG: 15.00 As the World Turns; 16.00 Guiding Light; 17.00 Young and the Restless; 18.00 News; 18.30 News; 19.00 News; 19.30 CBS Evening News; 20.00 Inside Edition; 20.30 Price is Right; 21.00 Due South; 22.00 Chicago Hope; 23.00 Eye to Eye; 24.00 News; 24.35 Late Show With David Letterman; 01.37 Extra: The Entertainment Magazine; 02.07 Entertainment Tonight; 02.37 Last Call; 03.07 CBS News Up to the Minute.

NBC (kanaal 85)

DONDERDAG: 15.00 Another World; 16.00 Rolonda; 17.00 American Journal; 18.00 News; 18.30 News; 19.00 News; 19.30 NBC Nightly News; 20.00 Extra; 20.30 Price is Right; 21.00 Mad About You; 21.30 Friends; 22.00 Seinfeld; 22.30 Madman-Peopl; 23.00 E.R.; 24.00 News; 24.35 Tonight Show With Jay Leno; 01.35 Late Night; 02.35 Later With Greg Kinnear; 03.05 Positive Response; 03.30 NBC News Nightside.

AE (kanaal 73)

DONDERDAG: 15.00 Columbo; 17.00 Remington Steele; 18.00 Lou Grant; 19.00 Police Story; 20.00 Rockford Files; 21.00 Biography; 22.00 Christmas Memory; 23.00 Christmas Time in Vienna; 24.00 Law & order; 01.00 Biography; 02.00 Christmas Memory; 03.00 Christmas Time in Vienna; 04.00 Law & Order; 05.00 Movie: Little Gloria... Happy at Least (Part 1 of 2).

LIFE (kanaal 91)

DONDERDAG: 15.00 Our Home; 16.00 Thirtysomething; 17.00 Movie: Blame It on Rio; 19.00 Supermarket Sweep; 19.30 Shop 'Til You Drop; 20.00 Designing Women; 20.30 Designing Women; 21.00 Unsolved Mysteries; 22.00 Movie: A Deadly Silence; 24.00 Unsolved Mysteries; 01.00 Unsolved Mysteries; 01.30 Thirtysomething; 02.30 Paid Program; 05.30 Paid Program.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Licht tot half bewolkt en vandaag overwegend droog. In de komende nacht en morgen overdag mogelijk af en toe zwaar bewolkt met kans op een plaatselijke bui.
Matige tot vrij krachtige, overdag af en toe krachtige oostelijke wind. (tussen acht en 28 knopen).

WEEROVERZICHT:
Het weer op de Benedenwindse Eilanden zal in de komende 24 uur voornamelijk beïnvloed worden door de uitloper van een hoge-drukgebied boven de Atlantische Oceaan. Dit systeem zal vooral vandaag voor overwegend droog weer zorgen. In de loop van morgen kan de aangevoerde lucht van tijd tot tijd iets vochtiger worden in de onderste luchtlagen. Als gevolg hiervan kunnen dan enkele lichte buien tot ontwikkeling komen.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	**Het weer**	**Max**	**Min**	**Neerslag mm**
Aruba	licht bewolkt	30	26	0.0
Bonaire	licht bewolkt	32	26	0.0
Curaçao	licht bewolkt	32	26	0.0
Sint Maarten	regenbui	29	23	10.8
Amsterdam	nevel	08	-0	sp
Atlanta	motregen	14	08	sp
Bogota	zwaar bewolkt	21	09	0.0
Caracas	half bewolkt	28	18	0.0
Kingston	licht bewolkt	32	23	0.0
Miami	nevel	22	16	0.0
New York	sneeuw	04	01	sp
Paramaribo	zwaar bewolkt	31	23	6.0
Port-of-Spain	licht bewolkt	31	22	0.0
San Juan	licht bewolkt	30	23	0.0

UIT geknipt voor U

Uitgaansagenda 15 t/m 22 december

EVENEMENTEN

- Do. 15 december. Kerstconcert van **Orfeon Allegro** in de kerk van Santa Famia (Otrobanda). Tijd: 20.30 uur. Werken van Fisher, Schubert, en Kreckel. Met medewerking van J. Kleinmoedig en W. Rafaela.
- **Christmas Paradise.** Tot vr. 30 december bij Landhuis en Hofje Brakkeput. Duizenden *Kerstlichtjes* in sprookjestuin. Shows, eten, drinken en spelletjes voor de kinderen. Dagelijks van 18.30 uur tot 24.00 uur.
- Za. 17 december. Bijeenkomst van **De Zegelzoekers**, afdeling senioren. In de Tamarijn op Mahaai van 09.30 uur tot 11.30 uur. Denk aan t-shirt, badge, pincet en catalogus. Ma. 19 december. Televisielezing TeleCuraçao *'De wereld van de postzegel'* over 'De betoverende wereld van de orchideeën.
- Za. 17 december. **Kerstconcert** door *Muziekschool Maria Cornelia*, gecombineerd met een heilige mis door *mgr Wim Ellis*. Plaats: Plaza Djo Djo Correa, Punda. Tijd: 09.30 uur tot 12.00 uur.
- Zo. 18 december. Grote **Kerstmarkt** op het Julianaplein/Plasa Horacio Hoyer. Tijd: 10.00 uur tot 19.00 uur. Variëteit van Kerstartikelen, eten en drinken. Optredens van diverse *aguinaldo-groepen*, *Pachi Damon* en *Tony Sherman*.
- Zo. 18 december. **Nomeku** (Nos Mes Kos) organiseert een *Kerstmarkt* in Hòfi Popi Royer op Barber. Vanaf 08.00 uur.
- Do. 5 januari. Optreden in de Fortkerk om 20.30 uur van de **Festival Camerata** o.l.v. *Eric Gorsira*. Werken van Mozart, Svendsen en Dvorák. Kaarten bij Mensings Caminada.

MUZIEK

- **Nollie**, strand Klein Knip. Iedere za. en zo. vanaf 09.00 uur. Muziek (salsa, reggae, merengue), snacks, domino, gezelligheid.
- Café Restaurant **Olé Olé**, Salinja Shopping Center. Live music vanaf 22.00 uur. Iedere wo. Walter Wout & Company. Do. Bibi Provence en Fino Genaro. Vr. en za. Ramses Seinpaal. Open vanaf 17.00 uur tot 01.00 uur. Informatie: 617707.
- Restaurant **Club Seru Coral**: Ieder weekeinde een driegangen-menu inclusief koffie/thee. Vr. en za. live-muziek. Iedere zo. een family-brunch met live-muziek. *Reserveren gewenst*. Informatie: 678499, toestel 5 van het restaurant.
- **De Zoete Inval**, De Savaan 121, biedt iedere vr. 'happy hour' met live-muziek en BBQ van 18.00 uur tot 20.00 uur. Zo. mariachi met BBQ vanaf 19.00 uur. Informatie: 689453.
- **Hard Rock Café**, Keukenstraat 8, Punda, biedt iedere dag 'happy hour' van 17.30 uur tot 18.30 uur. Snacks on the house.
- **Coco's Sidewalk Café** in de Hanchi Snoa (Punda). Iedere wo. *Stagiair Gathering*. Iedere vr. 'happy hour'. Tijd: 18.00 uur tot 19.00 uur. Informatie: 652510.
- **Landhuis Brievengat**: Vr.- en zo.-avond live muziek. Rijsttafelen elke vrijdag vanaf half acht op het terras na reservering voor 18.00 uur. Tevens wordt er iedere woensdag een rijsttafel geserveerd met live muziek vanaf 20.00 uur. Informatie: 378344.
- **Landhuis Papaya** (tel. 695850). Za. en zo.: BBQ; zo.: vanaf 18.00 uur Mariachi-muziek.
- **The Pub**. Do. **karioki-night**, zo. matinee van 16.00 tot 22.00 uur met entree van vijf gulden.
- **Rumours** (tel. 617555) Elke zo. happy hour van 17.30 tot 18.30 uur. Veertienmans big band speelt tot 21.00 uur.
- **Blues** (tel. 614377). Elke donderdagavond live muziek van 18.00 tot 20.00 uur.
- **Bapor Kibra Terrace** (tel. 615757). Elke wo. en za.: Lucho Carelli. Elke dag happy hour van 17.00 tot 19.00 uur.
- **Rum Runners** (tel. 623038). Elke zo. van 21.00 tot 23.00 uur **Sportcafé**; live radio gepresenteerd door Willem Dekker.

FILMS

- **Paradise Movies**, International Trade Center, Piscaderabaai. *Deze week geen voorstellingen.* Verwacht worden: The Pagemaster, Miracle on 34th Street en New Nightmare. Voor informatie: 636195.

EXPOSITIES

- **Gallery '86**, Trompstraat, hoek Handelskade (tel. 613417): Open: ma. t/m vr. van 9.30 tot 12.00 uur en van 15.00 tot 17.30 uur. Za. van 9.30 tot 12.00 uur. Zondag gesloten. Expositie van Boy Namias de Crasto onder de noemer *'Onder de zon geboren'*. Schilderijen en sculpturen. Tot za. 31 december.
- **Classic Interiors**, '77 Shopping Centre aan de Jan Noorduynweg. Expositie van *Riet Wieske-Zeelen*: aquarellen met als uitgangspunt Otrobanda. Tevens sculpturen van *Nel Simon*. Tot eind januari. Openingstijden: Ma. 14.00 uur - 18.00 uur. Di. tot en met za. van 10.00 uur - 12.30 uur en van 14.00 uur tot 18.00 uur.
- **Ellen Spijkstra** exposeert in Galerie Bloemhof haar allerlaatste werk.
- **Postmuseum van de Ned. Antillen** (tel. 658010). Expositie. De komende maanden: De fascinerende schoonheid van orchideeën op postzegels. Open ma. t/m vr. van 09.00 tot 17.00 uur. Za. van 10.00 tot 15.00 uur.
- **Graphic Art Gallery** (tel. 379914/603914). Steeds wisselende tentoonstelling van pastels, airbrush, pen- en potloodtekeningen van John Baselmans. Te bezichtigen op afspraak.

BEZIENSWAARDIGHEDEN

- Historisch- sociaal-culturele **rondleiding** door **oud-Otrobanda**, onder leiding van Otrobanda-kenner Joop Hart. (20 jaar ervaring). Elke woensdag om 17.15 uur verzamelen bij de grote klok op het Brionplein. Reserveren en inlichtingen: **673798**.
- **Otrobanda** (tel. 613554) **Rondleiding** o.l.v. architect Anko v.d. Woude of kunsthistorica Jennifer Smit. Na een telefonische afspraak verzamelen op Plasa Brion bij de klok elke do.-middag om 17:15 uur.
- **Punda** (tel. 613554) Wandeling door Punda o.l.v. de kunsthistorica Jennifer Smit. Elke di. om 9 uur na telefonische afspraak verzamelen bij de Pontjesbrug Pundazijde.
- **Grotten van Hato** (tel. 680379) druipsteengrotten en indiaanse rotstekeningen, elk heel uur rondleidingen. Met iedere zondag live muziek van een ka'i orgel. Open: di. t/m zo. 10 tot 17 uur. Ma. gesloten.
- **Seaquarium** Curaçao (tel. 616666) De onderwaterwereld van de Caribische Zee. Open: dagelijks van 9 tot 22 uur.
- **Seaworld Explorer** iedere dag om 16.30 onderwatertocht met een semi-submarine vanuit de werf bij het Seaquarium. (tel. 604892).
- **Dierentuin** en botanische tuin. Open: dagelijks van 9-17 uur.
- **Christoffelpark** (tel. 640363) Natuurpark met unieke flora en fauna in het noordwesten van het eiland. Diverse excursies, wandeling naar Landhuis Savonet of Zorgvliet, een rondleiding door het museum, het bezichtigen van grotten. Dagelijks herten-excursie om 16 uur na afspraak. Open: ma. t/m za. van 8 tot 16 uur en zo. van 6 tot 15 uur.
- **Antilliaanse Brouwerij** (tel. 612944) Rondleidingen: elke di. en do. om 9.30 uur. Scholen en groepen vooraf reserveren. Lokale groepen kunnen reserveren voor woensdagen om 8.30 of om 10 uur.
- **Sail Curaçao** (tel. 676003) Boottrips en zeillessen op het Spaanse Water onder begeleiding van een instructeur. Dagelijks, alleen op afspraak. Nu met een ophaalservice zeven dagen per week.
- **Arawak Craft Products** (tel. 627249) Een kijkje in de werkplaats van een aardewerkfabriek. Open ma. tot en met vrij. van 8 tot 17 uur. Za. van 9 tot 13 uur, zo. gesloten.
- **Opgaven voor deze rubriek, die elke donderdag verschijnt, tot uiterlijk woensdagmorgen negen uur. Bij voorkeur schriftelijk aan Amigoe, Scherpenheuvel z/n onder duidelijke vermelding van: Uitgaansagenda. Fax: 674744, telefoon 672000.**

Congres-partij bijeen over stembusnederlaag:

Indiase minister Antony met ontslag in suiker-schandaal

NEW DELHI - De Indiase minister van Civiele bevoorrading, A.K. Antony, is woensdag afgetreden. Hij verklaarde tijdens een persconferentie zich moreel verantwoordelijk te voelen voor een schandaal rond suikerimporten waar het parlement twee dagen over heeft gebakkeleid.

De minister zei tot zijn besluit te zijn gekomen nadat hij en verscheidene anderen in een officieel rapport, dat deels in het parlement werd voorgelezen, bij naam werden genoemd bij de grote verliezen die zijn geleden op importovereenkomsten. Oppositie... hebben de regering... premier Narasimha Rao ... ... verliezen ... geleden van tien miljard roepie, ongeveer 550 miljoen gulden. India gaf in maart toestemming voor suikerimporten nadat de eigen oogst was afgenomen van 10,6 miljoen ton tot 9,8 miljoen ton. Tegen de tijd dat de bij de invoer betrokken overheidsorganen overeenstemming hadden bereikt was de wereldprijs aanzienlijk gestegen en was India's rekening aanzienlijk opgelopen.

Antony's aftreden kwam enkele uren voor een belangrijke bijeenkomst van de Congres-partij van premier Rao, waar de grote verkiezingsnederlagen werden besproken die de partij onlangs leed in vier deelstaten. Volgens het persbureau PTI zouden zeven andere ministers bereid zijn af te treden "om het beeld van de partij te verbeteren" in de aanloop naar volgende verkiezingen.